

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 238 (12.563)

Trst, četrtek, 9. oktobra 1

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA

Iglo 1
- 85723

20

P.P. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KN.

B.

Sporazum o televiziji

RIM — Vlado ne stranke so sino-
či končno dosegle sporazum o se-
stavi novega upravnega sveta RAI
in o celoviti ureditvi radiotelevi-
zijskega sektorja. Razen presene-
čenj v zadnjem trenutku bo za
novega predsednika državne radi-
otelevizijske ustanove izvoljen so-
cialist Enrico Manca, nekdanji
minister in trenutno načelnik gos-
podarskega oddelka Craxijeve
stranke. Manca bo nadomestil so-
mišljenika Sergia Zavolija, ki mu
je predsedniški mandat zapadel
že pred več kot enim letom. Kan-
didat za predsednika RAI je bil
nekaj časa tudi bivši tajnik CISL
Carniti, ki pa se je moral zaradi
demokristjanskega veta odpove-
dati kandidaturi.

Sinočni sporazum predvideva,
da bo lahko tudi ena izmed treh
Berlusconijevih televizijskih mrež
(baje Retequattro) v kratkem od-
dajala »v živo«. V roku enega leta
pa bo moral milanski finančnik
prodati eno od svojih treh postaj,
ker trenutno izvaja monopol nad
zasebnim televizijskim sektorjem,
kar je v nasprotju z zakonskimi
predpisi. Govori se, da namerava
Berlusconi prodati svojo »najšib-
kejšo mrežo«, to se pravi Italia 1,
za katero je baje že našel kupce.

Za podpredsednika RAI bo iz-
voljen socialdemokrat Birzoli,
čeprav statut ustanove ne predvi-
deva te funkcije, ki bo torej čisto
politične narave. (st)

Za mali Reykjavik bo srečanje »velikanov« izreden organizacij »Minivrh« vzbuja velika pričakovanja čeprav so stališča velesil oddaljena

Dosegljiv je sporazum o »evroraketah«, ki pa ne bo formalno sklenjen

REYKJAVIK — Danes bo v Reykjavik dopo-
toval ameriški predsednik Ronald Reagan, med-
tem ko bo tajnik KPSZ Mihail Gorbačov prišel
jutri, se pravi dan pred začetkom dvodnevnega
sestanka. Čeprav so ga poimenovali »minivrh«,
bo srečanje med državnikoma predstavljalo za
malo islandsko glavno mesto, ki nima niti 90 ti-
soč prebivalcev, izreden organizacijski napor. V
njem primanjkujejo prenočišča, tako da bodo
mnogi našli zatočišče na ladjah. Kot kaže, bo
med temi tudi sam Gorbačov, ki bo s svojo sop-
rogo Raiso verjetno prenočeval na sovjetski ladji
»Baltika«. Reagan bo »first lady« pustil doma,
prenočeval pa bo v ameriškem veleposlaništvu.
Islandski vladi dela preglavice tudi javni red, saj
oborožene sile, s katerimi razpolaga, štejejo
skupno 300 mož. Sicer pa jim bodo priskočili na
pomoč ameriški in sovjetski policaji in agenti, ki
se že tako radi potikajo zunaj svojih državnih
meja.

V Moskvi pripisujejo »minivru« izreden po-
men. Šlo bo za »maturitetni izpit zgodovinske
važnosti«, je včeraj zapisal direktor Pravde Vik-
tor Afanasjev. SZ si nadeja, da bo mogoče napra-
viti »nekaj konkretnih korakov« v razorožitvenih
prizadevanjih, čeprav je pripravljena načeti vsa
odprta vprašanja v odnosih med velesilama. Pre-
vidnejše so izjave ameriških voditeljev z Reaga-
nom na čelu. V Washingtonu poudarjajo, da bo
reykjavško srečanje »delovne narave« in da bo

moralo predvsem zgladiti pot »pravemu vrhu«, se
pravi potovanju Gorbačova v ZDA. Ob sprejemu
pred nedavnim osvobojenega sovjetskega opo-
rečnika Jurija Orlova pa je Reagan zagotovil, da
bo v pogovorih s sovjetskim voditeljem načel
tudi vprašanje spoštovanja človekovih pravic,
brez katerega »si ni mogoče predstavljati resnič-
nega miru«.

Eno izmed vprašanj, ob katerih so se stališča
SZ in ZDA najbolj zblížala, je vprašanje »evro-
ra-
ket«. Velesili sta, kot kaže, pripravljene znižati
število svojih jedrskih konic v Evropi na 100 za
vsako stran. Kljub temu v Reykjaviku ne bo pri-
šlo do formalnega sporazuma o tem vprašanju
med drugim zato, ker bi zahodnoevropske vlade
hotele imeti večjo besedo pri njegovem sklepa-
nju. Nekatere med njimi se celo boje, da bi jih
nepremišljena umaknitev ameriških raket lahko
izpostavila sovjetski premoči na področju kon-
vencionalnega orožja. Precejšnje zblížanje med
velesilama se napoveduje tudi glede nekaterih
regionalnih kriz, zlasti afganistanske. SZ je več-
raj uradno napovedala, da bo v drugi polovici
tega meseca umaknila 6 regimentov iz Afganis-
tana. Toda najtrši orehi v ameriško-sovjetskih
odnosih ostajajo strateške (medcelinske) jedrske
rakete in Reaganova Strateška obrambna pobu-
da. Če bo reykvjavski »minivrh« premaknil ta
vprašanja z mrtve točke, si bo obilno zaslužil
oznako »zgodovinskega dogodka«.

Gadafi grozil Italiji Bernard Kalb odstopil

WASHINGTON — Glasnik ameriškega zunanjega mi-
nistrstva Bernard Kalb je odstopil zaradi polemik, ki jih je
izzval »Washington Post« z objavo vesti, da je Reaganov
svetovalec za probleme varnosti Poindexter sprožil lažno
poročanje o Libiji. Z dezinformacijo naj bi Gadafija prepri-
čali, da ZDA snujejo vojaški napad na Libijo in da ima
polkovnik sovražnike tudi med svojimi sodelavci. Kalb je
rekel, da o takšni dezinformaciji ničesar ne ve, opazovalci
pa menijo, da njegov odstop zveni prav kot protest proti
takšnemu početju, oziroma proti Shultz, ki je še včeraj
izjavil, da imajo ZDA pravico kakorkoli pritiskati na Gada-
fija; to pa zato, ker se je Kalb za ta korak odločil tik pred
Shultzovim odhodom na Islandijo, kamor bo pospremlil Re-
agana na srečanje z Gorbačovom. Kalb je svoj odstop
opravičil s trditvijo, da »poročanje o dezinformacijski kam-
panji« ni samo zmanjšalo zaupanja javnosti v washington-
sko vlado, ampak tudi njegov ugled.

Gadafi je po vsem tem zagrozil, da bo res začel izvajati
terorizem proti Ameriki, če ga bo znova napadla in da se
bodo njegove represalije raztegnile povsod tja, kjer bodo
ZDA prisotne. Izrečno je omenil Italijo: označil jo je kot
»sovražnico številka ena« in ji zagrozil z »vsakovrstnimi
vojaškimi operacijami«, ko bi njeno ozemlje bilo izhodišče
za napad na Libijo.

Mafija je hotela na tak krut način »kaznovati« otrokove starše Mafijski morilec v središču Palerma hladnokrvno ustrelil 11-letnega otroka

PALERMO — Krut mafijski zločin v
Palermu: žrtev je bil tokrat 11-letni
fant, Claudio Domino. Nič hudega slu-
teč se je predsinočnim igral s prijate-
li na ulici, ko se je približal motocik-
list — seveda s čelado na glavi — in
ga poklical po imenu. Fant se je pri-
bližal in ko je bil nekaj metrov daleč
je motociklist potegnil pištolo iz žepa
in sprožil: en sam strel in krogla je
zadela Claudia v oko. Obležal je smr-
tno ranjen na asfaltu in tudi dirka z
rešilcem v bolnišnico je bila zaman.

Glede na okoliščine umora je jasno,
da je bil prav mali Claudio vnaprej
določena žrtev mafijskega morilca.
Vzrokov za tako okruten umor je lah-
ko več. Med različnimi hipotezami pa
je najbolj verjetna možnost, da gre za
maščevanje, ker Claudiov oče Antonio
ni hotel ugoditi zahtevam mafije.
Antonino Domino upravlja namreč
podjetje za čiščenje javnih poslopij, ki
ima v zakupu čiščenje posebne sodne
dvorane v bližini zapore Ucciardone,
kjer je v teku velik proces proti mafiji.
Preiskovalci domnevajo, da je mafija

preko tega podjetja hotela vrniti v
sodno dvorano kakega mafijca ali
morda pripraviti atentat. Vendar pa
starši malega Claudia Domina odločno
zanikajo, da bi jih bil kdajkoli kdo iz-
siljeval. Preiskovalci pa še vedno razi-
skujejo njegovo razvejeno življenje,
saj je uslužbenec telefonske družbe
SIP, dejanski upravitelj dveh podjetij
za čiščenje javnih poslopij, upravlja tr-
govino s sanitarijami, skupno z ženo
pa je lastnik trgovine s pisarniškimi
potrebščinami. Prav iz te dejavnosti
izhaja tudi možnost, da bi lahko šlo za
izsiljevanje, na katero Domino ni pri-
stal. Tretja možnost pa je tudi v tem,
da je mali Claudio morda videl ali sli-
šal kaj, česar ne bi smel in so mu ho-
teli na ta način zamašiti usta.

Vest o krvavem dogodku se je takoj
razširila po vsem mestu. Na kraju do-
godka so se zbrale gručice ljudi in ok-
ravljene asfalt so prekrili z belim cvet-
jem. Preiskovalci pa tavajo v temi, saj
v Palermu, ko gre za mafijske zločine,
ni nihče nič videl in nič slišal.

Iz družinskega albuma družine Domino; na desni Claudio na dan prvega
obhajila

NOGOMET: prijateljska tekma

Azeglio Vicini začel z zmago

BOLOGNA — Prvi nastop italijan-
ske nogometne reprezentance pod
vodstvom Azeglia Vicinija, ki je nasle-
dil Enzu Bearzota, je bil dokaj spodbu-
den, posebno če upoštevamo, da je
nastopila v dokaj spremenjeni in še
zlasti pomlajeni postavi.

»Azzurri« so namreč razmeroma
zlahka premagali Grčijo (oba zadetka
je dosegel Bergomi), obenem pa so po-
kazali dokaj dopadljivo igranje, s hitrimi
kombinacijami, s katerimi so grški ob-
rambi delali precej preglavic. Vseka-
kor bo moral Vicini še nekaj stvari po-
praviti (Dossena v drugem polčasu ni
posebno blestel, a tudi Altobelli ni iz-
stopal, prav nasprotno), vendar je lah-
ko zadovoljen zlasti z obrambo z vra-
tarjem Zengo na čelu (čeprav treba
tudi upoštevati, da Grki niso bili po-
sebebn prodorni) in tudi napad je še
kar dobro deloval.

NA 10. STRANI

Protest CGIL-CISL-UIL ob stavki zdravnikov

RIM — Včerajšnji drugi dan stavke zdravnikov ni dra-
matično odjeknil v bolnišnicah, saj je bilo za nujnostne
posege v glavnem poskrbljeno, pač pa je še zaostril polemike
do avtonomnih zdravniških sindikatov, ki so jih ustrezne
stanovske organizacije iz sklopa CGIL, CISL in UIL zopet
obtožile korporativizma in demagogije ter za pojutirnjem
najavile javno zborovanje v Rimu: zahtevalo bodo poklicno
ovrednotenje zdravniškega dela in reformo zdravstvenih
storitev kot »alternativo« zahtevam avtonomnih zdravnikov.

Velike težave je povzročila stavka živinozdravnikov, ki
ne pregledujejo perutnine, rib in mesa na tržnicah. Milan-
ski prefekt je zaradi tega ukazal veterinarjem povratek na
delo, in to vse do jutrišnjega konca stavke.

Minister za javne uprave Gaspari je medtem sporočil,
da se bodo pogajanja za obnovitev delovnih pogojev na
celovitem področju zdravstvenih storitev začela v torek, a
glasnik ministrstva za zdravstvo je zatrdil, da si Donat Cat-
tin osebno prizadeva za sestavo zakonskega odloka o
ovrednotenju zdravniške vloge, v katerem pa bi moralo biti
zapopadeno tudi načelo o nezdružljivosti med zasebno in
javno dejavnostjo. Odlok naj bi ministrski svet odobril že v
prihodnjem tednu.

Pomemben ciklus predavanj v Gorici

O kulturi in umetnosti Slovencev na Primorskem

GORICA — »Kultura in umetnost Slovencev na Primor-
skem« je naslov ciklusa predavanj, ki jih v tem in prihod-
njem mesecu imajo v Gorici, v Inštitutu za versko in druž-
beno zgodovino. To je znanstveno-zgodovinski inštitut go-
riških italijanskih katoličanov, ki so ga ustanovili pred
leti, in ki je v mestu ob Soči priredil že več zanimih raz-
prav predvsem o goriški zgodovinski preteklosti. V tem
okviru so prišla do izraza tudi vprašanja Slovencev v de-
želi in tudi v širšem slovenskem prostoru. Med predavate-
lji je bilo tudi precej Slovencev, člani inštituta pa vses-
transko sodelujejo s kulturnimi ustanovami v Sloveniji.

Sedanjí ciklus so otvorili v ponedeljek. Profesorja Ful-
vio Salimbeni in Jože Pirjevec sta orisala italijansko ter
slovensko zgodovinsko sosedu. Prisotne je bilo veliko
kvalificirane italijanske publike. Na prihodnjih predava-
njih bodo govorili še drugi ugledni slovenski strokovnjaki.
Pobudo gre vsestransko pozdraviti, še zlasti v trenutku ko
nekateri prenapeti šovinisti hočejo zanižati slovensko pri-
sotnost v Gorici.

NA 8. STRANI

Zakaj brezbrižnost do Jugoslavije

SANDOR TENCE

RIM — Italijansko časopisje
se v zadnjih časih precej pogos-
toma ukvarja z jugoslovanskimi
gospodarskimi in političnimi te-
žavami, zelo malo (in še to zelo
površno) pa obravnava zaplete-
no problematiko odnosov med
Jugoslavijo in Evropsko gospo-
darsko skupnostjo. Mnoge je
zato prijetno presenetil nedelj-
ski komentar rimskega dnevnika
»La Repubblica« z naslovom
»Il disastro jugoslavo« - Jugos-
lovanski polom, v katerem Gi-
anni Corbi polemično razmišlja
o teh odnosih in brez dlak na
jeziku postavlja na zatožno klop
vlade Zahodne Evrope, začenši z
rimsko. Avtor, ki je eden najbolj
izkušenih in sposobnih italijan-
skih novinarjev, se uvodoma
zgraža, ker dogodki v sosednji
državi ne vzbujajo zaskrbljenos-
ti v zahodnem javnem mnenju
in niti v italijanski diplomaciji.
Kako si lahko razlagamo obna-
šanje rimske vlade, ki iz upravi-
čenih političnih in človeških
razlogov podpira Somalijo, Eti-
opijo, Mozambik in Ugando, piše
Corbi, a potem v odnosu do na-
ših sosedov izvaja omejevalno
carinsko politiko in stroge pro-
tekcioniistične ukrepe na trgo-
vinskem področju?

Po mnenju komentatorja Scal-
farijevega dnevnika si v Italiji
in v vsej Zahodni Evropi nevar-
no utira pot »strategija brez-
brižnosti« do Jugoslavije, ki se
spričo take politike čuti vse bolj
porinjena proti Vzhodni Evropi,
posebno proti Sovjetski zvezi.
Corbi navaja podatke, iz katerih
izhaja, da so se v roku nekaj let
trgovinske izmenjave med Beog-
radom in EGS zmanjšale za se-
dem odstotkov (od 38 na 31),
medtem ko so se ekonomski od-
nosi z Vzhodom v tem času znat-
no okrepili. »In vendar je EGS
po Titovi smrti dala vtis, da
hoče politiko nepozornosti
nadomestiti s politiko aktivne
participacije. Skoraj čez noč so

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kljub dokazom nikaragovskih oblasti, ki so zajele ameriškega državljana Reaganova administracija zanikuje vsako zvezo z letalom, sestreljenim v Nikaragvi

MANAGUA — Nikaragovske oblasti so predstavile časnikiarjem ameriškega državljana Eugene Hasenfusa, edinega preživelega od štirih oseb, ki so bile na krovu v nedeljo sestreljenega tovornega letala na jugovzhodu države. Hasenfus je na tiskovni konferenci v glavnem nikaragovskem mestu povedal, da je iz mesta Marinette v zvezni ameriški državi Wisconsin. Sandinistične oblasti so pristavile, da gre za ameriškega vojaškega svetovalca oziroma za pripadnika CIA, ki je sodeloval s protirevolucionarno gverilo.

Kot piše nikaragovsko časopisje, sta na sestreljenem letalu C-123 poleg Hasenfusa bila še druga dva Američana po imenu Billy Cooper in Wallace Balyner. Oba sta umrla, kakor je tudi izgubil življenje četrti član posadke, ki bi po razpoložljivih podatkih lahko bil nikaragovski državljani. Sandinisti so letalo sestrelili v bližini kostariške meje z raketo zemlja-zrak Sam-7 sovjetske izdelave, prevažalo pa je orožje in drugo vojaško opremo, ki je bilo po vsem sodeč namenjeno »contrasom«.

Uradni Washington vztrajno zanikuje, da bi ameriška vlada imela kaj opraviti s sestreljenim letalom. Državni tajnik George Shultz je izjavil, da so letalo upravljali »zasebni državljani«, in to »na lastno odgovornost«. Pentagon je izključil možnost, da bi C-123 bil ameriško vojaško letalo, in celo CIA je formalno zanikala vsako zvezo z njim.

● Zakaj

NADALJEVANJE S 1. STRANI

tako odobrili širok sporazum gospodarske kooperacije, ki je jugoslovanskim proizvajalcem odpiral pot na zahodna tržišča ter omejeval carinske pristojbine pri uvozu in izvozu industrijskih in kmetijskih izdelkov. Italija pa je z Osimskim sporazumom s svoje strani še presegla to vizijo, posebno z načrtovano industrijsko cono na obmejnem področju, ki bi se morala razviti v neke vrste središče Singapur, z davčnimi olajšavami in s pristransko integracijo Trsta, Kopra in Reke.«

Nobena ali pa skoraj nobena od teh zamisli se kasneje ni uresničila, piše Corbi, v Trstu se je namesto Osima uveljavilo melonarsko gibanje, v Bruslju pa so evropski birokrati spet začeli obravnavati odnose z Jugoslavijo v optiki normalne vsakdanje administracije.

Končni rezultat je vreden paradoksa. Medtem ko evropske vlade tekmujejo med sabo za vsakovrstne gospodarske posle na Poljskem in na Češkoslovaškem, v Romuniji in v Sovjetski zvezi se skoraj nihče ne poriva za gospodarsko sodelovanje, ki ga ponuja Beograd. Res je, da so posli vendarle posli, mi pa imamo večkrat vtis, da je za Craxija, Kohla in Chiraca bolj prestižno in koristno priti do ekonomskega uspeha v Bukarešti ali v Vzhodnem Berlinu, kot v Beogradu ali v Ljubljani. Zaključkov ne gre dramatizirati in tudi ne preveč pesimistično obravnavati, zaključuje Corbi, vseeno pa ni prav niti vztrajati pri sedanjem stanju. Jugoslovanski rebus je preveč zapleten, a tudi tesno povezan z vitalnimi interesi Zahodne Evrope, da bi lahko še dalje pasivno sprejemali razvoj dogodkov v tej državi.

Corbi je pri svojih stališčih gotovo preveč črno-bel in v marsičem tudi površen, čeprav sam priznava, da je jugoslovanska situacija zelo zapletena, ne samo iz gospodarskega, ampak tudi iz zgodovinskega in iz narodnostnega vidika. Novinar rimskega dnevnika gleda na Jugoslavijo skoraj izključno iz zahodnega zornega kota. Njegova razmišljanja pa so vseeno zelo zanimiva, ker odpirajo nekatera vprašanja, o katerih se v Rimu in v Beogradu verjetno premalo govori in razpravlja. »Strategijo brezbriznosti« do sosedov, o kateri govori Corbi, bo treba stvarno oceniti in luči točnih podatkov o gospodarskem sodelovanju med državama ter med Jugoslavijo in EGS. Da nekateri res mislijo tako, pa priča poteza nekaterih demokristjanskih poslancev iz Furlanije-Juljske krajine, ki so letos spomlad (skoraj izsiljevalno) onemogočili parlamentarno ratifikacijo nekaterih manj pomembnih ekonomskih sporazumov med Italijo in Jugoslavijo, dokler ne bodo iz Beograda in iz Ljubljane prišla »točna zagotovila« o gradnji tako imenovanih osimskih cest. Ta »zagotovila« so sedaj prišla, sporazumi pa še čakajo na ratifikacijo.

SANDOR TENCE

● NEW YORK — V govoru v ekonomskem in socialnem sveu generalne skupščine OZN, kjer razpravljajo o težavah držav v razvoju, je stalni predstavnik Jugoslavije v OZN veleposlanik Ignac Golob poudaril, da se bodo do konca tega leta zunanji dolgovi nerazvitih dvignili na skoraj 1000 milijard dolarjev, kar je, kot je dejal, dvakrat več od skupne vrednosti izvoza blaga in storitev držav v razvoju. (dd)

Te reakcije Reaganove administracije niso slučajne. Incident v Nikaragvi bi ji namreč lahko prizadel hude težave, saj bi lahko dokazal, da se ne drži sklepov kongresa. Slednji je namreč res pristal na to, da ZDA nudijo gmotno pomoč »contrasom«, jasno pa se je izrekel proti kakršnekoli neposrednemu ameriškemu posegu proti sandinistični vladi. Če bi torej prišlo na dan, da ima ameriška vlada res kaj opraviti s sestreljenim C-123, bi lahko nastala huda kriza v odnosih med izvršno in zakonodajno oblastjo.

Po pisanju New York Timesa naj bi za ponesrečeno protisandinistično operacijo bil upokojeni ameriški general John Singlaub, ki se je umaknil v zasebno življenje leta 1978, potem ko javno napadel predsednika Carterja zaradi umikanja ameriških čet iz Južnega Vietnama. Newyorški dnevnik s tem nekako potrjuje izjave Shultza, po katerih naj bi pri zadevi bili vpleteni »zasebni državljani«. Toda v ZDA niso vsi tega mnenja. Drugače misli npr. že sama žena zajetega Eugene Hasenfusa, ki je izjavila, da njen mož dela za CIA. Dokaj zgovorna pa je tudi izjava podpredsednika senatne komisije za protivohunske dejavnosti Patricka Leahyja, ki je takole povedal: »Verjeti moram zagotovitom vlade, a ne morem se rešiti suma, da njene trditve niso ravno zlata resnica.« Verjetno bo resnica prišla na dan, ko ne bo mogla nikomur več škoditi.

Eugene Hasenfus med vojaki, ki so ga ujeli (AP)

Nove aretacije med zdravniki zaradi sleparij v škodo KZE

NEAPELJ — Italijani si nikakor ne morejo opomoči zaradi presenečenja, ki jih na račun sleparij v Krajevnih zdravstvenih enotah v južnih deželah slišijo vsak dan. Včeraj so izvedeli, da so v Neaplju aretirali pet oseb: tri zdravnike, eno farmacistko in enega bolničarja, ker so osleparili KZE 41. Danes pa so slišali, da so se tem aretacijam pridružile še dve: karabinjerji so namreč priprili zdravnika in analista, ker sta pokasirala denar za neizvedene laboratorijske analize.

Zdravnik splošne prakse, 33-letni Pasquale Esposito, in analitik, 49-letni Consiglia Iodice, oba z zasebno prakso, sta bila vpletena v sleparijo, ki jo je organiziral aretirani Luigi Barometro, bolničar psihiatrične bolnišnice Leonardo Bianchi.

Doktor Esposito je svojim klientom predpisoval laboratorijske analize in jim svetoval, naj jih opravijo pri analistu Iodicu. Kasneje se je izvedelo, da jih dejansko ni nikoli opravil.

Karabinjerji nadaljujejo preiskavo, ker sodijo, da so v goljufijo na škodo KZE 41 vpletene še druge osebe in druge KZE. V pokrajinah Catanzaro, Cosenza in Reggio Calabria so včeraj zaplenili zajetno dokumentacijo, da bi ugotovili obseg sleparije, ki jo je pred javnostjo razkril zdravstveni minister Carlo Donat-Cattin. V uradih lekarn in KZE so zaplenili na milijone zdravniških receptov s priloženimi odrezki za zdravlila. Dokazno gradivo so naložili na kamione in jih odpeljali na tajen kraj, da ga

krivci ne bi poskušali ponovno uničiti, kot se je že zgodilo; pregledalo ga bo državno pravdnishvo prizivnega sodišča v Catanzaru.

V zvezi s širokopoteznimi sleparijami, ki so izpraznile že itak revne blagajne KZE in dejansko oškodovale zavarovance, hočejo trije poslanci Komunistične partije Italije izvedeli, kdaj so bila datirana poročila vladnih preiskovalnih organov o sleparijah v nekaterih italijanskih deželah in če so zdravstvenega ministra, dežele in KZE seznanili z vsebino teh poročil. Komunistični poslanci nadalje vprašujejo, če so pristojne oblasti takoj ukrepale, da bi preprečile nedovoljene posle, in kako je bilo mogoče, da so ti posli cveteli vse do teh dni.

V južnoafriških zaporih tudi tisoči otrok Protestantska Cerkev za dialog s komunisti

JOHANNESBURG — Odkar je rasistični režim 12. junija razglasil izredno stanje, sta policija in vojska aretirali okrog 20.000 temnopoltih oseb, a od tega jih je najmanj polovica še zmerom v zaporu. Najbolj zaskrbljujoče pa je, da je med njimi kar tretjina otrok, in to celo pod 10. letom. Ali se Pieter Botha boji tudi teh? V veliki večini primerov gre za zapornike, ki imajo samo to krivdo, da so se udeležili demonstracij proti apartheidu, saj omogoča izredno stanje varnostnikom zapiranje ljudi brez specifičnih obtožb, pri čemer nesrečniki praktično nimajo pravice do pravne zaščite.

Črnski domoljubi se režimu upirajo, kot znano, tudi tako, da otroci že več mesecev ne hodijo v šolo. Šolski sistem je pač razdeljen na »belega« in »črnega«, razen tega so temnopolti

otroci podvrženi pogostim telesnim kaznim, a zadnje čase so pred njihovi šolami postrojene varnostne sile v popolni bojni opremi. Ne samo, oblasti so dale zapreti 38 od skupno 7.000 šol za črnce. Problem je včeraj povzročil razdor v južnoafriški nizozemski misijonarski Cerkvi (700.000 protestantskih vernikov-mesticev): sinoda je zavrnila resolucijo lastnega vodje Allana Boesaka, ki odkrito podpira šolski bojkot, potem ko jo je dan prej odobrila, zaradi česar je Boesak - neumen nasprotnik apartheida - odstopil. Pač pa je sinoda osvojila tezo o navezavi dialoga z vsemi »ilegalci«, tako tudi s komunisti, »ki igrajo vlogo grešnega kozla«. Manjšini, ki tega noče, je pastor Potgieter rekel: »Zakaj potlej hočete, da ponesemo evangelij v Sovjetsko zvezo!« (dg)

Tako je včeraj policija preganjala temnopolte študente v Capetownu. (AP)

Po globi ob razdeljevanju letakov

Priziv radikalcev na zagrebško sodišče

RIM — Člani radikalne stranke Olivier Dupuis, Luc Duillard in Ildo Santori, ki so oktobra lani v Zagrebu razdeljevali letake te stranke in ki so jim tamkajšnje oblasti naprtile globo in jim za dve leti prepovedale vstop v državo, so včeraj vložili na zagrebško sodišče priziv zoper ta ukrep. Vest je objavila tiskovna agencija Pannellove stranke, ki je podobno akcijo lani organizirala tudi v Beogradu in v nekaterih drugih jugoslovanskih mestih.

Dupuis in Duillard, ki sta po rodu Belgijca, in Santori, so Zagrebčanom razdeljevali dokument, v katerem so se zavzemali za vstop Jugoslavije v Evropsko gospodarsko skupnost, »a le pod pogojem, da se v državi takoj vzpostavijo temeljne civilne, politične in sindikalne svoboščine«. To instrumentalno in demagoško stališče je svoj čas zagovarjal Marco Pannella, ki je prav na to temo nekajkrat nastopil tudi v Trstu. Belgijca in Santori so dospeli v Jugoslavijo iste dni, ko se je v Beogradu mudila delegacija evropskega parlamenta. (st)

Predlog časnikiarjev Ljubljanskega dnevnika

Iz kodeksa za poklicno delo odpraviti ideološke omejitve

LJUBLJANA — Aktiv novinarjev Ljubljanskega dnevnika je včeraj Društvu novinarjev Slovenije ter s tem Zvezi novinarjev Jugoslavije - poslal soglasno stališče oziroma predlog, naj bi iz temeljnih načel kodeksa novinarjev Jugoslavije, sprejetem 28. in 29. oktobra 1982 v Kumrovcu, črtali določilo, po katerem je novinar »zaveštno privržen idejam marksizma - leninizma«. Enako predlagajo za dikcijo iz prehodnih in končnih določb kodeksa, po katerih se te norme »uporabljajo tudi kadar gre za prispevke avtorjev, ki niso člani Zveze novinarjev«.

Aktiv novinarjev Dnevnika namreč meni, da bi bilo potrebno v temeljnih določbah uporabiti širše družbeno načelo, sprejemljivo za vse, ne oziraje se na njihov svetovni nazor ali siceršnje prepričanje, izhajajoče iz globalnih smotrov soci-

alistične, samoupravne in nevvrščene Jugoslavije.

To svojo pobudo utemeljujejo tudi z dejstvom, da siceršnja praksa predvsem iz življenja novinarskih kolektivov zanika umestnost citiranih stališč iz temeljnih načel kodeksa novinarjev Jugoslavije. Pluralizem interesov in temeljni delovanja Socialistične zveze so namreč v nasprotju s takšnimi določili kodeksa, če naj bi bila javna občila prostor za soočanje raznih stališč, ne zgolj »uradne« politike. Pogoj glade »zaveštno privrženosti« pa povzroča določeno diskriminacijo, na katero je pred dnevi v Dnevniku opozoril tudi neki slovenski teolog: zaradi omenjenega določila namreč novinarji verskega tiska ne morejo postati člani Društva novinarjev ... (dd)

Na srečanju z delegacijo KPI

Minister Vizzini o zaščiti manjšine

RIM — Na prošnjo predsedstva komunistične svetovalske skupine v deželi Furlaniji-Juljski krajini je včeraj v Rimu minister za dežele Vizzini sprejel delegacijo KPI, ki so jo sestavljali načelnik skupine Renzo Pascolat, deželna svetovalca Scampolo in Bratina, senator Battello in poslanec Gasparotto. Predstavniki KPI so ministru Vizziniju obrazložili nekatera pomembna vprašanja, ki zadevajo deželo Furlanijo-Juljsko krajino. Še zlasti so poudarili vprašanje novih določil o izvajanju deželnega statuta, številnih deželnih zakonov, ki jih je vlada zavrnila, zakon za zaščito slovenske manjšine in zakon v zvezi z jezikovnimi manjšinami s posebnim poudarkom na furlanski.

V zvezi z določili o izvajanju deželnega statuta je minister Vizzini izročil delegaciji KPI dokončno besedilo zakonskega osnutka in v okviru razlage bistvenih delov je izjavil, da bo vlada ta določila odobrila v kratkem; v zvezi s tem je napovedal, da bo v novembru obiskal deželo Furlanijo-Juljsko krajino. Kar zadeva vprašanje deželnih zakonov, ki jih vlada zavrača, je minister Vizzini izrazil mnenje, da morajo državni organi strogo spoštovati pristojnosti, ki jih posameznim deželam poverjajo njihovi statuti, ter je poudaril željo, da bi pri nekaterih kočljivih vprašanjih prišlo do predhodnega posvetovanja, seveda ne da bi s tem hoteli kršiti avtonomijo posameznih dežel. V tem okviru ima minister Vizzini za potrebne ustrezne spremembe oziroma posodobitve statutov avtonomnih dežel, upoštevajoč seveda zgodovinske značilnosti vsake posamezne dežele.

Minister Vizzini je nato načel problematiko zakona za zaščito slovenske manjšine in zakona o furlanski manjšini. Po njegovem mnenju je treba resno načeti vprašanje, čeprav obstajajo težave. Zato se je obvezal, da ponovno sproži to problematiko v okviru strank vladne večine v teku kakih dveh tednov in da bo to vprašanje vsekakor načel v parlamentu.

Delegacija KPI se je ob koncu srečanja zahvalila ministru za praktično obravnavanje problemov in za zavzetost, ki jo je dokazal na srečanju. Ista delegacija se je pred tem srečanjem sestala s predsednikom medparlamentarne komisije za deželna vprašanja sen. Cossutto, katerega je seznanila z osrednjimi vprašanji, ki zadevajo deželo Furlanijo-Juljsko krajino.

Številni ukrepi deželne uprave v prid kmetijstvu in industriji

VIDEM — Deželna uprava je v zadnjih mesecih posvetila veliko pozornost problemom kmetijstva in zlasti njegovim finančnim potrebam. Te dni je namreč pozitivno ocenila delovanje posebnega deželnega rotacijskega sklada, iz katerega se je v preteklih 15. mesecih izteklo 31 milijard lir finančne podpore v obliki posojil z olajšanimi pogoji. Kot je dejal odbornik za kmetijstvo Antonini, gre za velike izdatke, zlasti z ozirom na zmogljivosti deželnega finančnega položaja. Deželna uprava je namreč v sodelovanju s konvencioniranimi bančnimi zavodi skušala zadostiti vsem utemeljenim prošnjam za posojilo.

Doslej je prošnje vložilo 738 podjetnikov, ki delajo na področju kmetijstva v skupni vrednosti 51 milijard lir. Razen nekaterih izjem, ki jih bo Dežela podrobno proučila, so finančna posojila namenjena v glavnem za popravilo škode, ki je nastala po potresu v Furlaniji-Juljski krajini. Večji del denarja pa je namenjen tudi nabavi sodobnih kmetijskih strojev in gradnji zootehničnih infrastruktur. Nekateri kmetijski obrati so zaprosili za deželno posojilo tudi za obnovitvena dela na kmetijskih poslopih.

V teku letošnjega leta bo deželna uprava uvedla še nadaljnje oblike po-

sojil za pridobivanje novih obdelovalnih površin, cvetličarstvo in nakup semen s strani kmetijskih kolektivov.

Prav tako je deželna uprava pred kratkim odobrila ukrepe v korist kategorije industrijskih in trgovcev. Ukrepi predvidevajo denarno podporo v znesku 11 milijard lir, s katero bo podprla omenjeni kategoriji, zaenkrat pa je predvidenih kakih 40 koristnikov. Med slednjimi je največ lesnih industrij, tovarn pohištva in obratov za

predelavo mineralov. V poštev je prišlo tudi 158 podjetij, ki se nameravajo tehnološko posodobiti.

Na predlog odbornika Francescutta pa bo Dežela porazdelila še dodatne denarne vsote javnim ustanovam in konzorcijem, ki delujejo v prid industrijskega in trgovskega sektorja. Za odobritev posojil iz deželnega sklada pa morajo slednji predstaviti letne obračune in proračune ter vsebino načrtovanih posegov.

Obisk predstavnikov naših hranilnic v SRS

LJUBLJANA — V okviru prijateljskih stikov in združnega duha so predstavniki hranilnic in posojilnic iz Dobrodoberja, Nabrežine, Opčin in Sovodnih bili na dvodnevnem obisku pri Zvezi hranilno kreditnih služb Slovenije in Zadrugi zvezi Slovenije.

V imenu omenjenih zvez sta Mihael Demšar in Leon Frelih seznanila tržaške in goriške goste z razmerami v kmetijskem in gozdarskem združništvu ter v ustreznih hranilno kreditnih službah Slovenije. Razmere v kreditnem združništvu v naši deželi oziroma v Italiji pa sta orisala predsednik upravnega sveta Hranilnice in posojilnice na Opčinah Pavel Milič ter ravnatelj omenjene hranilnice Drago Gantar. Obe strani sta se strinjali, da so taki stiki potrebni in koristni.

Po končanih razgovorih so tržaški in goriški gostje obiskali nekaj kmetij in drugih združnih objektov. Nekaj časa pa so posvetili tudi obisku Trubarjeve domačije na Raščici, kartuzijanskega samostana Pletarje in umetniških razstav v Kostanjevici na Dolenjskem.

Srečanje z Biasuttijem v Huminu

HUMIN — Na sedežu tukajšnje Gorske skupnosti je te dni potekala okrogla miza o stanju goratega območja po potresu in zlasti po odprtju nove avtoceste Alpe-Jadran. Razprave so se udeležili predsednik Dežele Biasutti, deželni odbornik za turizem Vespasiano in predsednik posebne komisije za obnovu potresnega teritorija Benvenuti.

Osrednji problem, ki so ga na razpravi obravnavali, zadeva predvsem krajevno industrijo in možnosti turističnega razvoja. Predstavniki huminskih obrtnikov in trgovcev so izrazili nezadovoljstvo zaradi nedavnih ukrepov, ki predvidevajo zaprtje vseh manjših objektov v gorskih vaseh, ki po mnenju krajevnih upraviteljev ne služijo več svojemu namenu. Po mnenju trgovcev in upraviteljev javnih lokalov iz okolice Humina pa bi prav taki objekti s primerno prenovitvijo lahko pospešili razvoj kmečkega turizma, tudi z ozirom na novo prometno žilo, ki poteka prav v neposredni bližini mesta.

V soboto v Špetru otvoritev razstave

ŠPETER — V Beneški galeriji v Špetru bodo v soboto ob 18. uri odprli razstavo del kiparja Darka, ki se je sicer rodil v Biljah, a živi in dela v Čedadu.

Umetnost Darka je že po definiciji vezana na zemljo. In to ne le zato, ker je sama tvarina njegovih umetnin glina, temveč predvsem zato, ker se na zemljo veže cel sistem podob, oblik, vrednot in kulturnih namigov.

Prav v zemlji in v trdnem delu na zemlji je namreč obmejni človek našel sredstva za življenje, gotovost in sistem vrednot.

Philipp Vandenberg

Hetera

90.

Boj je očitno ugajal velikemu kralju; z vzpodbudnimi kretnjami je namreč poplesaval okoli njiju, vzdikljal izmenično: »Tako je dobro!« in »Pokaži ji!« ter opominjal tolmara, da mora prevesti vsak njegov vzpodbudni klic. Dafne ni opazila, da veljajo besede velikega kralja njej. V tem trenutku si je želela, da bi prišel mimo njen zužen Koalemos, ki bi zgrabil to besnečo babo in jo vrgel v zrak. Toda Hetera je bila prepuščena sama sebi in se je obupno branila pred medvedjo močjo Artemisie, ki ji je desno roko zvila na hrbet in z močnim sunkom upognila navzgor, kakor da bi ji hotela polomiti vse kosti v telesu.

Ubila me bo, je pomislila Dafne. V enem samem kratkem hipu se je zavedla, da jo ženska iz Halikarnasa morda namerava ubiti — v veselje velikega kralja. Toda naj se je pod trdmi prijemi Artemisie še tako vzpenjala in z nogami slepo udarjala okoli sebe, druga jo je prijemala vedno trdneje in ji pritiskala lakete na grlo. To, je pomislila Dafne, je konec!

Tedaj pa se je zaslišal ostri Kserkov glas: »Pusti jo, Artemisia, saj jo boš ubila!« In Halikarnašanka jo je izpusila, kakor da bi ji bil dal sodnik pri rokoborbi znak. Artemisia, ki je sopihajoč klečala na Dafninih prsih, si je popravila lase z obraza, in medtem ko je vstajala, je siknila,

tako da je kralj ni mogel slišati: »Ti ali jaz, ena od naju bo morala misliti na to!«

Kserks je pokazal proti izhodu in Artemisia, s težavo držeč skupaj svojo raztrgano obleko, je izginila za rdečo zaveso. »Pravijo ji levinja iz Halikarnasa,« je rekel kralj z mehkim glasom, »in mislim, da ima več moči kot katerikoli mojih generalov. Ni se ti treba bati, uboga me na besedo!« Pri tem je položil Dafne gobasto roko na prsi, razgaljene v boju z levinjo.

Hetera se je umaknila, tako zoprni ji je bil dotik z barbarom. Kserks je to opazil, njegove oči so se jezno zablistale, ko je vzdikljal: »Ne brani se kot plaha srna, ki zbeži v gosto goščavo pred pojavimi jeleni ali pa spada to v ljubezensko šolo hetere, da najprej zavrača sleherno zblizanje, da bi še povečala poželenje moških? Potem počakaj, živalca, pokazal ti bom moč perzijskega jermenal!« Pri tem je pograbil dolgi plašč in stopil k njej.

Dafne se očitno sploh ni bala napada velikega kralja, samo vprašujoče je gledala Kserksa, kakor da bi hotela reči: »To boš storil, Kserks, kralj vseh dežel?« Hkrati pa tudi izzivalno: »Ne verjamem, da si mi upaš storiti silo. Ti že ne!«

In v resnici je kralj obstal kot prikovan, Dafne pa je mirno rekla: »Si mar hlapec, ki si pri smrdljivih prodajalki rib s silo vzame, kar mu pristaniške cipe za en obolos odrečejo? Ali pa si gospodar sveta, ki mu ženske vsega sveta poljubljajo noge in so srečne ob misli, da bi se predale ob ponižnih tožbah? Mar jih nisi sam izbral tristo, da te spremljajo na bojnem pohodu proti Grčiji, zdaj pa koprnijo, da bi ti ustregle enkrat samkrat in bile potem zavržene kot ugriznjeno jabolko? In ta vladar hoče biti nasilen s hetero?«

Kserks, ki je začudeno poslušal besede Grkinje, je spustil rob svoje obleke na tla; vendar ji ni odgovoril.

Zatika se pri raznih melioracijah Kraški gozdovi dajejo manj kot zahtevajo skrbi in nege

SEŽANA — Četudi je kraško gozdogospodarsko območje med štirinajstimi podobnimi območji v Sloveniji eno najboljše, v osmih občinah pokriva 153 tisoč hektarov površin z 66 tisoč hektari gozdov - je prav gotovo tudi med najsiromašnejši. Gozdovi tukaj ne dajejo toliko, da bi z dohodki iz njih lahko krili vse biološko delo, redčenje, varstvo, pogozdovanje po požarih in podobna opravila. To pa pomeni, da je za te dejavnosti potrebna solidarnost širše slovenske skupnosti.

Ob različnih virih finciranja (največji delež pa morajo kraški gozdarji zbrati sami) je zelo težko zagotoviti denar za zahtevne naloge. Tako so si po besedah inž. Franca Prelca, direktorja Zavoda za pogozdovanje in melioracijo Krasa, tudi za letos uspeli zagotoviti le 60 odstotkov denarja, ki bi ga potrebovali glede na delovne naloge. Nič boljši niso finančni obeti za tekoče srednjeročno obdobje, zaradi česar imajo precejšnje težave pri pripravi načrtov gospodarjenja do leta 1990. Ena od možnosti za večji dohodek vidijo v tesnejšem sodelovanju z industrijo (denimo papirno), ki bi lahko odkupila več njihovega manj vrednega lesa.

Sicer pa se neredko zatika tudi pri spravilu lesa. Zamude so posledica težav pri pripravi terena za posek, zaprtosti gozdov in tudi zaradi težav pri odgovarjanju z zasebniki, kraške pogozdele parcele so namreč izredno razdrobljene, pogosto pa tudi zanemarjene, saj lastniki nimajo ekonomskega interesa za posek. To povzroča velike težave gozdarjem, ko pripravljajo delovne načrte za širše območje, na katerem so tudi zasebne parcele. Tako so letos do konca avgusta lahko plan sečnje izpolnili 73-odstotno, saj so od načrtovanih 40 tisoč kubikov lesa pospravili 29 tisoč kubičnih metrov.

Še bolj kot pri sečnji pa se zatika pri melioracijah oziroma pri spreminjanju nekaterega, nedonosnega gozda v kvalitetnega. V družbenem sektorju so imeli letos predvideno, da bodo uredili 490 hektarov, dela pa jim je uspelo končati le na približno polovici načrtovanih površin. Še slabše je v zasebnih gozdovih, kjer so načrte izpolnili približno 40-odstotno, saj so razredčili, uredili in na novo posadili nekaj manj kot 300 od predvidenih 763 hektarov gozdnih površin. Nego in melioracije opravljajo skladno s programom sečnje, pri tem pa jih ovira pomanjkanje gozdnih cest in vse preveč iztrošena oprema.

JANEZ ODAR

Od četrta do četrta Odziv na prošnjo PSBL

— v 1. snopiču 17 imen, — v 2. snopiču 14 imen, med katerimi je bil tudi **Anton Bele** (kot so omenili že Rocolčani v svojem pismu uredništvu), ki je bil v tistem najbolj krutem juljskem procesu pred posebnim fašističnim tribunalom v Rimu - »Fratelli Maslo« Maslo imenovanem - obsojen na smrt - kot ujet partizan v aprilski nanoški bitki leta 1942 skupaj s 14 tovariši in nato skupaj z osmimi tudi ustreljen v rimski Forte Bravetta, — v 3. snopiču manjka 18 imen in med njimi **Ivan Čekada**, obsojen in ustreljen skupaj s tovariši v juniju 1942, — v 4. snopiču manjka 22 imen in med njimi **Viljem Dolgan**, obsojen in ustreljen v istem junijskem procesu 1942 ter general **Petar Drapšin**, osvoboditelj Trsta (kot poveljnik IV. jugoslovanske armade) 1. maja 1945, — v 5. snopiču - 14 imen in med njimi **Leopold Frank**, obsojen in ustreljen v istem rimskem procesu 1942, — v 6. snopiču manjka 7 oseb in med njimi **Anton Gržina**, obsojen pred posebnim fašističnim tribunalom na smrt in ustreljen 23. oktobra 1941, skupaj s štirimi slovenskimi primorskimi soobtoženci, prav tako v Forte Bravetta, — v 7. snopiču - 10 oseb in med njimi **Josip Hreščak**, obsojen in ustreljen v procesu skupaj z Beletom 1942, in **Vincenc Hrovatin**, obsojen in ustreljen skupaj z **A. Gržino** 1941, — v 8. obsežnem (208 strani) snopiču manjka 16 imen in med njimi tudi **Karel Kaluža**, obsojen in ustreljen z Beletom in tovariši 1942, ter **Rozalija Kocjan**, ki so jo nacisti obesili 7. marca 1944 na drevo blizu openske začetne tramvajske postaje, kjer - žal - do danes še ni bilo urejeno večkrat napovedano spominsko obeležje. - V tem zvezku je prvič natisnjeno ime

urednika PSBL, ki je nadomestil uredniški odbor in uredil vso drugo knjigo, imena odbornikov pa doslej še niso bila objavljena.

— V 9. snopiču (tudi obsežnem) je izpadlo 21 imen in med njimi tudi general **Dušan Kveder**, poveljnik komande mesta Trsta v slavnem maju 1945, ko je bil hkrati poveljnik glavnega štaba Slovenije, — v 10. snopiču pa manjka kar 26 (največ) imen in med njimi **Frane Maslo**, ki je bil skupaj z bratom **Karлом in Jankom Premrlom - Vojkom** obsojen na smrt (vsi trije v odsotnosti) v omenjenem rimskem juljskem procesu in padel kot partizan čez eno leto pri Soči in — v 11. (zadnjem) snopiču - manjka samo 5 imen.

V tako kratkem zapisu seveda ni mogoče navajati vseh izpadlih 170 imen in priimkov, saj bi morali za vsako dodati tudi razlog vključitve v PSBL, kar bi spadalo bolj v kakšen mesečni časopis (npr. v »Primorska srečanja«) kot pa v dnevnik. No, uredništvo leksikona pa bo vsekakor seznan z navedbo virov prejelo pravčasno za sestavo ustreznih besedil za načrtovani dodatni zvezek, kolikor bo seveda predlagana imena hotelo upoštevati. Gornji podatki pa so sestavljeni na podlagi predvsem publikacije, ki je izšla pri Založništvu tržaškega tiska že pred 24 leti, leta 1962, pod naslovom: »**VSI PROCESI PROTI SLOVENCEM IN HRVATOM TER DRUGIM ANTIFAŠISTOM IZ JULJSKE KRAJINE PRED FAŠISTIČNIM POSEBNIM TRIBUNALOM 1927 - 1943. (BREZ PROCESOV PRED ITALIJANSKIMI VOJAŠKIMI SODIŠČI) - IZ KNJIGE AULA IV.**«

(Že ob 20-letnici - ko je bila publikacija že več kot 10 let razprodana - je ZTT napovedalo med izdajami za leto 1982 drugo izdajo brošure, toda

že v programu za leto 1983 je - brez obrazložitve - izpadla. Zdi se skoraj samoumevno, da za drugo izdajo poskrbi npr. Založba iz Kopra ali Nove Gorice, saj je večina obsojencev iz danes osvobojenih primorskih občin. Sicer je rimski Zgodovinski urad glavnega štaba v ministrstvu za obrambo že leta 1980 začel z objavo dokumentov pod naslovom »Tribunale speciale per la difesa dello Stato - decisioni emesse nel 1927«. Toda sodeč po doslej objavljenih dokumentih, bo leto 1943 - ko je bil tribunal ukinitven - prišlo na vrsto šele čez 10 let, kar je vsekakor prepozno za potrebe prizadetega slovenskega naroda.)

Kar zadeva »oranje ledine«, ki ga je urednik PSBL podčrtal, je z oranjem začel, kot je znano, že pred vojno pok. Lavo Čermelj, po vojni pa M. Kacinova, za dobo med obema vojnama, za dobo NOB pa predvsem Tone Ferenc, sedaj pa uredništva Slovenskega biografskega leksikona, Enciklopedije Jugoslavije, in načrtovane Enciklopedije Slovenije in drugi. Pri tem naj omenimo izredno pomembnost vseh institucij v SR Sloveniji, ki jih omenja znana letošnja izjava SZDL Slovenije o enotnem kulturnem prostoru, pa se uredništvo PSBL lahko nanjo sklicuje. V tej izjavi je namreč med drugim rečeno, da »bo potrebno še posebej spodbuditi naslednje naloge: za nadaljnji razvoj znanstvenega dela in povezave z zamejskimi Slovenci, izselenci in zdomci, je potrebno zadočiti vse slovenske znanstvene ustanove, predvsem pa Akademijo znanosti in umetnosti, obe univerzi, raziskovalne institute, raziskovalne skupnosti in raziskovalne organizacije ter društva.«

Spričo zaprosenih gornjih pomanjkljivosti pa privednik »prizadevni« še vedno drži. To pa že zato, ker se doslej še ni pojavila nobena pobuda za podoben deželni Dolenjski ali Gorenjski ali Štajerski ali Koroški SBL (Če pa bo Enciklopedija Slovenije zadovoljivo popolna, bo morda tudi deželni Primorski SBL odveč.)

STANISLAV RENKO

Tedaj je Dafne nadaljevala in njen glas je zvenel trdno in zanesljivo: »Zato si pač vzemi s silo, česar ti prostovoljno ne dam. Vendar vedi, da bi lahko svoj falos drgnil tudi ob hladen marmor kakšnega grškega kipa ali ob zlato delfske Afrodite. Če ti pomeni slavo in užitek premagati kip, kar daj!«

Po teh besedah se je hetera iztegnjena ulegla pred noge kralju. Z rokami tesno ob trupu, je zaprla oči, kakor da se je prepustila usodi.

Najprej se ni zgodilo nič. Perzijski kralj je neodločno strmel v zaveso, za katero je izginila Artemisia. Skozi steno šotora so prihajali predirljivi glasovi konjarjev, vozovi so drdrali mimo, od daleč pa so se slišali topotajoči koraki brezkončnih kolon na pohodu. Tedaj je piskajoči glas velikega kralja presekal oddaljeni vojni hrup: »Spravite jo proč!« je zavpil ves iz sebe od jeze in divje mahal z rokami, »te ženske nočem več videti. Proč z njo!«

Izza zaves se stopila dva telesna stražarja, dvignila Dafne s tal in jo nad glavama odnesla iz šotora. »Kaj naj se zgodi z njo?« je vprašal hiliarh previdno. Zbuditi nevoljo velikega kralja, je veljalo pri barbarih za zločin, ki zasluži smrt, življenje hetere pa zdaj ni bilo vedno več niti obola.

»Odpeljite jo v šotor Artemisie!« je zagodrnjal kralj, »ti dve se tako sovražita, da se bosta sami raztrgali!«

Hiliarh se je ustrašil. Globoko je sklonil glavo pred vladarjem in rekel: »Kralj vseh kraljev, zapovednik vsega življenja, Artemisia je ženska, ki ne trpi nobene druge ženske v svoji bližini, kot veš. Hetera v šotoru prepirljive Halikarnašanke — to se bo končalo z umorom!«

»Ravno zato!« se je zarežal Kserks in z užitek ponovil: »Ravno zaradi tega!«

V nedeljo ob 9. uri protestni »kraški sprehod«

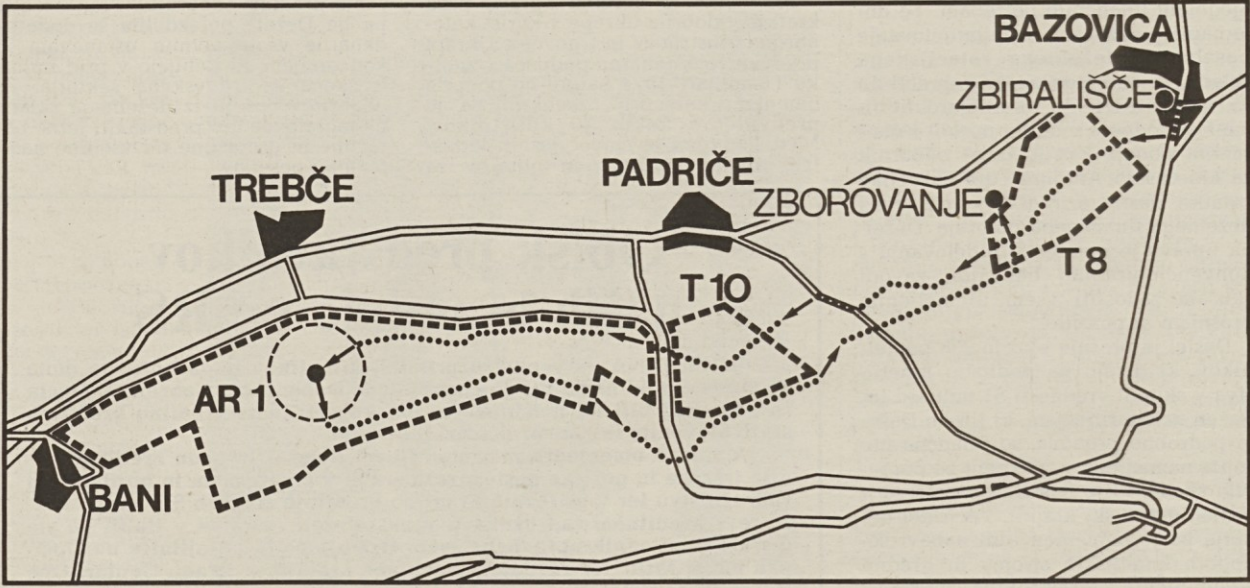
Za sinhrotron, a ne pri Bazovici

»Kraški sprehod«, ali proti namesitvi sinhrotronskega svetlobnega generatorja v neposredni bližini Bazovice: pod tem nazivom bo v nedeljo na sporedu javna manifestacija (prirejajo jo Svetovni sklad za naravo, Kmečka zveza, Združenje Amici della Terra, Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi, Deželni odbor za zaščito kraških pojavov, Slovensko planinsko društvo in Pokrajinska zveza neposrednih obdelovalcev, k pobudi pa so pristopili še Krožek Julia, Slovenska zamejska

skavtska organizacija, Taborniki Rodu modrega vala in Združenje Amici del Tram de Opcina), ki se bo začela ob 9. uri pred cerkvijo v Bazovici; udeleženci bodo nato krenili proti Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah ter »sprehod« sklenili na območju z oznako »T8« pri Bazovici, kjer bosta krajša nagovora organizatorjev v italijanskem in slovenskem jeziku.

Ob tej priložnosti bodo prireditelji — pobudo podpirajo tudi druge organizacije, ki pozivajo člane, da bi se polnoštevilno udeležili te manifestacije — odločno zavrnilo možnost za namestitev sinhrotrona v neposredni bližini Bazovice in poudarili, da je treba sinhrotronski svetlobni generator zgraditi znotraj Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah na prvotno določenem območju tudi zato, da bi se to opustošeno zemljišče zavarovalo pred nadaljnjim propadanjem in se smotrno uredilo.

Organizatorji zato pozivajo prebivalstvo, da bi se manifestacije udeležilo v največjem številu. Pri tem gre tudi poudariti, da je bila lokacija v neposredni bližini Bazovice izbrana brez vsakršnega predhodnega posvetovanja s krajevnim prebivalstvom, poleg tega pa se ne opira na noben načrt. Poudarili pa bodo tudi, da so vsekakor za izgradnjo sinhrotrona v tržaški pokrajini.

Kako bo potekal nedeljski protestni »kraški sprehod«? Zbirališče bo na glavnem bazovskem trgu, od koder bodo udeleženci krenili po glavni cesti v smeri mesta do Križmančičeve gostilne, kjer bodo zavili na desno proti Suhemu kalu (to je travniku Edvarda Grgiča, kjer bo kasneje zborovanje) in naprej skozi gozd Saltzer mimo padriške Trnovke in Stare štirne čez cesto 202 proti Bridgovki in nato na trebensko gmajno (AR1). Od tu nazaj po drugi poti pod Globojnerjem, spet čez 202 do Starega brega in Hudega leta do Suhega kala

Razprava KPI o problemih Tržaške KZE pred volitvami novega upravnega odbora

Pred skorajšnjimi volitvami predsednika in upravnega odbora Tržaške KZE, je KPI sklicala včeraj v prostorih Novinarskega krožka tiskovno konferenco, da bi predstavila javnosti svoja stališča v zvezi s političnimi problemi, ki jih je spoznila obnova vodstva Krajevnih zdravstvenih enot.

KZE je namreč ena izmed tistih javnih ustanov, ki je predstavljalaključni trenutek v politični igri ob sestavi nove večine na Tržaški občini in Pokrajini. Ena izmed postavk takratnih pogajanj je bila tudi »podelitev« predsedniškega mesta Tržaške KZE predstavniku socialistične stranke.

Po mnenju KPI odpira ravno to kar tri ključna vprašanja: vprašanje o dejanskih pristojnostih pri upravljanju javnih ustanov, torej tudi KZE; vprašanje demokratizacije KZE in vprašanje o programih in ciljih, ki jih bo moral izpeljati novoizvoljeni upravni odbor.

KPI meni, da je nameščenje vodilnih členov po strankarskem ključu nesprejemljivo dejstvo, še posebno, ko govorimo o predsedništvu ustanove, ki krije področje zdravstva in socialne oskrbe. Pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli je v svojem uvodnem govoru omenil tudi, da se v socialističnih krogih že nekaj časa govori o kandidatu, ki naj bi prevzel predsedstvo Tržaške KZE. To naj bi bil prof. Claudio Bevilacqua, nadzornik Tržaških združenih bolnišnic. Njegovo ime pa se nahaja tudi v nekem spornem seznamu pripadnikov lože P2, ki ga je v letih 1976/77 Licio Gelli izročil sodnikom v Firencah, KPI pa trdi, da bi morali najprej dokončno razčistiti pozicijo prof. Bevilagque in ga šele nato predstaviti kot socialističnega kandidata za mesto predsednika KZE.

Ugo Poli je tudi poudaril, da je problem zdravstva nekaj, kar se tiče nas vseh in prav zaradi tega bi morali biti tako uporabniki-bolniki, kot osebe v službi pri KZE (od zdravnikov do bolničarjev) stalno in izčrpno obveščeni o delovanju uprave. Bolnišnica ne sme biti kotel, v katerem vre-

jejo podtalna kreganja med strankami večine in opozicijo, pač pa operativno središče, ki nudi bolniku neoporečno zdravniško oskrbo. In to še posebno v primeru Tržaške KZE, ki je že po svoji zasnovi ena izmed največjih v Italiji in je medobčinskega značaja. Sestavlja jo namreč šest občin, od katerih vsaka sloni na drugačnem političnem ravnesvju, medtem ko odraža Tržaška KZE politično sestavo le ene izmed teh občin.

Zaradi poudarka na političnem ravnesvju, na katerem bi moral sloneti bodoči upravni odbor Tržaške KZE, so komunisti podčrtali, da ne smemo prezreti ključnih in perečih problemov, s katerimi se bo morala novo izvoljena uprava v kratkem soočiti. Med temi izstopajo predvsem prenova Glavne bolnišnice, ureditev zdravstvenih okrajev, utrjevanje sodelovanja z Univerzo, vlaganje večjih sredstev in truda v razvoj raziskovalnih dejavnosti ter vzpostavljanje novih in plodnejših odnosov z deželnimi ustanovami, ki skrbijo za zdravstvenosocialno službo.

Oris težav, v katerih se bo prav gotovo znašla nova uprava KZE v svoji drugi mandatni dobi, je nato podal še Maurizio Pessato. V prvi petletni mandatni dobi se je morala prejšnja uprava soočiti predvsem s težavami ob uvajanju reforme italijanskega zdravstvenega sektorja, delovanje novega upravnega odbora pa bodo že od vsega začetka bremenila pogajanja za obnovo delovne pogodbe zdravnikov, da o škandalu, ki ga je pravkar razkrilo ministrstvo za zdravstvo, niti ne govorimo. Ko smo že pri Tržaški KZE, je nadaljeval Pessato, se je treba tudi zamisliti, kako bi lahko prikojili postavke deželnega načrta za zdravstvo dejanskim potrebam prebivalstva naše pokrajine. Tržaška pokrajina namreč razpolaga z zdravstvenimi strukturami, ki niso količinsko pomanjkljive, so pa nesmotno uporabljene. V Trstu ostaja še vedno odprt tudi problem oskrbe starejših onemoglih oseb.

Dolinski župan na konferenci denukleariziranih občin

Od danes, do 12. oktobra bo v Perugii 3. Mednarodna konferenca denukleariziranih občin.

Iz tržaške pokrajine se bo konference udeležil župan denuklearizirane občine Dolina Edvin Švab, ki je sodeloval tudi na pripravah za to pomembno mirovno pobudo. Po napovedih se bodo Mednarodne konference denukleariziranih občin udeležili predstavniki mest, kot so Firenze, Benetke, New York, Chicago, Sidney, Leningrad, Kijev idr.

To bo srečanje krajevnih upraviteljev ter znanstvenih in političnih delavcev, ki se bodo z odprto, svobodno mislijo in golih rok spoprijeli z nadaljnjo usodo energije atoma in miru.

Razdeljevanje obrazcev INPS

Patronat INCA-CGIL obvešča, da tržaški INPS razdeljuje podjetjem in delodajalcem obrazce ECO, se pravi izvlečke računov o prispevkih za delovno obdobje, ki gre od leta 1974 do 1980.

Kaže, da so velika podjetja te obrazce že razdelila svojim nameščencem, druge pa jih nerazumljivo držijo zase. Pri INCA zato opozarjajo na pomen te pobude zavoda INPS, ki je med drugim tudi sad sindikalnih pritiskov. Nujno je zato, da delavci sami zahtevajo od delodajalcev omenjene obrazce in ko jih dobijo, naj takoj pridejo na patronat INCA, kjer bodo lahko preverili točnost podatkov, ki jih je vpisal delodajalec.

Debatno srečanje o problemih sodstva

Združenje Ercole Miani prireja jutri, 10. oktobra, ob 17. uri, v prostorih Novinarskega krožka, srečanje na temo »Sodstvo in pravica, kakšen odnos s politično oblastjo.« Osrednjo temo bodo razvili odvetnik Fabio Degiovanni ter poslanca Tommaso Alibrandi in Gianfranco Spadaccia. S tem srečanjem, ki zaobjema pereče teme italijanskega sodstva od primera, v katerega je bil vpleten Tortora, do procesa proti morilcem časnika Waltera Tobagija, stopa Združenje Miani v sezono 1986/87, v teku katere, obljublja prireditelji, bosta prišla v Trst Enzo Tortora in podirektor dnevnika La Repubblica Giampaolo Pansa.

Srečanje o težavah in negi novorojenčkov

V Hotelu Europa pod Nabrežino se te dni odvija srečanje, ki ga prireja otroška bolnica Burlo Garofolo na pobudo Svetovne zdravstvene organizacije in ob pokroviteljstvu Dežele Furlanije-Juljske krajine in ki obravnava težave novorojenčkov, še posebej ob upoštevanju družinskih in družbenih pogojev. Srečanje je pozdravil deželni odbornik Gabriele Renzulli, ki je v nagovoru poudaril željo, da bi tukajšnja otroška bolnica lahko postala sedež enega od laboratorijev Svetovne zdravstvene organizacije.

Podobna srečanja o »prenatalni tehnologiji« so že bila, vedno na pobudo Svetovne zdravstvene organizacije, v Rio de Janeiru in Washingtonu. Njihov namen je zbiranje predlogov in napotkov, ki jih organizacija nato posreduje 166 državam, od katerih je 32 v Evropi.

Tržaškega srečanja, ki se bo zaključilo v soboto, se udeležuje skoraj petdeset specialistov, ki v referatih in razgovorih obravnavajo probleme, kot so nega novorojenčka, zdravstveno stanje matere po porodu, oskrba matere in otroka po porodu posebno v nekaterih državah, službe za pomoč pri družinskem načrtovanju in okrepitev ali obnovitev službe za oskrbo matere in otroka po porodu.

● Krožek Istria prireja danes ob 18. uri v Novinarskem krožku predavanje z naslovom »Duhovnik Antonio Facchinetti o istrskih Slovanih«. Predaval bo prof. Fulvio Salimbeni, pristotna pa bo tudi Carla Colli, ki je pripravila objavo članka v publikaciji Centra za zgodovinska proučevanja iz Rovinja.

Slovenski klub pričel svojo novo sezono z zanimivim srečanjem o gibanju mirovnikov

Po nekajmesečnem poletnem premoru so začela v oktobru ponovno delovati razna društva. Prireditelji večerov v Slovenskem klubu so sklenili, da prično svojo sezono že v začetku tega meseca, odbor pa je pred kratkim že določil okvirne smernice letošnjega delovanja. Obiskovalcem bo Slovenski klub nudil zanimive večere, posvečene predvsem manjšinski, politični in ekonomski problematiki, v načrtu pa je tudi nekaj predavanj o ekoloških vprašanjih. Pri vsem tem pa je treba omeniti predavanja o umetnosti: literaturi, slikarstvu in glashi.

Predsednik Slovenskega kluba Ravel Kodrič je na torkovem otvoritvenem večeru opomnil na izredno aktualno temo prvega predavanja, ki zanimala družbo, v kateri živimo. Gre namreč za nova porajanja, nova gibanja v Sloveniji, ki pritegujejo širše prebivalstvo. Izmed treh mladih povabljenecv je prvi spregovoril Janez Janša. Uvodoma je dejal, da so razna združenja v Jugoslaviji izraz ekonomske in družbene krize v tej državi. »Po mnenju nas vseh, ki delujemo v teh gibanjih, je nujno, da organiziramo neko demokratično opozicijo, ki bo kontrolirala nepravilne odločitve države in torej vplivala na vodilne organe«. Pri vsem tem pa je treba poudariti, da se člani vseh teh združenj ne nameravajo zoperstavljati obstoječi oblasti, ne težijo torej k ustanovitvi nove politične stranke. Ravno v tem smislu pa so gi-

banja opredelili državni organi, ki jim še vedno precej ostro nasprotujejo. Mladi ZSMS pa so delovanje in smisel teh novonastalih organizacij razumeli, in so jih zato sprejeli »pod svoje okrilje«. Janša je opozoril še na dejstvo, da se vsa gibanja zavzemajo za povsem konkretna vprašanja. Tako se na primer Mirovno gibanje zanima za vsakdanja vprašanja vojne in miru ter nasprotuje, po svojih močeh seveda, uvozu orožja v Jugoslavijo. Poleg drugih

je Janša se posebej omenil še ekološko, žensko in duhovno gibanje.

Splošnemu orisu delovanja takšnih družbenih in idejnih združenj je sledila podrobnejša obravnava mirovne skupine. Marko Hren je povedal, da se gibanje, posvečeno mirnovnim vprašanjem, ukvarja s tem problemom tako na področju notranje kot zunanje politike. Obenem pa se želi posvečati tudi vprašanju nenasilne vzgoje. Izredno so pomembni konkretni posegi mirovnega gibanja na področju vojaškega

oporečništva. V Jugoslaviji grozi namreč mladim, ki iz verskih, humanitarnih ali političnih razlogov nočejo služiti vojaškega roka, desetletna zaporna kazen. Namen članov gibanja je prepričati državne organe, da bi to prestrogo sankcijo vsaj delno omilili. Mirovno gibanje želi obenem poseči tudi na vzgojno področje. V tem smislu so pomembne številne akcije z namenom, da bi starše opozorili na možnost nenasilne vzgoje in na nevarnost, ki se pojavlja pri izbiri igrač, ki jih ponujajo svojim otrokom. Vsako leto pa organizirajo člani tega gibanja v Sloveniji tudi srečanje z drugimi mirovnimi združenji v območju Alpe Jadrana.

Ingrid Bakš je nato predstavila še ekološko skupino, ki je postala še posebno aktivna po černobilski katastrofi. Nasploh kaže, da ekološka zavest v Sloveniji v zadnjih letih narašča. To gibanje, ki se zavzema za probleme okolja in onesnaževanja, ima namreč največ odsekov v naši bližnji republiki. Vsak odsek pa se ukvarja pretežno s specifičnimi problemi v določenem območju. Delovanje kopske ekološke skupine je na primer usmerjeno pretežno v obravnavo težav, ki bi nastale z gradnjo termoelektrarne v Miljah. Najbolj pomembno pa je, da se za ekološka vprašanja ne zanimajo le mladi, pač pa da so pri tem aktivni prebivalci vseh slojev in starosti...

H. J.

KPI zahteva sestanek občinske komisije

Problem zaprtja ceste 202 še vedno čaka na odgovor

Bliza se datum, ko bi morali po napovedih cestnega podjetja ANAS začasno (govori se o enem letu) zapreti prometu odsek državne ceste 202 od openskega križišča pa do križišča pod Ključem. Ob tem pa še ni znano, kako mislijo pristojne oblasti (ANAS, tržaška občinska uprava in drugi) rešiti to vprašanje, saj bo treba preusmeriti promet, predvsem tovornjakov, na druge ceste, ki povezujejo mesto z državnim cestnim omrežjem.

Doslej obstaja že nekaj predlogov, kako rešiti to vprašanje, vendar pa so posvetovanja za dokončno odločitev med predstavniki pristojnih organov še v teku. Mnenja so različna, pri vsem tem pa je že jasno, da bo kakršnakoli odločitev naletela na vrsto nasprotovanj ene ali druge družbene sile ali organizacije. Jasno je, da bo začasno zaprtje državne ceste 202 povzročilo vrsto težav v krajevnem prometu, katerih posledice bodo opazne dalj časa.

Posvetovanja med pristojnimi ustanovami za rešitev vprašanja se torej nadaljujejo, zaenkrat pa ni na razpolago kakršnihkoli podrobnosti. Komunistična svetovalska skupina v tržaškem občinskem svetu je zato naslovila vprašanje županu, v katerem ga sprašuje, kakšno je mnenje in kako namerava ukrepati občinski odbor glede tega vprašanja. Komunistična skupina želi torej biti seznanjena z razvojem dogodkov. Komunisti so tudi zahtevali od župana, da bi sklical pristojno svetovalsko komisijo in tudi načelnike svetovalskih skupin, da bi skupno proučili problem in se dogovorili o stališčih, ki bi jih morala občinska uprava zagovarjati in v tem smislu sprejeti tudi ustrezne ukrepe.

Vprašanje je torej še vedno odprto, med raznimi glasovi pa ni doslej slišati niti besede o predlogih, ki jih je v zvezi s tem vprašanjem iznesel vzhodnokraški rajonski svet.

Drevi v Kulturnem domu predavanje o Karakorumu

V mali dvorani Kulturnega doma bo drevi, ob 20. uri, prvo predavanje letošnje sezone Slovenskega planinskega društva. Gost prvega večera bo Dušan Jelinčič, ki se je približno pred dvema mesecema v sklopu slovenske meddruštvene odprave povzpel na osemtisočak Broad Peak. Pri tem gre ponovno poudariti, da je Jelinčič prvi Tržačan in nasploh prvi alpinist iz Furlanije-Juljske krajine, ki je dosegel tak cilj. Svoje dogodivščine v Karakorumu bo Jelinčič opisal s pomočjo barvnih diapozitivov, na predavanju pa bodo prisotni tudi nekateri drugi člani slovenske odprave.

Banke zahtevajo korenito reformo stanovanjskega sektorja Pravične najemnine in davčni režim glavna krivca za stanovanjsko krizo

Zakon o pravičnih stanovanjskih najemninah in davčni sistem sta glavna krivca za nevzdržni položaj, ki se je postopoma ustvaril in se v zadnjem letu hudo zaostрил na stanovanjskem tržišču. Prvi zato, ker je lastnike stanovanj povsem odvrnil od tega, da bi jih dajali v zakonit najem in tako objektivno ustvaril prostor za cvetoči črni trg. Davčni režim pa je prizadel tako stanovanjska posojila, kot dohodeke od nepremičnin in njihovo kupoprodajo.

V Trstu je — kot smo že večkrat pisali — položaj še mnogo slabši, kot drugod po državi. Okrog deset tisoč praznih stanovanj na eni strani in njihovo hudo pomanjkanje na drugi je absurd, ki ga najdražje plačujejo prav družine z nizkimi osebnimi dohodki. Stanovanj po dostopnih najemninah niti po naključju ni najti, nakup pa je kljub nekaterim olajšavam za prvo stanovanje, še vedno za mnoge družine predraga zadeva. Lastniki zasedenih stanovanj tako po tekočem traku izganjajo najemnike, s praznim stanovanjem pa nato skušajo iztržiti čimveč: ali ga dajo v začasen najem osebam, ki nimajo stalnega bivališča v Trstu (seveda za astronomske najemnine, še posebno, če je stanovanje "opremljeno"), ali ga (če je v mestnem središču) oddajo za urade, mnogi pa ga raje pustijo praznega in tako zamrznejo svoj kapital v upanju na "boljše čase". S tem je za navadnega smrtnika neuporabljiva dobra tretjina razpoložljivih stanovanj. Naslednji velik del stanovanj se nahaja v propadajočih stavbah, brez najnujnejših higienskih naprav. Reči je treba, da je tržaška Občina na tem področju z uspehom

začela orati ledino in del starega mesta spremenila v res okusno urejeno stanovanjsko četrt. Toda, gre le za začetek, za kapljico v morje in vse predaleč se zdi čas, ko bo proces prenove mestnega jedra lahko bistveno pripomogel k rešitvi tržaških stanovanjskih zadreg. Končno imamo še lep kos stanovanjskega premoženja v javni lasti (IACP), toda tudi tukaj so zmogljivosti premajhne, čakalne dobe pa tako velike, da rešitve ni mogoče pričakovati. Ostanke še možnost nakupa prvega stanovanja, kjer zakonodajalec predvideva nekatere ugodnosti, ki pa vendarle ne pripomorejo, da bi se ljudje v večji meri ogrevali za nakup. Cena kvadratnega metra povprečne stanovanjske površine se danes v mestu giblje med 500 tisoč in dvema milijonoma lir, v razpon pa so vključene tako stoletne stavbe, kot novogradnje. Z oddaljenostjo od mestnega središča cena sicer nekoliko pada, vendar mora k njej kupec prišteti stroške prevoza in oddaljenih storitev.

V takih razmerah se seveda že dalj časa govori o nujnosti sproščanja stanovanjskega tržišča: konkurenca ostalih oblik investiranja in neprečljive možnosti zaslužka so postopoma povsem odvrnile tudi najskromnejša vlaganja v nepremičnine. S padanjem inflacijske stopnje in počasnim nižanjem cene denarja na stanovanjska posojila v perspektivi postajajo spet bolj dosegljiva tudi za socialne sloje z nizkimi dohodki. Banke pri tem ne ostajajo križem rok in prav te dni je njihovo združenje ABI (Associazione banche italiane) oblikovalo predlog za refor-

mo "stanovanjskega sistema", oziroma za relansiranje stanovanjskih kreditov. Prva skupina posegov se nanaša prav na davčni režim posojil, dohodkov in kupoprodaj nepremičnin. Danes je na stanovanjske kredite potrebno plačati 2-odstotni davek, le v posebnih primerih pa 1-odstotnega; banke predlagajo, da bi ga ukinili pri posojilih za nakup prvega stanovanja, za obnovo stanovanja in za ekonomične ljudske novogradnje. Že obstoječa možnost odbitka pasivnih obresti stanovanjskih posojil pri letni prijavi dohodkov je nedvomno ugodna, toda po mnenju bančnikov bi bilo potrebno zvišati sedanjo zgornjo mejo od 4 milijonov letno na osem milijonov. Še več, predlog predvideva, da bi odvisnim delavcem davčno osnovo skrtil neposredno delodajalec ob koncu leta, tako kot se že dogaja za življenjske zavarovalnine. ABI med drugim še predlaga, da bi zakon ministra Formice o olajšavah za nakup prvega stanovanja (na primer z 10 na 2 odstotka znižani registrski davek) dobil stalni in ne le začasni zanačaj.

Druška skupina predlogov ABI se nanaša na donosnost nepremičnin, ki jo je hudo ogrozil zakon o pravičnih najemninah. Za izhod iz tega položaja bančni predlagajo predvsem izdelavo programa novih gradenj na urbanih območjih z visoko gostoto prebivalstva, kjer naj bi ukinili predpise zakona o pravičnih najemninah. Če bi taka liberalizacija sprožila dodatno gradnjo stanovanj za le petino več od sedanje in če bi svobodne najemnine znašale od 5 do 6 odstotkov vrednosti stanovanja, bi se najemnine povprečno povišale samo za 2,5 odstotka (seveda po računih ABI).

Problemi seveda s tem niti približno niso izčrpani, potrebna bi bila še cela vrsta popravkov veljavnega stanovanjskega režima, predvsem v luči prihodnosti. Predlog združenja bank ABI, ki ga bodo v najkrajšem času formalizirali, je nedvomno pomemben prispevek k reševanju sedanjega nesprejemljivega položaja na stanovanjskem in nepremičninskem področju. Poleg temeljitih zakonskih posegov pa bo potrebno veliko več vložiti tudi v kulturno stanovanja, v njegovo kakovost in v skrb za obnovo in vzdrževanje gradbenega premoženja. (vb)

Sergio Trauner (PLI) v vodstvu IRI

Bivši tržaški podžupan, liberalec Sergio Trauner, je bil včeraj imenovan v upravni svet poldržavnega podjetja IRI. Ustrezni dekret, s katerim je tržaški politik vstopil v vodilni organ te pomembne ustanove, je včeraj podpisal minister za državno soudeležbo Clelio Darida.

Odpri so razstavo o rimskem vodovodu

Zavod za spomeniško varstvo je v prostorih Avtonomnega zavoda za ljudska stanovanja v Naselju sv. Sergija pripravil razstavo o rimskem vodovodu, ki je pred dvema tisočletjema oskrboval Trst z vodo iz reke Glinščice. Poleg nekaterih restavriranih ostankov, ki so jih odkrili med gradnjo stanovanjskih blokov leta 1976-77, je razstavljenih še več slik in skic o trasi in načinu gradnje vodovoda. Razstavo dopolnjujejo tudi izkopanine antične vile iz prvega stoletja naše dobe, ki je stala na griču nedaleč od vodovoda.

Razstava v Ulici Donaggio v Naselju sv. Sergija bo odprta ob sobotah med 10. in 12. uro.

Pridržana prognoza za mladega mopedista

Dinamiko nesreče, ki se je pripetila pri Domju v torek zvečer in o kateri smo že poročali v prejšnji številki našega dnevnika, so organi javne varnosti včeraj pojasnili. 16-letni Gianni Grill s Krmenke 434 se je peljal na mopedu, ko ga je z avtom zbil Franco Carsoni (Istrska ulica 28), ki je vozil iz Doline proti Trstu. Grill se na oddelku za oživljanje katarske bolnišnice še vedno bori za življenje, saj je v nesreči utrpel hud udarec v glavo, tako da je v komi 3-4. stopnje.

Pevski zbor Fantje izpod Grmade in dekliski zbor Devin izrekata ob smrti člana in prijatelja Hermana Klanjščka svojima pevcema Marku in Bredi ter družini iskreno sožalje ob izgubi očeta.

Ob prerani smrti Hermana Klanjščka devinsko-nabrežinska sekcija SSK izraža iskreno sožalje ženi Mariji, hčeri Bredi, sinu Marku in drugemu sorodstvu.

ŠD Sokol izreka svojemu igralcu Marku iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Obvestili SSŠ

Tečaj za učitelje in vzgojiteljice

Sindikat slovenske šole pripravlja tečaj za učitelje in vzgojiteljice, ki so se prijavili na razpis Solskega skrbništva v Trstu pred poldrugim mesecem. Predavali bodo priznani strokovnjaki. Ker je tečaj povezan s precejšnjimi stroški, bo potekal le ob zadostnem številu prijavljenih. Zato Sindikat slovenske šole poziva kandidate, ki ga nameravajo obiskovati in se še niso prijavili, da to storijo v naslednjih dneh. Urad Sindikata slovenske šole, Ul. Fabio Filzio 8 (1. nadstr.) - tel 61193, je na razpolago še danes, jutri ali v ponedeljek med 11. in 12. uro dopoldne ter med 17. in 18. uro popoldne.

Za nadaljevanje študija ob delu

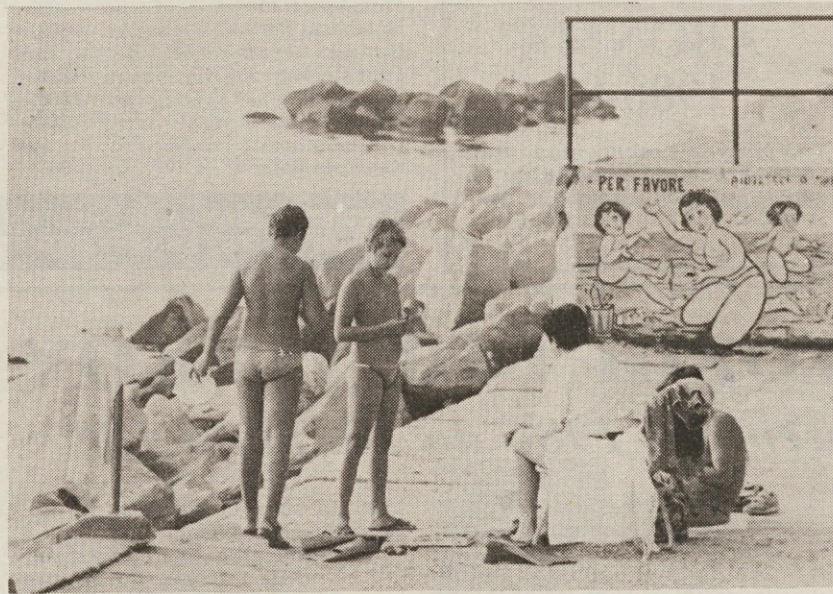
Sindikat slovenske šole vabi učitelje, ki so se vpisali na Pedagoško akademijo (oddelek v Kopru) za nadaljevanje študija ob delu, naj se zberejo v sredo, 14. t. m., ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciška 20, kjer se bodo s predstavniki pedagoške akademije dokončno domenili za vse, kar zadeva potek tečaja v Trstu. Kdor ni še predstavil vse dokumentacije, naj to nujno stori te dni. Otvoritev akademskega leta je predvidena za zadnji teden oktobra.

Tudi letos ne bomo ušli jeseni

Lepo vreme, ki omogoča — kot lahko vidimo na našem posnetku — sončenje tudi v mesecu oktobru, ni nobeeno presenečenje, nasprotno, pričakovati je bilo sončen in topel začetek meseca. To je temeljna ugotovitev prof. Silvia Pollija, bivšega direktorja Oceanografskega inštituta in verjetno najboljšega tržaškega poznavalca vremenskih razmer. Prof. Polli ima kar doma organizirano meteorološko postajo. Zbral je tržaške vremenskovne podatke od 1. januarja 1841, ko so jih začeli redno zbirati. Že vrsto let pa si sam trikrat na dan zapisuje vremenske razmere v mestu. Poklicali smo ga, da

bi nam pojasnil razloge te res prijetne jeseni.

Zavedati se moramo — je dejal prof. Silvio Polli — da se klima počasi, a vztrajno menjuje: poprečna letna temperatura se namreč postopoma viša, zime so manj ostre, poletja pa manj vroča. To pomeni, da so spremembe v letnih časih bolj omiljene, zima se "podaljša" v pomlad, poletje pa v jesen. Te spremembe so seveda minimalne, pomislimo le, da se je poprečna zimska temperatura v zadnjih petdesetih letih zvišala le za dve desetinki stopinje (od prejšnjih 5 do današnjih 5,2).

Z ukradenimi kreditnimi kartami je ogoljufal številne trgovce

Dvaintridesetletni jugoslovanski državljani Stevan Žunac, po rodu iz Vršca, je v Milanu in Trstu že nekaj mesecev spretno goljufal trgovce z usjennimi izdelki in dragocenimi predmeti, predvčerajšnjim pa je padel v past, tako da so ga prav pred kvesturo aretirali. V Trstu so policijski agenti ugotovili, da se je v številnih trgovinah izdajal za ameriškega državljana Malcolm Mac Donald, bogate nakupe pa je nato poravnava z ukradenimi ameriško kreditno karto. Samo predvčerajšnjim je nakupil za pet milijonov lir blaga, ki ga je sproti preprodal jugoslovanskim turistom.

Vse bi mu lahko šlo kot po maslu, če ne bi neki prodajalec zasumil, da gre za ukradeni karto in ne bi skušal

poklicati policije. Žunac ni možnost soočenja s policisti posebno razveselila in urno je pobegnil iz trgovine, prav v smeri kvesture. Za njim se je pognal mestni redar. Njegove opozorilne krike je pred poslopjem kvesture zaslišal policijski agent, ki je bežečega blokiral. Ko so pozneje preiskali njegovo hotelsko sobo, so v njej odkrili kar deset kreditnih kart, ki jih je Žunac ukradel zadnja dva meseca v Milanu. Na osnovi prijavi je policija ugotovila, da si je v Milanu na isti način prisvojil kakih 10 milijonov lir.

Pretor De Nicolò je njegovo aretacijo včeraj potrdil, za danes jutraj pa je določil proces.

Zbil jo je z avtom

V glavno bolnišnico so včeraj ob 10.45 sprejeli na zdravljenje 46-letno Irene Kolenc por. Bodicin, ki stanuje v Istrski ulici 35. Ženska je prečkala ulico pred domom, na mestu, kjer so bile pred nedavnim tlakovanjem zebre črte. Mario Baladel (Ul. Navali 30), ki je v tistem trenutku peljal mimo s fiatom 131, jo je očitno zagledal prepozno in jo je zbil s prednjim delom. V bolnišnici so zdravniki ugotovili, da se

je udarila v glavo in da je začasno izgubila spomin. Po telesu je zadobila tudi vrsto ran in udarcev. Okrevala bo v dvajsetih dneh. Popoldne so jo prepeljali v katarsko bolnišnico.

Prispevajte za

»Dijaško matico«

CGIL odklanja deželni programski dokument

Generalni tajnik deželne sindikalne zveze CGIL Giannino Padovan je sinoči v posebni izjavi za tisk negativno ocenil programski dokument deželne odbora oziroma odborništva za načrtovanje in proračun. "Naša ocena ne more biti drugačna, kot močno negativna," je dejal Padovan. "Nasplošno lahko rečemo, da je dokument proizvod odborništva za programiranje in ne vsega deželnega odbora, in da slednjega zato ne obvezuje k njegovemu izvajanju. Prav zato ga tudi ni moč sprejeti kot veljavno pogajalsko osnovo za sindikat."

Glede vsebine programskega dokumenta - po Padovanovih besedah - ocena prav tako ne more biti drugačna: gre namreč za običajni seznam dobrih namenov in stvari, ki jih je treba narediti. Na primer: pri javnih delih ni nobenega zanesljivega roka za njihovo uresničitev, pri industrijski politiki ni niti besedice o ciljih deželnega odbora. Še slabše za področje zdravstva, kjer je vsa problematika prepuščena osnutku posebnega deželnega zakona, o katerem pa se ne ve nič določenega. K vsemu temu pa Padovan dodaja še dejstvo, da deželna ustanova uspe porabiti le 50 odstotkov razpoložljivih sredstev.

"Ni torej mogoče izraziti drugačne, kot negativne ocene," zaključuje Padovan in dodaja, da pravo priložnost za pogajanja, po prepričanju CGIL, predstavlja razprava, ki se bo razvila ob priliki oblikovanja bilanc posameznih odborništev.

gledališča

TEATRO STABILE
Pri Teatru Stabile Furlanije-Juljske krajine je v teku abonmajska kampanja 1986/87. Rok za potrditev lanskih in vpis novih abonmajev zapade jutri, 10. oktobra pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM
DNEVI KULTURE BELORUSKE SSR V SLOVENIJI (od 13. do 18. oktobra 1986)
V nedeljo, 12. t. m., ob 20. uri: Večer beloruske televizije (I. program TV Ljubljana)

Velika dvorana
Danes, 9., in jutri, 10. t. m., ob 19.30: SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

Okrogla dvorana
V nedeljo, 12. t. m., ob 20. uri: Martin Sherman MESIJA. Režija Vinko Möderner.

V nedeljo, 19., ob 20. uri: Henrik Ibsen, HEDDA GABLER - premiera. Absolut-ska predstava študentov AGRFT. Pono-vitev v ponedeljek, 20. oktobra.

Danes, 9., in jutri, 10. t. m., ob 9. uri: Gledališki kulturni dan.

Mala dvorana
V petek, 10. t. m., ob 19. uri: Poletje v školjki. Slovenski film (1986), režija Tugo Štiglic.

V soboto, 11. t. m., ob 10. uri: Otroška matineja META PODGANE SO PRI NASDOMA. Režija - Jürgen Brauer.

V soboto, 11. t. m., ob 19.30: KORNOG - bretonska skupina bo izvajala tradicio-nalno glasbo in skladbe mladih breton-skih godcev.

Srednja dvorana
V nedeljo, 12. t. m., ob 19.30: BODOČ-NIKI. Predstavlja se skupina BORGHE-SIA.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE - NOVA GORICA
Danes, 9. t. m., ob 20. uri: PREMIERA: Georg Büchner LEONCE IN LENA. Re-žija Macie Englert.
Ponovitve jutri, 10., in soboto, 11. t. m.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Franciška 20, razstavlja slikar DEZIDERIJ ŠVARA.

V Kraški galeriji v Repnu je do 12. oktobra odprta razstava slikarke MIHA-ELE VELIKONJE na temo Kraške osmi-ce. Urnik: v nedeljo od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.30.

V Konjušnici Miramarskega parka je do 30. novembra odprta razstava MAKSI-MILIJAN OD TRSTA DO MEHIKE.

Na Gradu sv. Justa je do 30. novem-bra od 17.00 do 19.30 na ogled razstava MODA OBLAČENJA V TRSTU.

V umetnostni galeriji Bassanese (Trg Giotti 8/I) je odprta do 15. oktobra ob delavnikih od 17. do 20. ure razstava po-sterjev LEO CASTELLI GALLERY 420 WEST BROADWAY - NEW YORK.

V tržaški Občinski galeriji (Trg Uni-tà) je do 12. oktobra odprta razstava sli-karke NORE CARELLE.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom.
Jutri, 10. oktobra, ob 20.30 odprtje razsta-ve grafik ZORE KOREN-ŠKERK. Uvod-na beseda Milko Bambič, sodelujeta moški in ženski pevski zbor Tabor. Vab-ljeni!

čestitke

Danes slavi svoj rojstni dan ERIKA PURIČ. Vse najboljše ji želijo vsi, ki jo imajo radi.

kino

ARISTON - FESTIVAL FESTIVALOV - 16.00, 22.15 *Camera con vista*, dram., VB 1986, 105'; r. James Ivory, i. Helena Bonham-Carter, Julian Sands.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.00 *Aliens - scontro finale*, fant., ZDA 1986, 135'; r. James Cameron; i. Sigourney Weaver, Stan Winston.

EXCELSIOR II - 16.45, 22.00 *Su e giù per Beverly Hills*, kom., ZDA 1986, 105'; r. Paul Mazursky, i. Nick Nolte, Bette Midler.

FENICE - 16.30, 22.10 *Top Gun*, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; Tom Cruise, Kelly McGills.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 *Affari di cuore*, kom., ZDA 1986, 100'; r. Mike Nichols; i. Meryl Streep, Jack Nichol-son.

NAZIONALE I - 16.15, 22.00 *Codice Magnum*, dram., ZDA 1986, 105'; r. John Irvin; i. Arnold Schwarzenegger, Kathryn Harold.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *Scuola di ladri*, kom., It. 1986, 100'; r. Neri Paren-ti; i. Paolo Villaggio, Lino Banfi.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 *Sex in the shop*, porn., □□
EDEN - 15.30, 22.00 *La calda notte di Linda*, porn., □□

MIGNON - 16.30, 22.15 *Piramide di pa-ura*, fant., ZDA 1985, 110'; r. Barry Le-vinson; i. Nicholas Rowe, Alex Cox.

CAPITOL - 16.00, 21.30 *La mia Africa*, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pol-lack; i. Meryl Streep, Robert Redford.

ALCIONE - 16.00, 22.00 *1941 allarme a Hollywood*, kom., ZDA 1979, 118'; r. Steven Spielberg; i. John Belushi, Dan Aykroyd.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 *Il bacio della donna ragno*, dram., ZDA/Braz. 1985, 120'; r. Hektor Babenco; i. William Hurt, Raul Julia, Sonia Braga.

VITTORIO VENETO - 16.30 22.10 *Dres-sage - La dolce punizione*, r. David Hamilton; □□

RADIO - 15.30, 21.30 *Hard Babies*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

šolske vesti

Ravnateljstvo učiteljsišča A. M. Slom-šek sporoča, da se lekcije za V. letnik začnejo v ponedeljek, 13. t. m., ob 14.30.

GLASBENA
MATICA
TRST
Sezona 1986-87

I. ABONMAJSKI KONCERT

V soboto, 11. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

dirigent
JANOS KOVACS

solist
MIHA POGAČNIK - violina

Predprodaja vsopnic v uradu Utat - Galerij Protti 2, tel. 65700, od danes, 9., do sobote, 11. t. m., do 18. ure ter eno uro pred pričet-kom koncerta pri blagajni Kultur-nega doma

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

vabi na predavanje
DUŠANA JELINČIČA
na temo:

KARAKORUM '86

na katerem bo s pomočjo barvnih diapozitivov opisal svojo izkušnjo z osvojitvijo osemtisočaka Broad Peaka

Predavanje bo danes, 9. t. m., v MALI DVORANI KULTURNE-GA DOMA ob 20.00

Vabljeni!

koncerti

GLASBENA MATICA - TRST vpisuje abonmaje za sezono 1986/87 vsak dan, razen sobote, ob 10. do 12. ure v Ul. R. Manna 29, tel. 418605.

razne prireditve

KD Rovte-Kolonkovec vabi na večer z diapozitivi 11. t. m. ob 20.30 v društvenih prostorih (Monte Sernio 27). B. Križman bo predaval na temo JUŽNO OD EKVA-TORJA - Čile, Peru, Argentina.

KD I. Grbec priredi jutri, 10. oktobra, ob 20. uri predavanje z diapozitivi prof. Marinke Pertot z naslovom FLORA IN VEGETACIJA NA KRASU. Vljudno vab-ljeni!

izleti

Zveza žena od Banov priredi v nede-ljo, 26. oktobra, enodnevni izlet v BAS-SANO DEL GRAPPA in MAROSTICO. Vpisuje Avgusta Malalan, tel. 212863. Vljudno vabljeni!

Sekcija VZPI-ANPI Križ priredi v so-boto, 11. t. m., izlet na Brione. Vpisovanje v Domu A. Sirk, tel. 220505 (Bogatec) v popoldanskih urah.

KD Rdeča zvezda priredi dne 25. in 26. t. m. dvodnevni izlet na Krk in Plitviška jezera. Vpisovanje in podrobnejše in-formacije vam nudi Tanja Gruđen, Zgonik 24, tel. 229478 od 13.30 do 15.30 in od 18. do 20. ure. Vabljeni.

Hranilnica in posojilnica v Nabreži-ni obvešča vse svoje člane, da prireja 1-dnevni avtobusni izlet na Koroško v ne-deljo, 19. t. m. Pohitite z vpisovanjem, prostih je še le nekaj mest!

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

ABONMA
1986-87

Vpisovanje abonmentov vsak dan od 10. do 14. in od 18. do 20. ure v Kulturnem domu, Ul. Pet-ronio 4.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 9. oktobra
DINO

Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 17.31 - Dolžina dneva 11.18 - Luna vzide ob 13.18 in zatone ob 21.07.

Jutri, PETEK, 10. oktobra
DANIJELE

PLIMOVANJE DANES: Ob 01.02 naj-višje 12 cm, ob 05.32 najnižje -4 cm, ob 11.45 najvišje 32 cm, ob 19.30 najnižje -35 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1018,4 mb pada, brezvetrje, vlaga 77-odstotna, nebo ob-lačno, morje razgibano, temperatura morja 20,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesco Fiorencis, Arezia Giuntini, Matteo Annunziata, An-drea Lacota.

UMRLI SO: 72-letna Vladimira Perosa, 87-letni Ernesto Amstici, 81-letna Alo-dia Farina, 79-let letni Bruno Padovani, 81-letni Ferruccio Croci, 89-letna Crista-na Burino, 80-letna Assunta Fusi, 63-letni Vittorino Cappello, 60-letni Giuseppe Capozzolo, 69-letni Giuseppe Pasi, 73-letni Pietro Carli, 84-letni Giorgio Pau-lin, 72-letna Elvira Feliciani, 91-letni Marcella Firm, 78-letni Mario Argentini.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 6., do sobote,
11. oktobra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Mi-ramarski dvorec 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12. SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (tel. 226210), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
Largo Piave 2, Borzni trg 12. SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (tel. 226210), ŽAVLJE (274630) - samo po tele-fonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 7. 10. 1986

Ameriški dolar	1373.—	Japonski jen	8.40
Nemška marka	689.—	Švicarski frank	845.—
Francoski frank	208.—	Avstrijski šiling	97.80
Holandski florint	609.—	Norveška krona	186.—
Belgijski frank	32.50	Švedska krona	199.—
Funt šterling	1950.—	Portugalski eskudo	9.—
Irski šterling	1860.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	181.—	Avstralski dolar	820.—
Grška drahma	9.80	Debeli dinar	2.70
Kanadski dolar	980.—	Drobni dinar	2.70

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881
Agencija Domjo 831-131

Zimski vozni red vlakov

Velja od 28. septembra 1986 do 30. maja 1987

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-REGGIO CALABRIA-CATANIA-SIRAKUZE-PALERMO-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA

Odhodi iz Trsta

4.28 H/K Benetke
5.20 K Benetke
5.50 H Benetke
6.17 B (Tergeste) Mestre-Milan-Turin; □
6.22 K Portogruaro (1)
6.48 H Benetke-Rim; spalni vagon Moskva-Rim (2); 1. in 2. razred Zagreb-Benetke; 1. in 2. razred Zagreb-Budimpešta-Rim
8.06 E Benetke
9.00 E (Benetke express) Benetke
9.53 K Benetke
10.25 B Mestre-Rim *
12.37 E Benetke
13.45 K Portogruaro
14.45 E (Triveneto) Benetke-Bologna-Firenze-Rim-Neapelj-Catania-Sirakuze-Palermo-Reggio Calabria (pogradi v 1. in 2. razredu za Catanio in Palermo; pogradi v 2. razredu za Reggio Calabria in od 19.12. do 23.12.1986, od 2. do 6.1.1987, od 15. do 17. in od 20. do 25.4.1987 tudi za Sirakuze)
16.10 E Benetke - Milan
17.15 H Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. razred za Lecce)
17.25 K Benetke
18.22 B Benetke (S) (3)
18.42 K Benetke
19.30 K Portogruaro
19.38 E (Simplon express) Mestre-Rim-Milan-Domodossola-Pariz (pogradi v 1. in 2. razredu Trst-Pariz; pogradi v 2. razredu

Beograd-Pariz; spalniki in po-gradi 2. razreda Zagreb-Pariz)
20.26 H Benetke
21.30 H Benetke-Milan-Turin-Genova-Ventimiglia (pogradi v 2. razredu Trst-Turin, spalniki in pogradi 2. razreda Trst-Ventimiglia)
23.00 E Mestre-Bologna-Rim (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Trst-Rim)

Prihodi v Trst

2.32 H Benetke
6.03 K Portogruaro (4)
6.56 K Portogruaro
7.28 H Ventimiglia-Genova-Turin-Milan-Benetke (spalniki in po-gradi 2. razreda Ventimiglia-Trst, pogradi 2. razreda Turin-Trst)
7.40 E Rim-Bologna-Mestre (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Rim-Trst)
9.15 E (Simplon express) Pariz-Domodossola-Milan-Mestre (pogradi 1. in 2. razreda Pariz-Trst; pogradi 2. razreda Pariz-Bograd; spalniki in pogradi 2. razreda Pariz-Zagreb)
9.27 H Benetke
10.32 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. razreda Lecce-Trst)
10.48 B Benetke (S) (3)
13.18 K Portogruaro
13.28 E Milan-Benetke
15.20 H Benetke
16.20 H Benetke
17.16 E (Triveneto) Palermo-Sirakuze-Catania-Reggio Calabria-Neapelj-Rim-Firenze-Bologna-Benetke (pogradi 1. in 2. razreda Palermo-Trst in Catania-Trst;

pogradi 2. razreda Reggio Calabria-Trst; pogradi 2. razreda Sirakuze-Trst) (od 20.12. do 24.12.1986, od 3. do 7.1.1987, od 16. do 18. in od 21. do 26.5.1987)

19.00 H (Benetke express) Benetke
19.40 K Portogruaro
20.14 H Benetke
20.54 B Rim-Mestre *
21.42 B (Tergeste) Turin-Milan-Mestre □
23.06 K Benetke
23.18 E Rim-Benetke (spalniki Rim-Moskva - razen ob četrtkih in sobotah; 1. in 2. razred Benetke-Zagreb; 1. in 2. razred Rim-Zagreb in Rim-Budimpešta)
0.40 K/H Benetke
□ - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
* - samo 1. razred z obvezno rezervacijo
(S) - samo 1. razred
(1) - nadaljuje do San Donaja di Piave od 28.9. do 20.12.1986, od 7.1. do 15.4.1987, od 22.4. do 30.5.1987
(2) - ne vozi ob petkih in sredah
(3) - ne vozi 25. in 26.12.1986 ter 1.1.1987
(4) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-BEOGRAD-SOFIJA-ATENE-ISTANBUL-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA

Odhodi iz Trsta

9.42 E (Simplon express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd (po-gradi 2. razreda Pariz-Beograd; spalniki Pariz-Zagreb)

13.35 K Opčine-Ljubljana (1)
18.28 H Opčine-Ljubljana (1)
19.53 E (Benetke express) Opčine-Ljubljana-Beograd-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. razreda Benetke-Beograd; po-gradi 2. razreda Benetke-Skopje razen ob nedeljah in ponedelj-kih, in Benetke-Atene)
20.20 K Opčine
23.52 H Opčine-Ljubljana-Zagreb-Budimpešta-Moskva (spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah in četrtkih)
Prihodi v Trst
5.10 H Moskva-Budimpešta-Zagreb-Opčine (spalniki Moskva-Rim razen ob petkih in sredah)
8.36 E (Benetke express) Atene-Skopje-Beograd-Ljubljana-Opčine
9.46 H Ljubljana-Opčine (1)
16.38 H Ljubljana-Opčine (1)
19.05 E (Simplon express) Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (po-gradi 2. razreda Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. razreda Zagreb-Pariz)
21.30 K Opčine

(1) - ne vozi ob nedeljah in 1. in 3.11., 8., 25. in 26.12.1986; 1. in 6.1., 20. in 25.4. ter 1.5.1987

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ-SALZBURG-MÜNCHEN

Odhodi iz Trsta
5.12 K Videm
6.02 H Videm-Trbiž
6.06 K Videm
7.10 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj

10.10 K Videm
12.30 H Videm-Trbiž (3)
13.10 K Videm-Karnija
13.58 H Videm
14.30 K Videm
16.46 K Videm
17.35 B Videm-Benetke □ (1) *
17.46 H Videm-Benetke (2)
18.02 K Videm
19.14 H Videm
20.07 K Videm
21.00 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.10 K Videm

Prihodi v Trst

0.53 K Videm
6.30 K Videm (2)
7.17 K Videm
7.57 H Benetke-Videm (2)
8.45 K Videm
9.08 H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
10.14 H Videm
11.20 B Benetke-Videm □ (1) *
11.40 K Videm
14.31 H Videm
15.30 K Videm
16.46 H Videm
17.53 K Videm
19.30 K Videm
19.46 E Trbiž-Videm
21.08 K Videm
22.40 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm
23.25 K Videm

□ - samo prvi razred
* - na odseku Benetke-Videm vozi kot brzec
(1) - ne vozi 25. in 26.12.1986 ter 1.1.1987
(2) - ne vozi ob praznikih
(3) - Iz Vidma na Trbiž vozi kot kra-jevni vlak

H - hitri vlak;

K - krajevni vlak;

B - brzec;

E - ekspresni vlak

ženska in njena stvarnost

Ženska v očeh moških

Evropski moški se od, recimo ameriških, razlikujejo zlasti zaradi svojega počasnega privajanja na nove čase, življenjske in družbene spremembe. Veliko bolj so navezani na tradicije, pa naj bodo slednje družinskega, čustvenega ali širšega značaja. Še pred nekaj desetletji je evropski moški iskal življenjsko družico, ki bi popolnoma zadostila njegovim potrebam, kar pa je obenem pomenilo, da taka ženska ni smela po poroki v službo, saj bi ji tako ostajalo le malo časa za družino in moža. To je seveda vzbujalo veliko nezadovoljstvo med poročenimi ženskami, ki niso imele možnosti, da bi se realizirale tudi izven družinskega kroga. Koliko je vredna omejena realizacija gospodinskega sloja pa je še danes lada vprašljivo.

Danes so stvari nekoliko drugačne, pa čeprav se bistveno niso spremenile. Le malo je takih moških, ki sprejme podrejen položaj v družini, si naprti vsaj del gospodinskih opravil ali starševskih obveznosti. Po mnenju povprečnega evropskega moškega, znajo matere veliko bolje vzgajati otroka kot očete, nemalokrat pa so, vedno po njihovem mnenju, spretnješe tudi pri raznih drobnih delih, ki naj bi v določeni meri spadala v moško pristojnost. Ločevanje med spoloma je torej še vedno kočljiva zadeva, ki jo vsak obrača sebi v prid, pa naj bo to moški ali ženska.

Toda kakšna naj bi bila, po mnenju evropskih moških, idealna ženska? Iz ankete, ki jo je izvedla skupina nemških sociologov med 1.000 moškimi, starih od 18. do 40. leta, je razvidno, da evropski moški še vedno največ dajo na ženinovo zvestobo. Skok čez plot je v zelo omejenem kontestu sicer odpušljiv, vendar pod pogojem, da je to le enkratni spodrsrlaj, ki ga bo moški ob prvi priložnosti povrnil. 38 odstotkov anketirancev je namreč potrdilo, da so situacije, v katerih ženska ne more reči ne. Dva odstotka manj jih na to spotikljivo zadevo gleda nekoliko mračneje, češ, kdaj se že še lahko primeri. 26 odstotkov pa je takih, ki ženinega spodrsrlaja kategorično ne bi odpustilo.

Kaj pa evropski moški menijo o ženah ali partnericah, ki imajo boljšo službo kot oni? Kar 58 odstotkov pravi, da ni to nič hudega. To je pravzaprav

rav zanimivost ankete, kajti na podobno vprašanje, ki so ga enakemu številu moških z istimi pogoji zastavili pred desetimi leti, je bil odgovor sila negativen: v takih primerih se moški počuti manjvrednega in zapostavljenega, skratka, postane copatar. Danes pa je samo 13 odstotkov takih, ki pravi, da jih ženina boljša družbena pozicija spravlja v negotovost, 29 odstotkov pa njena uspešnost jezi. Pri tem vprašanju je značilen odgovor tovarnarja, ki pravi, da o taki ženski že od nekdaj sanja. Moške pa v glavnem moti ženina boljša izobrazba, ne pa boljši zaslužek, kajti, če ima ob sebi pametno, uspešno žensko, ki dobro zasluži, mora biti tudi sam uspešen, ali vsaj na kakem področju posebno dober.

Tudi starševstvo je za evropskega moškega manj pomembno kot nekdaj. Živeti z žensko, ki noče imeti otrok je danes povsem normalno, celo prijetno je lahko, pravi kar 73 odstotkov moških. Ostalih 27 odstotkov pa je prepričanih, da s tako žensko nekaj ni v redu in da se potemtakem ni vredno vezati.

Toda povrnimo se k uvodnemu vprašanju, k zvestobi: kaj se zgodi, če ženska spi tudi z drugim? je bilo

osrednje vprašanje omenjene ankete. 68 odstotkov moških je v eni sapi odgovorilo, da bi bilo zanje tako, kot če bi umrla, 14 odstotkov jih meni, da je to le dokaz, da ni velika ljubezen, 2 odstotka pa sta v tem pogledu skrila glavo v pesek z odgovom "da tega le ne izvem". Enega od značilnih odgovorov je dal 39-letni zobozdravnik: »Če dopušča, da to počnem tudi jaz, potem je vse v redu.« Vendar je iz odgovorov razvidno, da je spolnost še vedno zelo pomembna, zaljubljeni moški bi hoteli biti v postelji privlačni in neprekosljivi zato, da ženski kdo drug še na misel ne pride.

Kakšna pa mora biti ženska, da se evropski moški vname zanjo? 53 odstotkov pravi, da čedna na pogled, 49 odstotkov noče izumetničene ženske, podjetno in odločno družico si želi 48 odstotkov, medtem ko si soprogo materinskega tipa želijo le 3 odstotki moških. S prijetno žensko se torej moški še vedno radi postavljajo, njena izobrazba in družina jih sprva ne zanimata, kaj kmalu pa se izkaže, da so za solidno skupno življenje potrebne tudi druge značajske lastnosti. Toda, kakorkoli že, lepa ali grda, dobra ali slaba kuharica, povprečna ali izkušena ljubica, da je le do groba zvesta.

(mi)

Po svetu brez prtljage

Opravljenih časopisov je na svetu nič koliko, zato se ne bi še mi radi spuščali v malenkosti. Vendar se v svetu zvezdnikov zgodi marsikaj zanimivega in nenavadnega, kar tako ali drugače koristi slavi bodisi novopečene zvezdice, zvezde stalnice ali ugašujoče repatice.

Operne pevke Katie Ricciarelli resda ni treba posebej predstavljati, zlasti ne po njeni nedavni megaporočki z občeprisotnim Baudom. Te dni je ponovno pokraljevala po straneh opravljenega tiska in vse kaže, da bo nezgoda, ki jo je doživela na nekem letališču prešla v zgodovino. Letališki uslužbenci so namreč kratkoma izgubili vsa njeno prtljago, ki baje nikoli ni zanemarljive teže. V Buenos Airesu, kjer je imela Ricciarellijeva nastop se je torej zataknilo, saj vendar ni mogla na oder v popoldanski opravi. Ker pa je Katia - Katia, ji je tamkajšnja kraljica modnih revij Elsa Serrano v pičlih šestih urah sešila dve večerni obleki, primerni za nastop pred južnoameriškimi ljubitelji opere.

Poleg zahtevnega repertoarja, ki ga je Katia Ricciarelli odpela, so svetovni časnikarji razpotegnjeno poročali tudi o priložnostnih toaletah, ki so med žensko publiko naletele na buren odmev: v prvem delu koncerta se je odela v široko krilo in jopico z globokim izrezom in napihljenimi rokavci, med odmorom pa se je preoblekla v dolgo, gladko tuniko iz dragocenega blaga. Resnici na ljubo, to-le zadnjo cunjico bi znala vsaka izmed nas skrojiti.

Pojoče občinstvo

Sandra Milo, na sliki v sredini mladih »fansov« se tudi letos vrača na televizijske zaslon. Že v pretekli sezoni je njena oddaja z mladimi pevci doživela velik uspeh zlasti zato, ker ni tekmovalnega značaja, temveč skuša mlado občinstvo nekoliko drugače približati svetu popevk. Letos so oddajo na novo zasnovali, saj bodo vsakič predstavili glasbeno tradicijo enega mesta. Doslej so odpeli že neapeljske in rimske ljudske refrene, prihodnjo nedeljo pa bo na vrsti Milan.

filmi na tv zaslonu

kinoatelj

PLEMENITAŠKO GNEZDO - Dvorjanskoe gnezdo - Nido di nobili, 1969. Režija: Andrej Michalkov Končalovskij. Igrajo: Leonid Kulasin, Beata Tyzskiswicz. TV KOPER, danes ob 20.30.

Končalovskij je svoje Plemenitaško gnezdo povzel po romanu Turgenjeva in v istem obdobju (1969 - 70) je zrežiral Djadjo Vania po istoimenskem romanu Čehova. Posegal je po literarnih podlagah potem ko je z Istorijo Asje Ključinje (1966) doživel negativno izkušnjo in ostre kritike sovjetske cenzure. Plemenitaško gnezdo je sicer obrobno delo bogatega opusa Končalovskega, ki šteje kvalitetne filme Sibiriade (1980) in Maria's Lovers (1984).

PET MINUT RAJA - 1959. Režija: Igor Pretnar, Igrajo: Lojze Rozman, Stevo Žigon, Mira Nikolič. TV LJUBLJANA, danes ob 22.30.

Pretnarjev Pet minut raja je producirala sarajevska Bosna film. To je prvo scenarijsko delo pisatelja Vitomila Zupana. Gre za zgodbo dveh internirancev, ki morata demontirati avionsko bombo. Preden se lotita nevarnega dela doživita svojih »pet minut raja«.

UN UOMO CHIAMATO CAVALLLO - A man called horse, 1970. Režija: Elliot Silverstein. Igrajo: Richard Harris, Dame Judith Anderson, Jean Gascon. RAI 3, danes ob 22.05.

V 60. - 70. letih so nekateri režiserji in med temi tudi Silverstein režirali tako imenovane »proti-vesterne«. Spreminjali so namreč žanrska načela vesterna in njegova osnovna pravila. Silverstein je prikazal rdečkožce kot nosilce drugačne kulture ne pa kot običajne divjake. Objektivno je tudi prikazal indijanske navade in običaje tako, da je pomen filma prav v etnografskem prikazu življenja indijanskih plemen in iz tega vidika prava novost. V filmu natopajo mnogi rdečkožci, ki se izražajo v svojem jeziku.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 10.30 Nadalj.: La donna di picche 11.30 Nanizanka: Taxi 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Pronto... chi gioca? Opoldanski program z Enrico Bonaccorti 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... chi gioca? - zadnji poziv 14.15 Risanka: Remi 15.00 Inform. od.: Kronike motorjev 15.30 Dokumentarec: Storia e futuro della plastica 16.00 Film: Dov'è la libertà (kom., It., 1954, r. Roberto Rossellini, i. Totò, Franca Faldini) 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Film: Dov'è la libertà (2. del) 17.40 Tednik: Tuttilibri 18.10 Risanke: Le avventure di Pitfall 18.30 Parola mia, vodi L. Rispoli 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Film: Commanceros (vestern, ZDA, 1961, r. Michael Curtiz, i. John Wayne, Stuart Whitman) 22.15 Dnevnik 22.25 Dokumentarec: Africa '86 23.40 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 11.25 Nadaljevanka: Una storia viennese (4. del) 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di ferro 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Tandem, igre in kviz 16.55 Dokumentarec: Monografie 17.25 Iz parlamenta 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Dokum.: I giorni e la storia 18.20 Športna poročila 18.30 Nanizanka: Il commissario Köster 19.40 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - šport 20.30 Nadaljevanka: Pietro il Grande (1. del) 22.00 Moda - vodita Marina Fausti in Ezio Trussoni 22.35 Dnevnik - večerne vesti 22.45 Dnevnik - Sportsette 23.50 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: Lupi nell'abisso (dram., It., 1959, r. Silvio Amadio, i. Folco Lulli, Massimo Girotti)	RAI 3 13.00 Nadalj.: I grandi camaleonti 14.00 Dokum.: Animali da salvare 14.25 Tečaj francoskega jezika 14.55 I solisti Veneti - koncert iz Benetk 16.00 Kulturni program: Colloqui sulla prevenzione 16.30 Dokum.: Educare e pensare 17.00 Dadaumpa 18.25 Glasbena oddaja: Speciale Orecchio 19.00 Dnevnik 19.30 Dnevnik - deželne vesti 20.05 Dokumentarec: Schede - Matematica 20.30 Dnevnik - posebni 21.30 Dnevnik 22.05 Film: Un uomo chiamato cavallo (vestern, ZDA, 1970, r. E. Silverstein, i. R. Harris, D. J. Anderson) Zgodovinski pregled, ki ga ureja Arrigo Petacco je na sporedu po RAI 2 ob 17.35	RTV Ljubljana 9.00 Film: Pop Čira in pop Spira (jugoslovanski film) 16.05 TV mozaik - ponovitev 17.25 Poročila 17.30 Otroški spored: J. Ribičič - Miškolin - Visoka šola 17.40 Čirule-Čarule: Čarobna pravljica 17.45 Nanizanka: Modro poletje (25. del) 18.15 Obramba in samozaščita. V oddaji bomo pokazali vse novosti na področju letalstva, ki so bile razstavljene na svetovni razstavi letalstva v Farnbourghu. 18.45 Risanka 19.00 Informativna oddaja: Danes: Severnoprimerorski obzornik 19.30 Dnevnik 20.05 Tednik 21.05 Besediloslovni utrinki 21.10 Kuharski nasveti 21.20 Nadaljevanka: Srečanje v neskončnosti (3. in zadnji del) 22.05 Dnevnik 22.20 Retrospektiva jugoslovanskega filma: Pet minut raja	TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Otroški program 18.00 Nadaljevanka: Tra l'amore e il potere 19.00 Odprta meja Današnja Odprta meja so v celoti pripravili sodelavci kopske redakcije in je namenjena zlasti ljubiteljem umetnosti. V njej bo namreč govor o italijanskih manieristih in o umetniških razstavah jugoslovanskih umetnikov, med katerimi so Andraž Šalamun, Živko Marušič in Rajko Apollonio, Dora Benčič pa bo predstavila svoje fotografije. 19.30 TVD stičišče 19.45 Mesto danes 20.00 Nanizanka: Lucy 20.25 TV novice 20.30 Variete: Lahkotnost v plesu 21.45 Visoka moda 22.20 TVD vse danes 22.40 Nanizanka: Kavalirji neba 23.10 Športna rubrika	
CANALE 5 8.30 Nanizanke: Una famiglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.15 General Hospital 11.15 Kviz: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokumentarec: Pianeta uomo 16.30 Nanizanka: Tarzan - Il terremoto 17.30 Kviz: Doppio slalom 18.00 Nanizanke: L'albero delle mele, 18.30 Kojak, 19.30 Love boat 20.30 Kviz: Pentatlon 23.00 Mimo in concerto - dal Pala Trussardi di Milano 23.30 Nanizanka: Trauma center 0.30 Filmski tednik: Première 0.45 Nanizanka: Sceriffo a New York	12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini. 13.00 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke L'incantevole Creamy, Le avventure della dolce Katy, She-Ra, la principessa del potere 14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford 15.30 Film: La grande città (dram., ZDA, 1937, r. Frank Borzage, i. L. Rainer, S. Tracy) 17.30 Nanizanka: Febre d'amore 18.15 Kviz: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie 19.30 Nanizanke: Charlie's angels, 20.30 Falcon Crest, 21.30 Hotel 22.30 Film: Sole rosso sul Bosforo (akcijski, ZDA, 1972, r. Peter Collinson, i. Stanley Baker, Geraldine Chaplin) 0.35 Nanizanki: Vegas, 1.30 Switch.	14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.00 Nanizanki: La famiglia Addams, 15.30 Furia 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lovely Sara, Il Tulipano Nero, Occhi di Gatto 18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy days 20.00 Risanka: David gnomo amico mio 20.15 Risanka: Snorky 20.30 Nanizanke: I Robinsons, 21.00 Casa Keaton, 21.30 Cin Cin, 22.00 Giudice di notte 22.20 Ciak - filmski tednik 23.15 Film: Quartet (dram., Fr., 1981, r. J. Ivory, i. I. Adjani, M. Smith) 1.15 Nanizanka: Magnum P.I. TELEPADOVA 11.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 12.00 Senorita Andrea 13.00 Risanke 14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita 15.00 Nadaljevanka: Senorita Andrea 15.45 Nanizanka: Un'età difficile	 TELEFRIULI 13.30 Nanizanka: California Fever 14.30 Risanka: Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Nanizanka: Arrivano le spose 19.30 Dnevnik 20.00 Dokumentarec: E' tempo di artigianato 20.40 Športni četrtak 21.50 Drive in 22.30 Dnevnik 23.30 Nanizanka: Scacco matto TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Beležka; 12.00 Sestanek ob 12. uri, glasbeni mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Odgovori v barvah; 14.30 Mladinski pas: Glasbene skice - Discorama; 16.00 Zbornik: Na goriškem valu; 16.30 Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.30 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 21.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio; 18.00 S plesnim orkesterom RTV Ljubljana; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Med solističnimi skladbami; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Minute z...; 20.00 Četrtekov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nokturno; 23.00 - 4.30 Nočni program.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 - 13.00 Val 202; 13.40 Glasbeni utrinki iz zamejstva; 14.40 Zanimivost; 15.00 Črno na belem; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Povabilo na popoldanski koncert. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Za dober dan; 8.00 - 12.00 Prisrčno vaši; 8.35 A vostra scelta; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroška oddaja: L'aquilone; 10.35 Vstop prost; 11.00 Su e zo per le contrade; 11.15 Perfetta armonia; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 - 20.00 Popoldanski glasbeni program; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'aquilone (ponov.); 15.45 - 18.30 Počitnice po Jugoslaviji; 17.45 Metal Health; 18.00 I magnifici sette; 18.33 Zborovsko petje; 20.00 - 6.00 Nočni program. RADIO OPČINE 10.00 Glasbena matineja - v studiu Majda; 19.00 Vas zanima vaša prihodnost? - v studiu Ivana; 20.30 Povej mi! - vodita Sonja in Katja.

V Kulturnem domu bo 18. oktobra prireditve ob 40-letnici SDGZ

V pripravi priložnostna razstava in brošura

Štiridesetletnico ustanovitve bo Slovensko deželno gospodarsko združenje primerno obeležilo z vrsto prireditev. Tako bo 18. oktobra v goriškem Kulturnem domu slovesnost na kateri se bodo zbrali predvsem goriški člani združenja, teden zatem, 26. oktobra, pa bo osrednja slovesnost v Trstu. Pripravam na bližnjo slovesnost je bila skraj v celoti posvečena zadnja seja pokrajinskega odbora SDGZ za Goriško, prejšnji petek, kjer so med drugim delali tudi program prireditve ter se dogovorili še za nekatere druge vzporedne manifestacije. Sejo je vodil Anton Nanut.

Na slovesnosti v Kulturnem domu bosta govorila predsednik deželnega odbora SDGZ dr. Vito Svetina in predsednik pokrajinskega odbora za Goriško Anton Nanut. Istočasno bodo predstavili tudi brošuro ob 40-letnici Združenja, odprli bodo fotografsko in dokumentarno razstavo, za katero bodo gradivo v glavnem prispevali člani sami; kulturni del prireditve bosta oblikovala dva pevka zbora.

Na seji je tekla beseda tudi o nekaterih drugih pobudah s katerimi naj bi obeležili pomembno obletnico. Tako je v načrtu priprava okrogle mize o zaključkih nedavne prve deželne konference o obrtništvu v Gradežu. Sode-

lovali naj bi predvsem načelniki obrtniških sekcij. V naslednjih tednih naj bi izpeljali še nekaj podobnih srečanj o drugih aktualnih gospodarskih vprašanjih. Na seji pokrajinskega odbora so razpravljali tudi o pripravah in poteku osrednje prireditve ob 40-letnici SDGZ, ki bo v Trstu.

KPI o zdravstvu in stanju v Trziču

Pokrajinsko tajništvo KPI je te dni razpravljalo o izidu volitev glavnega odbora Krajevne zdravstvene enote ter o trenutnem političnem položaju v občini Trzič.

O volitvah KZE menijo, da je izguba treh svetovalskih mest KD, ki je ošibila petstrankarsko koalicijo, ob istočasni okrepitevi opozicije, znak, da je treba ubrati drugačno pot. KPI vabi vse sile, ki si želijo spremembo sedanjega stanja, k soočanju glede programskih točk, ki jih predlagajo komunisti.

Stanje v Trziču, kjer je tristrankarski občinski odbor KD-PSDI-PRI pred dnevi sprejel odločilno podporo misovskih glasov, označuje KPI kot nezasišano in nesprejemljivo. Zato poziva "demokracije, laične in levičarske

stranke", v prvi vrsti PSI, naj omogočijo ponovno sestavo stabilne napredne občinske uprave.

Urejanje grobov

Goriška občina obvešča, da je treba vsa dela v zvezi z urejanjem grobov in popravili nagrobnih kamnov na glavnem in predmestnih pokopališčih zaključiti do 28. t. m. Po tem datumu bodo izvedli vsakoletno čiščenje pokopališč ob dnevu mrtvih.

S tem v zvezi tudi obveščajo, da bodo novembra ali decembra pričeli z izkopom posmrtnih ostan- kov umrlih med novembrom 1971 in oktobrom 1972, ki so pokopani na polju L na glavnem pokopališču, ter umrlih med oktobrom 1972 in aprilom 1974 pokopanih na polju Z. Januarja bodo prekopali posmrtno ostanke iz grobov, za katere so koncesije zapadle v tekočem letu.

Prekopane posmrtno ostanke bodo položili v skupno kostnico, razen če družine ne podaljšajo koncesije oz. zaprosijo za prekop v drugi grob, s katerim razpolagajo. Prošnje sprejemajo v občinskem pogrebem uradu.

Pred obletnico pesnikove smrti

Izid dvojezičnega izbora pesmi Simona Gregorčiča

Tiskarna Soča v Novi Gorici je natisnila nekaj najbolj znanih in značilnih pesmi »goriškega slavčka«, ob 80-letnici njegove smrti. Vsaka pesem je natisnjena na posebnem papirju, ki v ozadju predstavlja tudi kraje, kjer je Simon Gregorčič služboval in pesnil. Vse pesmi je torej mogoče zbrati in hraniti v posebnem ovitku, na katerem je upodobljen »goriški slavček«. Objavljene so pesmi Soči, Daritev, Kmetski hiši, Kupa življenja, Nazaj v planinski raj in Pastir. Ta svojski katalog je uredil uredniški odbor s predsednikom prof. Janezom Dolencem, in izdal pripravljalni odbor za počastitev spomina Simona Gregorčiča ob 80-letnici pesnikove smrti. Izbor pesmi je opravil prof. Janez Dolenc.

Katalog s pesmimi Simona Gregorčiča je izšel v slovenskem jeziku, v nakladi 2.500 izvodov, 500 izvodov pa so natisnili v italijanskem jeziku. (m. d.)

Štipendije za študij v tujini

Zunanje ministrstvo je objavilo razpise štipendij za študij v tujini namenjene študentom zadnjih letnikov univerze ali že diplomiranim, ki jih ponujajo razne države in mednarodne organizacije za akademsko leto 1987/88. Zanimirani dobijo na tajništvu Prefekture na ogled brošuro s podrobnimi

informacijami o pogojih vsakega posameznega razpisa. Brošuro lahko posamezniki dobijo tudi tako, da zanj po- pisмено zaprosijo na zunanjem ministrstvu (Direzione Generale delle Relazioni Culturali, Ufficio IX, 00195 Roma) najkasneje do 15. novembra letos.

razna obvestila

KD Oton Župancič prireja plesni tečaj v prostorih Doma Andrej Budal v Štandrežu. Tečaj se prične v ponedeljek, 13. t. m., ob 19.30. Informacije pri Eriku Ben- si (tel. 882444, ob uri kosila).

Kmečka zveza obvešča, da so njeni uradi v Gorici ponovno odprti od ponedeljka do petka ob 8.30 do 12.30. Istočasno opozarja, da 12. t. m. zapade rok za prestatitev prošelj za dopolnilne odškodnine (indennità compensative) za gorata področja.

Mestno podjetje za elektriko, vodo, metan in avtobuse javlja, da bo odslej pisarna z blagajno odprta za publiko ob delavnikih med 8.30 in 12. uro.

izleti

Slovensko planinsko društvo vabi v nedeljo, 12. t. m., na izlet v Idrijo z ogledom klavž na Belci in Idrijci ter drugih zanimivosti. Poskrbljeno bo za strokovno vodstvo. Prevoz z lastnimi sredstvi. Odhod s Travnika ob 8. uri.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško prireja v nedeljo, 19. t. m., jesenski izlet na morje. Obiskali bodo znamenito cerkev v Hrastovljah, Portorož (kjer bo kosilo), Piran in Umag. Vpisovanje pri poverjenikih po vaseh in na sedežu v Gorici v ponedeljek, 13. t. m., od 10. do 12. ure.

razstave

V galeriji **Rika Debenjaka v Kanalu** odprejo jutri, 10. oktobra, slikarsko razstavo Jožeta Krambergerja ob 20-letnici slikarskega udejstvovanja. Razstava bo na ogled do 31. t. m.

kino

Gorica

VERDI 16.30 - 22.00 »Il colore viola«. **CORSO** 17.00 - 22.00 »Alien«. **VITTORIA** 17.30 - 22.00 »Giochi erotici particolari«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Trzič

COMUNALE 21.00 komemorativni koncert Rodolfa Kubika. **EXCELSIOR** 17.00 - 22.00 »Ragazine vogliose«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 - 20.00 »Električne sanje«. **DESKLE** Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Občinska, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU Centrale, Trg republike 26, tel. 72341.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Carmen Zoppolati iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 10.30 Robi Kogoj (iz Trsta) v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 11. uri Livio Culot iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče.

Še vedno živahen promet skozi mejne prehode

Tudi v mesecu septembru je bil promet skozi mejne prehode na Goriškem dokaj živahen. Čeprav se poletni turistični val postopoma zmanjšuje, kar je opazno pri manjšanju števila prehodov meje s potnim listom v primerjavi z mesecema julijem in avgustom, so vseeno našli v septembru skupaj nekaj več kot 728 tisoč prehodov. Skupni

seštevek je torej le za spoznanje manjši od julijskega, za dobrih 50 tisoč enot pa zaostaja za mesecem avgustom, ko je bil letos promet res rekorden.

Kot rečeno se je septembra nekoliko skrčil obseg mednarodnega prometa. S potnim listom je šlo čez mejo na Goriškem približno 114 tisoč italijanskih in 116 tisoč tujih, predvsem jugoslovanskih državljanov. Za primerjavo naj navedemo, da je bilo italijanskih potnikov s potnim listom avgusta izrazilo več (skoraj 150 tisoč), medtem ko med tujci zmanjšanje ni bilo tako opazno.

Maloobmejni promet ni v zadnjih mesecih očutil v tolikšni meri teh sezonskih nihanj. Tudi v mesecu septembru so našli blizu pol milijona potnikov s prepustnico, točneje 498 tisoč in nekaj stotin. Čeprav se je v primerjavi z avgustom precej zmanjšalo število upravičencev z italijanskega obmejnega pasu, v skupnem seštevku ta upad ni tako opazen, ker se je s ponovnim odprtjem trgovin in začetkom razprodaj povečalo število prehodov jugoslovanskih upravičencev.

● **Danes**, s pričetkom ob 16. uri, je sklicana seja goriškega pokrajinskega sveta. Dnevni red je kar zajeten, saj obsega več kot sto petdeset točk, večina katerih je izostala še na prejšnjih sejah. Med temi naj omenimo porazdelitev prispevkov za kulturne dejavnosti in imenovanje predstavnikov Pokrajine v razne odbore.

Stroj za ličkanje koruze zmečkal kmetici roko

Dva meseca se bo predvidoma morala zdraviti 48-letna Zorka Gomišček z Oslavja, ki se je hudo ponesrečila na domačem dvorišču v torek popoldne. Med delom pri stroju za ličkanje koruze ji je levo roko zagrabilo zobovje stroja, na kardanski pogon. Ob klicu na pomoč je ponesrečenki prvi skušal pomagati brat Jožko, ki je bil prav tako zaposlen z ličkanjem koruze. Kmalu zatem so priskočili na pomoč tudi sosedji in bolničarji Zelenega križa, vendar kljub neznosnim bolečinam niso mogli osvoboditi roke. Potreben je bil še poseg gasilcev, da so delno razstavili stroj in osvobodili v zobovje ujeto roko.

Ponesrečenko so nato z rešilcem Zelenega križa takoj prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili

zlom več kosti v roki. Sprejeli so jo na zdravljenje v ortopedskem oddelku, kot rečeno s prognozo okrevanja v 60 dneh.

Nesreča v Doberdolu

S prognozo okrevanja v tednu dni so sprejeli na zdravljenje v nevrološki oddelk goriške splošne bolnišnice 24-letnega Alda Filippija iz Trsta. Mladenič se je v torek zvečer lažje ponesrečil v Doberdolu. Točne vzroke nesreče še ugotavljajo goriški orožniki. Filippiju je dežurni zdravnik oddelka za prvo pomoč ugotovil lažji pretres možganov in odrgnine po glavi in drugih delih telesa.

Seminar za Italijane v Centru za versko in družbeno zgodovino

Stvaren prikaz slovenske prisotnosti na Primorskem

Že večkrat v prejšnjih letih smo poslušali predavanja in razprave o slovenski prisotnosti v Gorici in o stikih med Slovenci in Italijani, ki jih je pripravil Inštitut za versko in družbeno zgodovino v Gorici. Nastal je na pobudo pokojnega Camilla Medeota, sedaj ga vodi profesor na Tržaški univerzi Fulvio Salimbeni, v njem pa sodelujejo ugledni profesorji in strokovnjaki katoliškega sveta. Vedno smo poudarili velik pomen teh pobud, ki hočejo predvsem italijanskemu svetu osvetliti slovensko realnost.

Še večji je pomen sedanjega ciklusa predavanj in debat, ki ima pomemben naslov: »Kultura in umetnost Slovencev na Primorskem«. Pričel se je v torek zvečer v predavalnici centra Luigi Fogar, v nekdanjem semenišču. Ciklus, pravi seminar, bo trajal do 7. novembra. Kar pa nas je v torek prijetno iznenadilo je bilo to, da je bila publika zelo številna in da so tokrat odločno prevladovali Italijani, še zlasti mlajši intelektualci. Na podobnih prejšnjih predavanjih pa je prevladovala slovenska publika, ki ji je običajno slovenski predavatelj govoril seveda v italijanskem jeziku. Tokratna prisotnost tolikšnega števila italijanskih intelektualcev pa je vzpodbudna in pozitivna. Še posebej v času, ko pri nas dvigajo glave tisti, ki hočejo osporaviti našo prisotnost v

mestu in v deželi nasploh. Manjkali pa so med torkovo publiko tisti, ki trdijo, da so intelektualno razviti in ki jim ne gre, da bi spoznali realnost sosedja in tudi someščana.

Na prvem večeru sta bila napovedana dva predavatelja: Bianca Valota z Državne univerze v Milanu, ki naj bi predavala o italijanski historiografiji o Slovanih, ter Jože Pirjevec s Tržaške univerze, ki je imel nalogo poročati o slovenskem zgodovinarstvu o stikih z italijanskim svetom. Valotove ni bilo, zato je o njeni temi predaval Salimbeni.

Profesor Fulvio Salimbeni, predsednik inštituta, je uvodoma poudaril koristnost dela inštituta, ki je usmerjeno tudi v spoznavanje sosednega slovenskega sveta ter dejal, da bodo s tem nadaljevali. Govoril je o številnih stikih med zgodovinarji dveh dežel.

Jože Pirjevec je dal precej širok prikaz slovenskega zgodovinarstva o stikih z Italijani. V kratko odmerjenem času seveda ni mogel v podrobnosti. Omenil je predvsem zgodovinarje sodobnega časa, se veliko zaustavil ob tržaških piscah. Njegov prikaz pa je hotel biti predvsem splošnega značaja, zaradi tega je omenil predvsem

pisce del s splošno tematiko, ki so govorili o odnosih med slovenskim oz. slovenskim ter italijanskim svetom.

Na podoben način je govoril Salimbeni, ki je prikazal italijansko zgodovinarstvo o Slovencih oz. Slovanih, omenil nekatera dela velikih italijanskih piscev, od Mazzinija do Salveminija, ter se le obrobno zaustavil ob lokalnih tržaških in goriških piscah.

V debati, ki je sledila predavanjem, je prišlo do izraza dejstvo, da nas Slovence Italijani premalo poznajo. Jasno je bilo rečeno, da se italijanski pisci niso zanimali za slovensko problematiko in da je bilo neznanje jezika le manjša postavka v tej pomanjkljivosti. Ker gre za majhen narod so se nekateri oprijemali in še oprijemajo neke samomišljene superiornosti. To bi bilo treba odpraviti in marsikdo je apeliral celo na Slovence, da bi sami pripravili v italijanščini zgodovinski prikaz o Slovencih.

Goričani pa smo na torkovem predavanju občutili neko vrzel. Že res, da je bila obema predavateljema dana zelo zaokrožena naloga povedati kako gledata slovensko in italijansko zgodovinarstvo na sosedno stran. To je bilo narejeno in premajhen čas, ki sta ga imela predavatelja na razpolago, ni dovoljeval širšega prikaza z lokalnim prizvokom. Skoro ničesar nismo čuli o lokalnih piscah, oziroma

o piscih, ki so pisali o Goriški, seveda tudi o odnosih z italijanskim in fur-lanskim svetom. Dovolil bi si omeniti le nekatere tukajšnje pisce: Simona Rutarja, Franca Kosa, Milka Kosa, Andreja Gabrščka, Andreja Budala, Augusta Sfiligoja. V reviji Studi Goriziani je Branko Marušič pred leti objavil bibliografijo del slovenskih avtorjev, ki pišejo o Goriški. Nekaj podobnega je moč trditi o italijanskih piscah, začeni z Ascolijem. Prav v trenutku, ko se pri nas v Gorici vodi protisloven-ska gonja, ko nekateri a la Lodatti trdijo, da ima Gorica samo italijansko identiteto, bi bil tak prikaz zelo koristen, saj bi našim italijanskim prijateljem lahko povedali, da smo v Gorici ustvarjali in tudi ustvarjamo, da je torej identiteta mesta večjezična. Sicer pa, tako smo prepričani, o tem bo na naslednjih predavanjih še veliko go-vora.

Naslednje predavanje bo jutri zvečer, v petek 10. oktobra, ob 17. uri. Tokrat bosta na vrsti pisatelj Alojz Rebul iz Trsta ter prof. Emilijan Cevc iz Ljubljane. Govorila bosta o umetnosti in kulturi v osemnajstem stoletju. Na naslednjih predavanjih pa bodo govorili še Branko Marušič, Borut Uršič, Lojzka Bratuž, Milko Renar. Seminar bodo sklenili z izletom po Soški dolini.

MARKO WALTRITSCH

Jutri v Sežani ob 18. uri odmevno srečanje

Anton Trstenjak gost Kosovelove knjižnice

Letošnjega januarja je dr. Anton Trstenjak dopolnil 80 let. Jubilej je Kosovelova knjižnica v Sežani, ki je znana po podobnih prireditvah, izkoristila kot priložnost, da tega svetovno znanega in uglednega profesorja povabi med svoje bralce, da bi mu voščili in se mu hkrati zahvalili za ogromno znanstveno delo, ki ga je poklonil slovenskemu narodu. Knjižnica, ki je prostorsko zelo omejena in utesnjena, žal ni mogla ob tej priložnosti pripraviti obsežne razstave, ki bi predstavila celovito ustvarjalno delo dr. Antona Trstenjaka. Zato bodo razstavljene samo samostojne knjige, pa saj je že teh za eno majhno knjižnico. Namen večera pa je tudi pogovor z uglednim gostom, ki je skoro vse svoje življenje posvetil človeku in neštetim ljudem pomagal iz stisk in težav.

Hkrati pa se je zdelo organizatorjem, da je današnji čas, ki ga ljudje živimo takšen, da je vedno več ljudi, ki se počutijo nesrečne, ko so medčloveški odnosi na zelo nizki stopnji in je tempo življenja tak, da skoro človek do sočloveka nima nič več časa. In morda bo srečanje z dr. Antonom Trstenjakom tudi vodilo k branju njegove dragocene literature za mnoge, ki doslej njegovih knjig še niso poznali. Tu imamo v mislih predvsem njegova poljudnoznanstvena dela kot so: Med ljudmi, Človek v ravnotežju, Človek v tiski, Hoja za človekom in Človek in sreča. Dr. Anton Trstenjak pa je napisal celo vrsto znanstvenih knjig, kot so: Temelji ekonomske psiho-

logije, Ekološka psihologija, Psihologija dela, Oris sodobne psihologije, Problem psihologije, Človek in barve, Psihologija ustvarjalnosti, Teorija zaznav.

Kako je kljub visoki starosti dr. Trstenjak še vedno ustvarjal in ne pozna počitka, pa dokazujeta njegovi pred kratkim izšli knjigi "Človek, bitje prihodnosti" in "Človek in njegova pisava". V vseh Trstenjakovih delih je v ospredju človek, saj tudi sam pravi v nekem pogovoru: »Navduši me vse, kar transcendirajo povprečnost človeka in njegovih moči: od herojev, ljubezni do bližnjega, npr. moža, ki je prostovoljno stopil pred gestapo v vrsto obsojencev na smrt, namesto družinskega očeta z nepreskrbljenimi otroki, prek zdravnika, ki najprej na sebi preizkuša cepivo, ali kak drug preparat in junaka, ki skoči za človekom v deročo reko, da ga reši, prek veleumov, ki so razbivali svet z ustvarjalnimi, miselnimi in umetniškimi stvaritvami, ter tehniških genijev, ki so pripomogli, da se je človek dvigoval stopinjo za stopinjo v civilizaciji in že stopil na luno, pa vse do rekordnih športnih dosežkov, v smučarskih poletih in himalajcev in vrhovodcev...«

Dr. Anton Trstenjak je bil rojen v Radomščih pri Gornji Radgovni kot sin malega kmeta. Šolal se je v Mariboru in Innsbrucku, kjer je študiral teologijo in filozofijo. Oba študija je dokončal z doktoratom. Toda pomembno za njegovo življenje je bilo zani-

manje za psihologijo, ki ji je posvetil večino svojega življenja. Ali še lepše in preprostejše povedano - vse svoje življenje je posvetil človeku. Ne le človeku kot predmetu znanstvenega zanimanja in analize, pač pa človeku, kot bitju prihodnosti v njegovih stiskah in upanjih.

Kljub temu, da so ga vabili v tujino na ugledna delovna mesta, je ostal doma. Dolga leta je na Teološki fakulteti v Ljubljani predaval teologijo in psihologijo. Predaval pa je tudi na mnogih drugih univerzah doma in v tujini, na primer v Minnesoti in Montrealu, ter študentom podiplomskega študija zagrebške univerze in univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Udeleževal se je mnogih domačih in tujih kongresov doma in na tujem in imel tako svoj prispevek na svetovnem kongresu gozdarjev v Ljubljani. Nič manj pa ga ne upošteva praksa, saj je sodeloval pri reševanju vrste praktičnih problemov v naših tovarnah, šolah, RTV, itd.

Je edini redni član SAZU. Za svoje delo pa je prejel vrsto visokih priznanj in odličij, med drugim sta mu bili podeljeni tudi dve državni odlikovanji. Poleg pomembnih nalog, ki jih še vedno opravlja, je tudi član predsedstva RK SZDL, naslednice OF, v kateri je sodeloval med vojno.

Razstava Trstenjakovih del bo v knjižnici na ogled do 27. oktobra. V kulturnem programu bo sodelovala Lidija Kozlovič. (a. n.)

Prvi abonmajski koncert v KD

V soboto, 11. t. m. ob 20.30 bo Glasbena matica začela svojo novo koncertno sezono v Kulturnem domu. Nastopil bo orkester Slovenske filharmonije z madžarskim dirigentom Janosom Kovacsom. Solist bo violinist Miha Pogačnik.

Zbornik KPI

(Nadaljevanje in zaključek članka, ki je bil objavljen 3. oktobra).

V kolikšni meri je bil omejen njihov zorni krog, je zaznati tudi iz dejstva, da Botteri v svojem poročilu niti z besedo ne omeni najpomembnejšega pojava, ki je v šestdesetih letih zaznamoval tržaško življenje: V mislih imam odprto mejo in vse to, kar je takšna meja pomenila v odnosih med sosednjima državama na Jadranu in v širšem evropskem okviru. Pozabljenost ni naključna. Izhaja iz tega, da tržaški vladni krogi skoraj ničesar niso prispevali politiki odprte meje ter se predvsem niso potrudili, da bi jo obogatili z vsebino, ki bi v Trstu oblikovala novo družbeno klimo.

Že na začetku sedemdesetih let, ugotavlja Botteri, se je v Trstu iztekel čas leve sredine. Kaj se je v naslednjih petnajstih letih zgodilo, kje so bile skupine, ki so v prejšnjem obdobju navdihovale preobrat, v kolikšni meri so se skušale boriti proti zopetni plimi liberalnacionalizma, tega ne pove. Zadovoljuje se z ugotovitvijo, da je strategija leve sredine postala konstantni model tržaške stvarnosti. "Wishful thinking", bi rekli Angleži, optimistično mišljenje, ki pa brez jasnih programov in odločnih dejanj ne bo nikoli obrodilo sadov. J. Pirjevec

Maja Razboršek

SENCA NI VEČ MOJA

Občutek doma

od neke davno zapuščene hiše
sem si najbolj zapomnila ognjišče
k mrtvemu sem sedla
in si ob hladnem roke ogrela

Senca ni več moja

pusta
stopam k srcu teme
senca ni več moja
jesen je ogolila življenja

drevesa so žalovalci
kot da sem pozabila pesem
se po novo sklonim
toda ta ni kamen
da jo zalučam
prek svoje bolečine

Trhla brv

trhla je ta brv
pa sem samo zaradi nje
obšla trden kamnit most
hotela sem okusiti
njeno nezanesljivost
njeno majavost
ni mi žal
kajti hudournik pod njo
mi je naklokotal
za celo življenje resnic več
kot mirna zamišljena reka

Zablodeli

iznad kasne jeseni
kupola iz megle
da je vse belo teme
in vse čudno spokojno
izpod hladnega jutra
majhen človek iz čustev
da je vse krvavo bolečine
da je vse tihotno od zatajenega
krika
zablodeli

Onstran upanja

izžejani človek
ki se je zgrudil v suhi strugi
in zakopal krčevino rok
v brezupno suhi pesek:
nikoli več klokotavega upanja
tedaj —
na vrhuncu obupa —
je vzljubil življenje

Srečanje v Vilenici

Po končanem večeru, na katerem je nastopil tudi Tomizza s kratkim odlomkom iz svojih »Novoporočencev«, gremo v bližnji šotor, ki so ga organizatorji postavili blizu jame. Piha in je hladno, a šotor je tako trdno postavljen, da najdemo v njem prijetno zavetje. Treba je reči, da so se Kraševci izkazali: očitno je, da so napeli vse sile, da bi manifestacija dobro uspela in da so v priprave zanjo vložili dosti dela, verjetno tudi prostovoljnega. A mislim, da se bo ta trud obrestoval. Gostje iz vseh koncev Evrope so zadovoljni in bodo po svetu govorili o Lipici. Že nekaj dni je prostor med Sežano in Lokvijo postal majhna metropola in to ne bo brez posledic za kulturno življenje pri nas.

Pogovarjam se z Jolko Milič, to sežansko Jean D'Arc, ki me s svojo mešanico plahosti in napadalnosti vedno znova očara. Rad jo imam, ne samo zaradi tega ker smo si skoraj v sorodu, temveč tudi zato, ker je tako iskriava, ironična in avtoironična.

20. september

Vreme se je ustalilo in sedaj žari v vsej tisti sinjini, ki sem si jo želel čez poletje. Iz Club Hotela grem v Maestoso, kjer bomo imeli tiskovno konferenco ob 11. uri. Pomislim, da sem pravzaprav bil v Lipici že neštetokrat, pa je nisem nikdar doživel kot v teh dneh. Vedno sem se le bežno ustavil, sedaj pa sem praktično že tretji dan tu in začenjam se zavedati, kakšna oaza miru je lahko ta kraj. Škoda, da ga Kraševci z kvalitetnejšo turistično ponudbo ne znajo bolje izrabiti.

Jolka Milič je tiskovno konferenco brez dlake na jeziku označila kot katastrofo. Jaz ne bi bil tako drastičen, čeprav moram reči, da nisem prav zadovoljen. Moti me predvsem to, da na konferenci ni naših časnikarjev: ne na radiu ne na Primorskem ni bilo nikogar, ki bi se potrudil in prišel v Lipico vprašat, kako Vilenica in zakaj. Manjkajo predstavniki slovenskih časopisov tostran meje, ali vsaj ne sežejo v diskusijo. Še najbolj živa sta dva časnikarja z jugoslovanskega juga, ki na bolj ali manj odkrit način očitata slovenski kulturi, da se tudi s tako pobudo skuša osamiti v jugoslovanskem prostoru in iskati svoja pota. Ta očitek se seveda vključuje v tisto antislovensko atmosfero, ki jo je mogoče zaznati v nekaterih časopisih zadnjega časa, in se mi zdi smešen in iracionalen (kot marsikaj danes v Jugoslaviji). Nesmiselno je zameriti slovenski inteligenci, da išče stikov s sosednimi narodi iz geografskega prostora, v katerem živimo. S temi narodi nas veže stoletna skupna usoda, ki je bila pogosto tudi tragična in nabita s sovražnoostjo. Naši odnosi z Italijani, z Nemci in Madžari niso bili vedno odlični. Toda, ali ni prav zaradi tega pomembno in lepo in za vse jugoslovanske narodne plodno, da sedaj želimo s temi sosedi in s češkimi in poljskimi brati navezati dialog in dati naši bližini kvalitetnejšo človeško in kulturno vsebino. Zameriti slovenski inteligenci takšne težnje, je prav tako kratkovidno in krivično, kot bi bilo zameriti slovenskim gospodarskim krogom, da načrtujejo osimske ceste ali političnim predstavnikom, da sodelujejo na sestankih združenja Alpe-Adria. Pomeni isto kot zahtevati, da se odpove svojim specifičnim značajskim potezam, ki jih je oblikovalo dejstvo, da smo bili vedno na prepihu in križišču nemškega, italijanskega, madžarskega in slovanskega sveta.

Ob 7h zvečer se začne zaključna prireditev v Vilenici. Trenutek preplaha, ker Tomizze ni od nikoder. Popoldne je odšel na obisk Škocijanskih jam, nato je imel nekeje na Krasu intervju s časnikarjem beogradskega radia, nazadnje pa se je za njim izgubila sled. Končno se le pojavi in Tone Partljič ter Veno Taufer mu lahko izročita nagrado. Nagrada je skromna, komaj 60.000 ND, pač sorazmerna trenutnemu gospodarskemu položaju. Tomizza pa v zahvalnem govoru vendar poudarja, da mu veliko pomeni, še več kot ostale, ki jih je do sedaj dobil, češ da v njej vidi priznanje pglavitni vsebini svojega literarnega dela, težnji namreč po preraščanju konfliktov in nasprotij v našem prostoru, po spajanju kultur in izkuženj, po prodiranju miselnih pregrad. Govori prepričano in mestoma je celo ganjen, jaz pa si mislim, kako je lepo, da smo izbrali za prvega nagrajenca prav pisatelja iz italijanskega kulturnega kroga. Tu na Krasu, kjer je dvajset let divjal fašizem, na tej zemlji, so se borci na naš obstanek morali zatekati v jame, če so hoteli govoriti v slovenščini svobodno, ploskamo danes povsem sproščeno, brez strahov in tabujev italijanski besedi. Razumno je, všec nam je, ne vidimo v njej nikakšne nevarnosti ali grožnje za našo narodnostno ali kulturno bit.

Večer sklene kratek koncert moškega zbora iz Sežane, ki se mi zdi na zelo dostojni višini, nato nas navdušeni jamarji še zvabijo za celo uro v čarobno notranjost Vilenice. Potem še večerja v šotoru in pogovor ob obloženih mizi. Pozno se vračam domov s prijetnim občutkom, da teh treh dni v Lipici nisem zapravil.

Jože Pirjevec

V prijateljskem nogometnem srečanju proti Grčiji

»Azzurri« dobro igrali

BOLOGNA - Novi trener italijanske nogometne reprezentance Azeglio Vicini ne bi bil mogel bolje začeti, saj je imel srečno roko pri izbiri »azzurrov«, ki so tokrat pokazali veliko mero požrtvovalnosti, nekaj duhovitih in hitrih kombinacij, zlasti v napadu, ob vsem tem pa ni izostal niti pozitiven rezultat, brez katerega tudi še tako lepi igri nekaj manjka. Italijanski nogometaši so torej po polomu na mehiškem mundialu krenili po novi poti in prva sodba je vsekakor spodbudna: mlade in sveže sile, katerim je Vicini zaupal, so torej vnesle precej svežine. Vendar bo treba razumljivo počakati še na kakšen nastop, da vidimo pravo vrednost sedanje reprezentance. Grčija namreč ne more biti pravi pokazatelj resnične jakosti. Poleg tega ne gre pozabiti, da prijateljske tekme večkrat varajo. Z druge strani pa treba tudi upoštevati, da je bil za nekatere igralce to šele prvi skupni nastop in da jedro reprezentance ne predstavljajo več samo igralci nekega kluba, kot je bilo še nedavno z Bearzotom, zato se bo verjetno dalo še marsikaj popraviti pri raznih mehanizmih, tako da bo sama igra bolj tekla.

ITALIJA — GRČIJA 2:0 (1:0)		
STRELEC: Bergomi v 8. in 68. min.		
ITALIJA: Zenga, Bergomi, Nela, Baresi, Bonetti, Bagni (od 57. min. Ancelotti), Donadoni, De Napoli, Altobelli (od 73. min. Mancini), Dosse-na, Vialli (12 Tacconi, 13 Ferri, 14 Francini, 16 Giannini, 17 Galderisi)		
GRČIJA: Papadopoulos (od 46. min. Minou), Ksanthopoulos, Kolo-mitrussis (od 46. min. Apostolakis), Manolass, Michos, Mavridis, Saravakos, Skartados (v 73. min. Alavantas), Anastopoulos (od 62. min. Batsinilas), Antoniou, Kofidis (13 Vasiliou, 14 Alavantas, 17 Tsalouhidis).		
SODNIK: Peduzzi (Švica); OPOMIN: De Napoli, Michos, Baresi, Manolas in Apostolakis; GLEDALCEV: 45 tisoč.		

Še nekaj kronike o včerajšnjem nastopu. Italija je začela res hitro in je povedla po samih devetih minutah z izrednim strelom Bergomija, ki je s precejšnje razdalje premagal grškega vratarja Papadopoulosa, ki ga je v drugem polčasu zamenjal Minou. Tudi slednjega pa je Bergomi premagal s podobnim neustavljivim strelom v levi zgornji kot vrat. Na vsak način so Italijani v napadu pokazali nekaj res dobrih akcij, brez zavlačevanja z žogo. A tudi na sredini so se »azzurri« dobro

obnesli, medtem ko je težko dajati kako sodbo o obrambi, saj Grki niso bili posebno prodorni, še zlasti potem, ko so zaradi poškodbe izgubili svojega najboljšega igralca Anastopoulosa. Kljub temu pa je v tistih redkih priložnostih, ki bi lahko predstavljale kakšno nevarnost, Zenga dokazal, da je v res dobri formi. Poleg omenjenih akcij, v katerih so prišli do gola, so si Italijani ustvarili še nekaj ugodnih priložnosti, a tudi grški vratar ni čakal in je z nekaterimi učinkovitimi posegi obdržal poraz v sprejemljivih mejah.

Prve četrtfinalne tekme jugoslovanskega nogometnega pokala

Domače ekipe uspešne

Včeraj so igrali prva četrtfinalna srečanja jugoslovanskega nogometnega pokala. V treh srečanjih so zmagali domačini, v Sarajevu pa se je tekma končala brez zadetkov.

HAJDUK - SPARTAK 3:2 (2:1)
SPLIT — Spličani so tudi v tem srečanju pokazali, da niso v najboljši formi, saj so z veliko težavo premagali Spartak iz Subotice. Prvi so povedli gostje s Kovačevićem (6), Andrijašević pa je izenačil v 34. min. Dve minuti pred koncem polčasa je za domačine povedel Deverić, za goste je izenačil Kolb (84), v 88. min. pa je zmagoviti gol dal Deverić.

ŽELJEZNIČAR - RIJEKA 0:0
SARAJEVO — V tehnično skromnem srečanju sta se ekipi razšli pri nedoločenem izidu, s tem pa so seveda Rečani v prednosti, saj bodo povratno tekmo igrali doma.

C. ZVEZDA - OSIJEK 1:0 (0:0)
BEOGRAD — Z zadetkom Mrkele v 65. min. je Crvena zvezda premagala Osiječane, ki so bili domačinom večji del srečanja povsem enakovredni.

BUDUČNOST - RADNIČKI (K) 4:0 (2:0)
TITOGRAD — Titograjčani so visoko premagali edinega drugoligaša, ki

se je uvrstil v četrtfinale, Radniškega iz Kragujevca. Strelci pa so bili: Mar-tač (enaajstmetrovka), D. Brnović, Savičević in Janović.

Trenerju Giorgiju zaupajo

BRESCIA — Predsednik nogometnega društva Brescie Franco Baribbi je izjavil, da povsem zaupajo svojemu trenerju Brunu Giorgiju, proti kateremu je skupina navijačev ostro protestirala pred pričetkom včerajšnjega treninga.

Šah: Karpov in Kasparov prekinila zadnjo partijo

LENINGRAD — Po petih urah igranja sta Kasparov in Karpov v 41. potezi prekinila včerajšnjo 24. in zadnjo partijo šahovskega dvoboja za svetovni naslov. Ne glede na izid te partije, pa je Kasparov že svetovni prvak, saj je osvojil 12 točk, kolikor mu je bilo potrebno za ohranitev svetovnega naslova. Zadnja partija je torej za šahista le prestižnega pomena.

Drevi v košarkarskem pokalu prvakov

Tracer in Zadar favorita

Danes bodo povratna srečanja prvega kola košarkarskega pokala prvakov. Milanski Tracer, ki je v prvem srečanju na Škotskem nepričakovano izenačil proti moštvu Murrya, je seveda drevi v povratni tekmi favorit. Trener milanske ekipe Peterson pa svari svoje varovance, da bi ne podcenjevali drevicejnjega nasprotnika.

Doma bo danes igral tudi Zadar, ki je v prvi tekmi visoko premagal luksemburško moštvo Sparte. Zadržani so seveda tudi v drevicejnjem srečanju nesporni favoriti.

Pokal pokalnih prvakov

IZIDI: Antwerpen (Bel.) - Kingston (Angl.) 104:90 (1. tekma 91:99; kval.: Antwerpen); Villeurbanne (Fr.) - Soleuvre (Luks.) 116:61 (1. tekma 117:78; kval.: Villeurbanne); Botevgrad (Bol.) - Innsbruck (Av.) 80:71 (1. tekma 78:62; kval.: Botevgrad); Panathinaikos Atene (Gr.) - Bayreuth (ZRN) 74:67 (1. tekma 71:84; kval.: Bayreuth).

Koračev pokal

Obe jugoslovanski ekipi sta se uvrstili v nadaljnje kolo. Šibenka, ki je v

prvi tekmi izgubila s 76:96, je včeraj doma premagala angleško moštvo Portsmouth z 89:62 (49:29). Splitska Jugoplastika je včeraj odpravila belgijsko ekipo Fleurusa s 100:78 (50:32).

Pokal L. Ronchetti

IZIDA: Latte Stella Catanzaro - Makabi Ramat Gan 142:50 (74:26); AOPF Falirou - Željezničar Sarajevo 52:96 (18:36). Latte Stella in Željezničar sta se uvrstila v nadaljnje kolo.

Stefanel že v nedeljo z novim Američanom?

Tržaško košarkarsko društvo mrzlično išče novega ameriškega košarkarja, ki bi zamenjal Wenzla, ki je doslej povsem razočaral. Kaže, da je Sarti že dobil novega igralca, ki naj bi dopotoval v Trst jutri ali celo danes. Stefanel pa naj bi že v Pavii igral z novim Američanom.

komentar krasovega namiznoteniškega trenerja matjaža šercerja

Ostali so se zelo okrepili

Začelo se je prvenstvo v ženski A ligi, ki je letos polno novosti. Ekipa so namreč razdelili v dve skupini in tudi tekmovalni sistem so spremenili. Kras Globtrade nastopa v A skupini in po prvem kolu prvenstva lahko sklepamo, da bo osvojitev prvega mesta težko dosegljiva zaradi velike homogenosti ekip. Naše igralke so štartale kot favoritinje, saj so v lansk sezoni brez velikih težav osvojile naslov državnih podprvakinja, in so torej upravičeno računal na ponoven uspeh. Ostale ekipe so tehnično dokaj dobro podkovane, saj predvajajo zrelo in dopadljivo igro in kar je najvažnejše, za zeleno mizo stopijo zelo motivirane in se borijo za vsako žogico. S treningi smo letos začeli zelo zgodaj v primerjavi z ostalimi ekipami in

tako smo po obsegu treningov bili v veliki prednosti. Okrepitev, do katerih je v zadnjem trenutku prišlo pri ostalih, pa so nam prekrizale vse načrte. Roy iz Milana se je okrepil z najboljšo drugokategorijno Morettijevo iz Senigallie, ki skupaj s prvokategorijno Bevilacquaovo tvori odlično moštvo. Mladinka Arisijeva - lanska evropska podprvakinja pri naraščajnicah - pa je okrepila vrste Coccaglia in bo gotovo ena najboljših igralok prvenstva. Vse to je psihološko ošibilo naše igralke in rezultati prvega kola to jasno dokazujejo.

Prvenstvo je letos zelo dolgo in v prvem delu je predvidenih še sedem kol. V ekipi vlada optimizem, saj se bodo požrtvovalnost, delo in trud, ki jih igralke vlagajo na treningih, gotovo obrestovali. Sedaj je nujno načrtno stopnjevanje forme in pa drugačen psihološki pristop, da bomo pripravljeni na izenačene in trde boje za vsa-

ko točko. Izkoristili bomo enomesečno prekinitev prvenstva za premostitev začetne krize.

V soboto nas že čaka tekma drugega kola prvenstva za evropski pokal ETTU Nancy Evans, ko se bomo ob 15. uri v Nadžikanji na Madžarskem pomerili s tamkajšnjo postavo Kanjiža, ki je v prvem kolu kar s 5:1 premagala jugoslovanske podprvakinja Peručico iz Foče. Napovedi torej niso nič kaj optimistične. Čim dražje bomo skušali prodati našo kožo in že osvojitve častne točke bi bil velik uspeh. Vsi namreč vemo, da je ženski namizni tenis na Madžarskem najboljši v Evropi in med najboljšimi na svetu.

V B skupini preseneča odpoved Neaplja, kar bo gotovo negativno vplivalo na reden potek prvenstva. Surge-lati Arena iz Verone, ki se je letos še okrepil z močno Kitajko, pa je že dokazal, da je za razred boljši od vseh ostalih.

NOGOMET: disciplinski ukrepi

Chierico (Udinese) izključen za eno kolo

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi izključila tri nogometaše. Le-ti so: Bagni (Napoli), Chierico (Udinese) in Kieft (Torino), ki so izključeni za eno kolo. Do 15. t. m. pa je izključen trener Empolija Salvemini.

V B ligi ni bil izključen noben nogometaš, do 15. t. m. pa je izključen trener Catanie Rambone.

Med igralci, ki so prejeli opomin, so v A ligi tudi Abate in Bertoni (Udinese), v B ligi pa Iachini, Menichini in Strappa (Triestina).

Trening under 21

FIRENCE — V trening tekmi je italijanska nogometna reprezentanca under 21, ki jo vodi Cesare Maldini, premagala moštvo Ponte a Moriano, ki nastopa v promocijskem toskanskem prvenstvu, z 8:0 (5:0).

Strelci so bili: Giunta 3, Berti in Cucchi 2, P. Maldini 1. V drugem polčasu je za »azzurre« igral tudi član Udineseja Susic.

kratke vesti - kratke vesti

● Francoskemu kolesarju Bernardu mednarodna dirka za pokal Sabatini

PIZA — Francoski kolesar Jan Francois Bernard je v sprintu osvojil včerajšnjo mednarodno dirko za pokal Sabatini, ki se je ni udeležilo nekaj slavnih kolesarjev, kot so Argentin, Moser, Saronni in drugi.

Vrstni red (Peccioli - Piza, 224 km): 1. Bernard (Fr.) 5:22 s poprečno hitrostjo 41,652 km na uro; 2. Kum (Nor.); 3. Giovannetti (It.); 4. Brykt (Šve.); 5. Christianson (Šve.); 6. Furlan (It.); 7. Rossi (It.); 8. Cipollini (It.); 9. Ballerini (It.); 10. Demierre (Švi.) po 40".

● Kelly se je odrekel rekordu

GRENOBLE — Irski kolesar Sean Kelly je izjavil, da ne bo skušal izboljšati svetovnega rekorda v enourni vožnji na pokritem dirkališču, ki ga je 2. 8. 1968 postavil Zahodni Nemec Siegfried Adler s 46,847 km. Kelly bi moral poskušati podvig v teku šestdnevne dirke v Grenobleu, ki bo od 29. t. m. do 3. novembra.

● Massiju prva etapa

ACQUAFONDATA (FROSINONE) — Italijanski kolesar Rodolfo Massi je osvojil v sprintu prvo etapo mednarodne kolesarske dirke za amaterje po Laciju. Drugi je bil Švicar Niederberger in tretji Italijan Roscioli.

● AVTOMOBILIZEM: VN Mehike

CIUDAD MEXICO — Start Velike nagrade Mehike v formuli 1 bo ob 13.30 po lokalnem času (ob 20.30 po našem). Uradne poskusne vožnje bodo v petek in soboto od 20.00 do 21.00.

● Reggijeva izločena

BARCELONA — Na mednarodnem teniškem turnirju v Barceloni je Čehoslovakinja Hana Mandlikova premagala Italijanko Raffaello Reggi s 4:6, 6:3, 6:1.

● Laura Garrone boljša od Sandre Cecchini

ZÜRICH — Na mednarodnem teniškem turnirju je Laura Garrone premagala svojo rojakinjo Sandro Cecchini s 6:1, 7:5.

V vožnji na kronometer v Pavii di Udine

Cerasari deželni prvak

Toni Cerasari, član lonjerskega kolesarskega kluba Adria, je v nedeljo osvojil v kraju Pavia di Udine naslov deželnega prvaka v vožnji na kronometer. Na končni lestvici svoje kategorije je sicer pristal na drugem mestu z 38 sekundami za zmagaovalcem, ki pa je bil iz Veneta in ni tako prišel v poštev za dodelitev naslova najboljšega v Furlaniji-Juljski krajini. Dober Cerasarijev nastop pa je dopolnil Klavdij Marušič s četrtim mestom na skupni lestvici ter s časom 16' 29", medtem ko je Cerasari za 11 km dolgo traso porabil 16' 09". Med 36 tekmovalci, ki so se predstavili na startu, sta bila tudi Macarol s časom 17' 19" ter Poropat s časom 17' 28".

Lonjerske vozače čakata sedaj še

dve preizkušnji pred zaključkom sezone. V soboto popoldne s startom ob 14.30 v Mačkoljah bodo nastopili na 54 km dolgi krožni progi po dolinski občini, v nedeljo, 19. oktobra, bodo sodelovali na zaključni dirki na kronometer iz Trsta do Opčin v organizaciji klubov SCV Cottur in Scat/Capponi. Naj omenimo, da je bila v nedeljo na sporedu tudi prva mladinska kolesarska dirka iz Trsta do Vidma, na kateri je nastopilo kar 113 tekmovalcev iz Veneta in Furlanije-Juljske krajine. Po izredno borbeni vožnji s hitrostjo skoraj 41 km na uro je zmagal Battiston iz Portogruara, medtem ko je bil član kluba Cottur iz Trsta Edi Rupel deveti v zaključnem naletu zasledovalcev.

R. Pečar

Tudi dva naša nogometaša izključena

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je v drugi nogometni amaterski ligi izključila tudi dva naša nogometaša. To sta Štefan Zeugna (Zarja) in Fabio Tucci (Vesna). Opomin pa je prejel trener Primorja Mikuš.

Regata kajutnih jadrnic za trofejo Bernetti

Dokaj neobičajni razpleti

Več Čupinih tekmovalcev se je v nedeljo udeležilo regate kajutnih jadrnic za trofejo Bernetti v priredbi selsljanskega društva Pietas Julia. Regata je imela dokaj neobičajen potek in to iz več razlogov. Najprej je treba omeniti, da so jadrnice zvrsti IOR in AOR zaradi velikega števila udeležencev (74) tekmovalce posebej. Druga posebnost je bila v tem, da proga ni bila običajne trikotne oblike, temveč podobna črki L, bila pa je tudi zelo dolga (preko 19 milj). Tretjič, veter je pihal zelo spremenljivo. Na startu je namreč tekmovalce spremljala burja, sledilo je obdobje brezvetrja, končno pa je veter pihal z juga. Marsikatero posadko so te nagle spremembe presenetile, med temi je bila tudi posadka Ippodromo Montebello (med člani je bil tudi Alex Bezin), ki je bila dalj časa v vodstvu, a se je morala na koncu sprijazniti z drugim absolutnim

mestom za Cimbro. Težave so s svojimi jadrnicami imeli tudi člani Čupe Marino Košuta (Jadran), Karlo Rolič (Maja) in Egidij Martelanc (Cheeky Cherry), ki so v svojih razredih dosegli slabše uvrstitve, kot bi lahko sicer. Najboljše se je tako izkazal Dario Bensi, ki je navkljub starosti svoje jadrnice zasedel odlično drugo mesto v svojem razredu (šesti AOR).

Tekmovalna sezona se tako bliža h koncu. Zadnja regata sezone, tradicionalni Jesenski pokal društva SVBG, bo v nedeljo.

»Azzurra« zopet izgubila

FREEMANTLE — Tudi na četrtni regati America's Cup je italijanska jadrnica »Azzurra« izgubila. Tokrat jo je premagala posadka »Heart of America« s prednostjo samih 18 sekund. »Italia« je tokrat imela prost dan.

šport na primorskem

V nedeljo primorski nogometni derbi

V novogoriškem športnem parku bosta v nedeljo odigrala prvenstveno tekmo slovenske nogometne lige domača Vozila in Koper. To bo torej primorski derbi in zato zanimiv športni dogodek. Vozila so v krizi, saj je moštvo okrnjeno, zapustil pa ga je tudi trener Klinčarovski.

Zadnjo tekmo v Titovem Velenju so Vozila izgubila z 0:1. Koper je sicer na domačem igrišču premagal Teol Slovana z 2:1, vendar moštvu ne gre tako, kot so računali. Z ligaškimi tekmovalci so nadaljevali v območni nogometni ligi, kjer je trenutno na vrhu lestvice Izola.

V slovenski rokometni ligi nadaljuje Astra Jadran z odličnimi igrami. Dobil je tudi zadnje srečanje v Črnomlju in vodi na lestvici. Ajdovščina je premagala Ponikve. Slabše gre primorskim ženskim ekipam: Mlinotest, Ferrotehna in Burja so v preteklem kolu doživele poraze.

Konec tedna začenjajo s prvenstvom tudi odbojkarji in odbojkarice. Primorska ima tri zvezne drugoligaše: moško ekipo Salon in ženski Koper in Novo Gorico. Odbojkarice so konec prejšnjega tedna preverile formo na turnirju v Novi Gorici, kjer je zmagala domača ekipa pred prvoligašem Rijeke, Koprom in Soteco Torriana iz Gradišča. S tekmo med Postojno in Ježico pa se je pričelo slovensko košarkarsko prvenstvo.

Od ostalih športnih dogodkov velja omeniti nov velik uspeh kolesarja Valterja Bonca iz Idrije, ki je osvojil naslov državnega prvaka med starejšimi mladinci v gorski vožnji na dirki na kronometer.

Z mednarodnih prizorišč pa je vest, da na svetovnem prvenstvu v balinanju v izbijanju in za četverke (prvenstvo je v Monacu) nastopajo tudi trije primorski balinarji: Požar, Guštin in Švara. (DK)

Namizni tenis: ženska B liga

V Zgoniku po pričakovanju

Kras Globtrade A - Kras Globtrade B 5:0

Obad - Tanja Ravbar 2:0 (21:15, 21:17); Ukmar - Čok 2:0 (21:14, 21:17); Guštin - Mosetti 2:0 (21:18, 21:16); Ukmar - Tanja Ravbar 2:0 (21:18, 21:15); Obad - Mosetti 2:1 (17:21, 22:20, 21:10).

V prvem kolu ženske B lige sta se v zgoniškem športnokulturnem centru srečale obe postavi Kras Globtrade. Kot je bilo pričakovati, je gladko slavila prva ekipa, ki je potrdila, da se bo v letošnjem prvenstvu borila za eno izmed mest tik pod vrhom. Edini set je za svojo ekipo osvojila Mosettijeva v srečanju z Obadovo, kar pa ni zadostovalo, da bi svoja ekipa osvojila vsaj častno točko. Ukmarjeva je dokazala, da so ji lanske izkušnje v A ligi precej koristile, poleg tega pa se je letos redno udeleževala treningov in uspehi vsega tega so bili takoj vidni. Obadova prijetno preseneča iz dneva v dan pa tudi Guštinova je že v zadovoljivi formi.(Z.S.)

Goriška Kmečka banka bo odslej pokrovitelj odbojkarjev OK Val

V okviru prizadevanj, da bi štandreški Odbojarski klub Val uspešno nastopal v bližnjem prvenstvu C-1 lige, je vodstvo ekipe doseglo sporazum z goriško Kmečko banko, ki je ekipi zagotovila sponzorizacijo za letošnjo sezono. Odslej se bo torej ekipa uradno imenovala Val-Kmečka banka.

Ekipo in sponzorja bo vodstvo Vala predstavilo javnosti pred pričetkom prvenstva, ki bo v soboto, 25. oktobra, ko bodo naši odbojkarji gostovali v Coneglianu Venetu.

Prijateljska tekma

BOR FRIULEXPORT - OMA 3:1
(10:15, 15:11, 15:7, 15:8)

BOR FRIULEXPORT: Bandi, Knez, Kus, Foraus, Ukmar, D'Ambrogio, Zergol, Stoper.

V prijateljski tekmi v mali dvorani na stadionu 1. maj se je članska ženska šesterka Bora, ki bo v bližnji sezoni igrala v C-2 ligi, pomerila s tržaško OMA, ki je lani izpadla iz druge v C-1 ligo. Po štirih nizih res borbene in tehnično privlačne igre, so povsem zasluženost slavile zmago borovke. Dokazale so, da kljub dosedanjim težavam (boleznim, osebnim zadržkom igralcev), hitro dohitevajo pravo formo. Predvajale so namreč zelo dopadljivo odbojko, čeprav z občasnim padcem ritma.

Mirno lahko zapišemo, da so borovke ta čas tista naša šesterka, ki si prizadeva, da bi igrala čimbolj hitro in kombinatorno, skratka moderno in privlačno.

Nekoliko spremenjena šesterka OMA, ki v formi še krepko zaostaja, je bila nad igro borovk presenečena.

komentar jadranskega trenerja petra brumna

Še ne vemo, koliko veljamo

Že po tekmi v Vicenzi si bomo lahko na jasnem o naših letošnjih sposobnostih. Tako sem si govoril pred tekmo, poučen po pripovedovanjih o dosedanjih srečanjih s tem nasprotnikom. Pričakoval sem močnega nasprotnika, od svojih fantov pa ponovitev igre iz prvega kola. Dočakali nismo ne eno ne drugo. Ne poznam sicer vrednosti ekip v tem tekmovanju, vendar se bojim, da na manj nevarnega domačina ne bomo več naleteli. Po drugi strani pa, če bi v naši ekipi bila prisotna odločnost iz prve tekme, bi končni rezultat bil sigurno v našo korist.

Kje iskati vzroke neuspeha: prvo gostovanje v novi sezoni, neugodno razmerje zmag in porazov s to ekipo, neutemeljeno samozadovoljstvo nekaterih po uvodnem srečanju, slaba

uigranost visokih z nizkimi igralci, moja odsotnost na klopi za rezervne igralce in zaradi tega malenkost prepozne odločitve pri vodenju ekipe? Verjetno je delček vsakega od navedenih vzrokov vplival predvsem na dve slabosti, ki sta tudi statistično dokazljivi: visoko število napak (koraki, slabe podaje, 3 sekunde, izpadle žoge iz rok), ter slaba odstotka prostih metov, predvsem pa metov izza in izpred črte za tri točke. Vse to bi bilo do neke mere opravičljivo, če bi bilo pogojeno z nasprotnikovo igro v obrambi. Temu pa ni tako. Napakam je botrovala pomanjkljiva zbranzost in s tem v zvezi nenatančnost izvedbe določene košarkarskega elementa. Za slab odstotek uspešnih metov je v največji meri vzrok nezadostno število treningov posvečenih metom iz različnih oddaljenosti pod oteženimi pogoji, kakršne narekuje agresivna igra, ki jo hočemo gojiti v naši ekipi in le v manjši meri met v neprimer-

nem času, z nepravilnega mesta, preko roke obrambnega igralca.

Še nekaj besed o igri v obrambi. Če smo v gosteh dobili samo 72 točk, potem skoraj ne moremo krivdo zvaliti na ta del igre. Sigurno bi bilo bolje, če bi agresivneje napadali nasprotnikove igralce in jim preprečevali želeno gibanje, tudi kakšna več ujeta odbita žoga, bi predvsem v drugem polčasu prišla prav. To tekmo smo žal izgubili v napadu, kljub moji košarkarski filozofiji in ne samo moji, da je za uspeh odločilna predvsem dobra igra v obrambi.

Po dveh kolih tako ne vemo, koliko veljamo. V goste nam prihaja ekipa, ki je na domačem igrišču dosegla veliko točk. Tega ji v Trstu ne bomo dovolili, naša odločnost in uspešnost pa mora vsekakor biti izrazitejša, kot v minuli tekmi. Ob treh treningih in eni trening tekmi v Novi Gorici, se bomo v tem tednu taki igri poskušali čimbolj približati.

Lokostrelka Tamara Ražem po kolajni na MI Uspeh spodbuda za nadaljnje delo

Pred kratkim je zamejsko športno javnost prijetno presenetila vest, da je mlada Tamara Ražem iz Bazovice v Rimu osvojila odlično drugo mesto na vsedravnem finalu mladinskih iger v lokostrelstvu. Marsikoga je ta velik uspeh zamejske tekmovalke presenetil, a ne tiste, ki jo poznajo in vedo, da že nekaj časa vestno in zelo zagrizeno trenira. To drugo mesto na vsedravnem ravni je bilo povod, da smo se s Tamaro pogovorili in zvedeli, da ta uspeh ni bil ne prvi, in, gotovi smo, niti ne zadnji. Intervju je potekal nekako takole:

»Tamara, najprej se predstavi in opiši svoj uspeh na mladinskih igrah.«

»Rojena sem maja leta 1973 in imam torej 13 let. Obiskujem tretji razred srednje šole S. Kosovel na Opčinah in prav kot predstavnica te šole sem nastopila na vsedravnih mladinskih igrah. Bila sem edina Slovenka, ki je nastopila v lokostrelstvu, konkurenca letnika 1973 pa je bila vsekakor huda.«

»Kdaj in kje si se začela ukvarjati s to športno panogo, ki se ni, vsaj pri nas, še popolnoma uveljavila?«

»Z lokostrelstvom sem začela pred relativno kratkim časom, in sicer pred petimi meseci, ko so pri bazovskem športnem društvu Zarja ustanovili lokostrelski odsek. Odtlej moram reči, da treniram res intenzivno, in sicer praktično vsak dan dve do tri ure. Tik

pred tekmovanjem v Rimu sem z ritmom treningov še pospešila in rezultati so na dlani.«

»Kje in s kom treniraš?«

»Treniram skupno s člani našega lokostrelskega odseka pri Zarji, z nami pa vadijo tudi lokostrelci tržaškega društva ASCAT, ker pač nimajo lastnega prostora in smo s člani ASCAT v dobrih odnosih. Vadimo pa na travniku, ki spada pod bazovsko nogometno igrišče. Naš trener pa je moj oče Stojan Ražem.«

»Kakšne uspehe si dosegla v svoji kratki, a že uspešni lokostrelski karieri?«

»Za veliki šmaren sem zmagala tekmovanje »American Round«, na katerem so nastopile tekmovalke moje kategorije iz vse dežele, pred mesecem dni pa sem v Kopru osvojila tekmovanje FITA.«

»Seveda misliš z lokostrelstvom nadaljevati...«

»Vsekakor bom nadaljevala, saj me uspehi še spodbujajo, da se še bolj posvetim tej dejavnosti kot sicer.«

Dušan Jelinčič

Pomembna ekipna zmaga goriških lokostrelcev

Lokostrelci briškega društva Naš prapor so na tekmovanju v Trevisu (indoor 18) dosegli eno najpomembnejših skupinskih zmag, saj so v konkurenci 80 tekmovalcev iz raznih krajev severne Italije zasedli tri prva, eno drugo in eno tretje mesto, kar pomeni, da so bili ena najboljših ekip.

Dalje velja poudariti, da so naši predstavniki dosegli tudi zelo visoko število točk, tako da je uspeh še bolj prepričljiv.

Med začetniki je Aleksander Coceani zasedel prvo, njegov brat David pa drugo mesto.

Podobno je bilo med začetnicami, kjer sta Vesna Lutman in Elizabeta Tomšič zasedli prvi dve mesti. Tretjo zmago pa je med dečki dosegel Boris Lutman.

Uspeh na tem tekmovanju, kot nam je povedal vodja skupine Beno Vižintin, odpira družstvu Naš prapor možnost, da se ekipno uveljavi tudi v državnem merilu. Dejstvo je namreč, da so briški lokostrelci v kategoriji začetnikov-začetnic zelo močni in so doslej beležili več pomembnih rezultatov, tako da obstajajo stvarne možnosti, da bi se potovali v ekipni naslov, ki upošteva dve najboljši uvrstitvi na tekmovanjih v eni sezoni.

Na sliki (od leve proti desni) trije zmagovalci iz Trevisa: Aleksander Coceani, Vesna in Boris Lutman.

Odbojkarice Brega Agrar pred pričetkom prvenstva D lige Letos bo ekipa dosti bolj zrela

Tudi v sezoni 1986/1987 bo ženska odbojarska ekipa Brega Agrar nastopala v D ligi. Odbojkarice iz Doline se zavzeto pripravljajo na skorajšnje prvenstvo. Za krmilom ekipe je že drugo leto zapored koprski trener Dušan Kušar, kateremu smo zastavili nekaj vprašanj o dosedanjem delu s šesterko.

»Kdaj ste pričeli s pripravami za novo sezono?«

»Prvi trening smo imeli 18. avgusta. Do konca septembra smo opravili kar 27 treningov. Prve tri tedne je bil poudarek na telesni pripravi, potem pa smo prešli na tehnično-taktično pripravo. Praviloma imamo štiri treninge na teden in kar se tiče prisotnosti in prizadevnosti vseh igralcev sem dokaj zadovoljen. Prisotnost je bila doslej več kot 85-odstotna in upam, da bo tako tudi naprej. Samo tako se bomo pripravili za prvenstvene nastope, saj bo boj za točke letos še bolj zahteven kot v pretekli sezoni.«

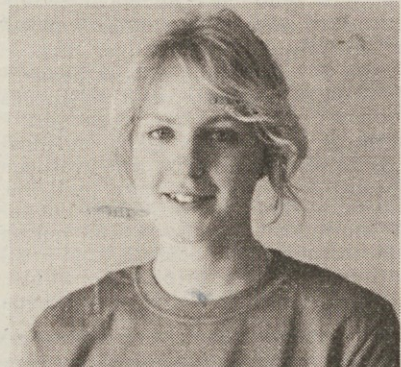
»Kaj so pokazali dosedanje nastopi?«

»Odigrali smo tri uradne tekme. V prvih dveh sem bil s prikazano igro

Povratak Ksenije Slavec (levo) - velika pridobitev za Breg Agrar; Patricija Malmenvall (desno) - mladi up ekipe

zadovoljen, v tretji pa ne. Poudariti moram, da ti trije nastopi niso prav nič vplivali na spremembo vsebine treninga, ker smo delali po pripravljenem načrtu. Morda prav to je v majhni meri prispevalo, da smo na tretji tekmi igrali slabše, kot bi lahko sicer.«

»Je v ekipi prišlo pred skorajšnjim pričetkom boja za točke do kakšnih sprememb?«

»Z aktivnim igranjem so prenehale kar tri odbojkarice in vse tri iz različnih razlogov. Velika škoda je za mlado Dolores Možino, ki bi s prizadevnim delom lahko še veliko napredovala.

la. Ostali dve igralci, ki sta nas zapustili, sta Marina Stepančič in Ksenija Kocjančič. Velika pridobitev za šesterko Brega Agrar pa bo ponovno igranje Ksenije Slavec. Po dolgi odsotnosti in neljubi poškodbi ni še nared, a s svojim izkustvom bo mladim soigralkam v najbolj kritičnih trenutkih na tekmah, katerih brzokone ne bo malo, v veliko oporo.«

»Kakšen pa je program do pričetka prvenstva?«

»Najprej so na vrsti tekme za deželni pokal. Igralo se bo dve tekmi zaporedi na vsakem turnirju in kljub temu da se bo igralo samo na dva dobljena seta, bodo te tekme izredno dobrodošle. Še naprej bomo poskušali tudi štirikrat na teden trenirati in odigrati še dodatno prijateljsko tekmo, da bo šesterka čim bolj pripravljena pred samim pričetkom prvenstva. V primerjavi z lanskim prvenstvom bo ekipa veliko bolj zrela, da bomo poskušali igrati v napadu bolj kombinatorno kot doslej. Na tako igro smo se že v lanskem sezoni pripravljali, letos pa se sadovi tega dela morajo pokazati. (G. F.)

obvestila - obvestila

ŠD BREG - KOŠARKARSKA SEKCIJA vabi vse fante letnikov od 1975 do 1979 vključno, ki bi radi gojili minibasket, da se javijo v dolinski občinski telovadnici vsako sredo ob 16.30.

SPDT vabi na predavanje alpinista Dušana Jelinčiča na temo »Karakorum 86«, na katerem bo z barvnimi diapozitivi opisal nedavno uspešno himalajsko odpravo na Karakorum. Predavanje bo danes, 9. t. m., v mali dvorani Kulturnega doma ob 20.00. Vabljeni!

TKP SIRENA sporoča članom, ki želijo čez zimo pospraviti lastne čolne na betonsko ploščad, naj se zgledajo ob sobotah in nedeljah na sedežu pri Fabiu Plisici.

SK DEVIN priredi 12. novembra tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini. Tečajji bodo ob sredah od 16. do 18. ure za smučarje začetnike. Ostali smučarji bodo trenirali ob sredah in petkih od 18. do 20. ure. Tečaj se bo nadaljeval na snegu štiri nedelje v januarju 1987. Cene tečaja: 100.000 lir (vključno prevoz na sneg) ter 80.000 lir (za osnovnošolce začetnike). Vpisovanje ob torkih od 20.30 dalje na sedežu v Praprotnu, tel. 200236.

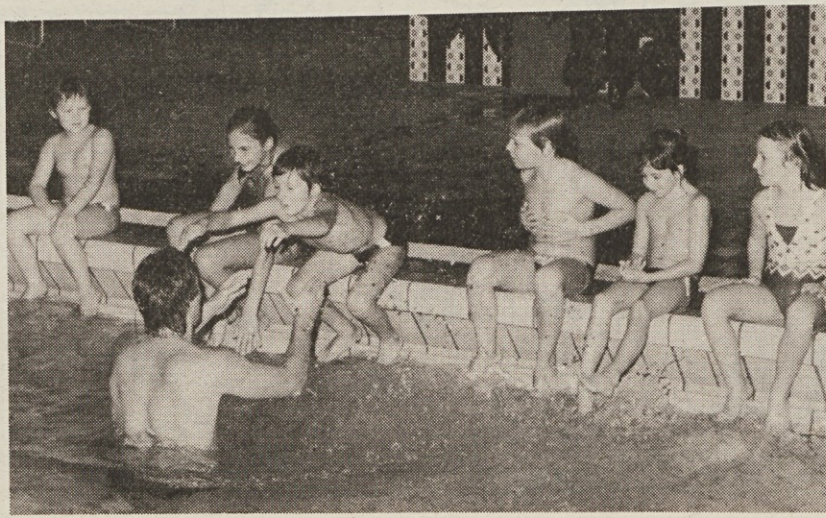
ŠD MLADINA obvešča, da se nadaljujejo treningi v namiznem tenisu v občinskem rekreativnem centru v Križu ob ponedeljkih, torkih in četrtek ob 19.30. TEČAJI telovadbe se bodo vršili v telovadnici pristaniških delavcev na Proseku ob sredah in petkih od 20. do 21. ure. Pričetek tečaja je v sredo, 15. t. m. Interesenti naj se čim prej javijo pri odbornikih ali v baru Doma »A. Sirk« v Križu - tel.: 220505.

BALEJNI ODSEK ŠD MLADINA obvešča, da se nadaljujejo treningi in vpisovanja ob ponedeljkih in četrtek od 16. do 18. ure v prostorih blivšega otroškega vrtca in osnovne šole A. Sirk v Križu.

SK DEVIN priredi 12. novembra tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini. Tečajji bodo ob sredah od 16. do 18. ure za smučarje začetnike. Ostali smučarji bodo trenirali ob sredah in petkih od 18. do 20. ure. Tečaj se bo nadaljeval na snegu štiri nedelje v januarju 1987. Cene tečaja: 100.000 lir (vključno prevoz na sneg) ter 80.000 lir (za osnovnošolce začetnike). Vpisovanje ob torkih od 20.30 dalje na sedežu v Praprotnu, tel. 200236.

Začel se je plavalni tečaj ZSSDI v Lipici

Hvalevredna pobuda za naše otroke

V torek se je v plavalnem bazenu v Lipici začel vsakoletni plavalni tečaj za najmlajše, ki ga že vrsto let prireja ZSSDI. Tečaj bo trajal do konca maja prihodnjega leta, na sporedu pa bo vsak torek v treh izmenah, od 15.00 do 16.00, od 16.00 do 17.00 in od 17.00 do 18. ure.

Tečaj je namenjen vsem slovenskim malčkom, razdeljeni pa so v tri skupine in sicer osnovnošolce, nižješolce in otroke zadnjega letnika otroškega vrtca. Letos bodo tečaje vodili štiri plavalni učitelji s Kozine, tradicija plavalnega tečaja ZSSDI v Lipici pa traja že vrsto let.

Otroci prihajajo od vsepovsod s Tržaškega in bodo še naknadno porazdeljeni tudi po plavalnem znanju. Vsekakor hvalevredna pobuda in tradicija, katere se bodo naši otroci še dolgo spominjali.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 90 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 -; za organizacije in podjetja mesečno 500 -; letno nedeljski 1.200 - din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir, Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

9. oktobra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 magglo 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Šamsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zalivska vojna zašla v slepo ulico Iran hoče strmoglaviti režim Sadama Huseina

Vojna služi ajatulahom za zatiranje notranjega nezadovoljstva

TEHERAN — Medtem ko poteka že sedma obletnica zalivske vojne, so iranske oblasti objavile dodatne pogoje za dosego miru. Stari ultimati, s katerim je Iran pristajal na mir samo pod pogojem, da v Bagdadu zamenjajo oblast, je dopolnil predsednik in šef vrhovnega obrambnega sveta Islamske republike Ali Hamenei s trditvijo, »da ne bo miru tudi v primeru, da bi sadanega Sadama (Huseina) zamenjal drugi Sadam«.

Mirovni pogoji Teherana obsegajo tri točke in so v bistvu stari kot zalivska vojna. Pri razlagi svojih pogojev, ali bolje rečeno ultimativ, iranski islamski voditelji navajajo, da je 22. septembra 1980. leta več kot 200.000 iraških vojakov vdrlo v Iran, da bi zasedli dvajset tisoč kvadratnih kilometrov iranskega ozemlja. Po teheranski razlagi je zahteva po »obsodbi inicijatorja vojne« osnovni in glavni pogoj. Prevedeno pa to pomeni »sojenje vojnemu zločincu Sadamu Huseinu«.

Drugi iranski pogoj je izplačilo vojne odškodnine. Po najnovejših računih osrednje iranske banke je Iran v vojni utrpel za 309 milijard dolarjev škode. V ta znesek ni všteta škoda v civilnem in vojaškem ljudskem potencialu, da je znesek že narasel na 350 milijard dolarjev.

Tretji mirovni pogoj je povratek skoraj 200.000 Iračanov, ki jih je Bagdad izgnal iz države, ali pa so zbežali v Iran. Med njimi so tudi taki, ki so v Teheranu ustanovili Vrhovno skupščino iraške islamske revolucije.

Iranska zahteva po vojni reparaciji in povratku beguncev je nekaj povsem običajnega ob koncu kakršnekolik vojne. Nepojmljiva pa je teheranska zahteva o »zamenjavi oblasti« v Bagdadu, ki je postala v bistvu edina in glavna ovira

na poti dogovarjanja in sklepanja miru. Predstavniki Islamske republike Iran pa se za to ne zmenijo in trmasto ponavljajo zahtevo imama Homeinija, da je treba bagdadske oblasti »kaznovati«.

Medtem pa se sedaj v Teheranu ne zadovoljujejo več samo z zamenjavo Sadama Huseina, če bi na njegovo mesto prišel »drugi Sadam«. To je poudaril tako Ali Hamenei kot tudi vodja »pasdaranov« (islamske revolucionarne garde) Nohsen Rafikdust. Nista pa povedala, kakšen režim želita v Bagdadu. Iz vseh dosedanjih govorov raznih voditeljev pa je razvidno, da bi v trenutku prekinili vojno in se odpovedali celo vsem reparacijam, če bi v Iraku zavladali šiitski mullahi in ajatulah.

Ob vsem tem je popolnoma jasno, da je iskanje mirnega reševanja zalivske vojne neuresničljivo, dokler Iran ne spremeni svojih ultimativno versko-političnih zahtev o zamenjavi vodstva v Bagdadu. Vojna je torej zašla v slepo ulico, saj je prav tako vsem jasno, da je ne bodo rešili na bojišču.

Tega pa se kot kaže ne zavedajo iranski verski voditelji. Za njih večina sveta ne razume šiitske miselnosti, ne pozna islamskih načel, ne more razumeti »lepih strani« te vojne, še manj »pozitivnih duhovnih in kulturnih ciljev pri krepitvi družbe in revolucije«. Take trditve so za teheranske oblasti do milimetra točne. Le vojna preprečuje, da bi se iranske množice upre strahovladu šiitskega klera. Vojno torej ajatulah potrebujejo, da preprečijo širjenje nezadovoljstva.

Hrbtna reklama

MILAN — V zimo gremo, za modne kreatorje pa je že čas poletja. Mlajši ustvarjalci, ki se hitro uveljavljajo, so ženske kopalke izrabili za reklamiranje svoje firme. Modno revijo je priredil Milanovendemoda

Pet let zapora policistu, zaljubljenemu v ženske čevlje

LONDON — Pretirana ljubezen do ženskih čevljev je za pet let spravila za zapahe škotskega policista. Pred kaznijo ga ni rešil niti njegov pogum, ko je iz ognja rešil otroka in ko je, v nekem drugem primeru, svoje življenje tvegati, da je razorožil s puško oboroženega nasilneža.

Sedemindesetletni Charles Hoy, poročen in oče dveh otrok, je od maja 1978 do pred nekaj dnevi teroriziral ženske. Presenečal jih je na cesti in v stanovanjih, z enim samim namenom, da se polasti njihovih čevljev.

Sodnik mu je dokazal, da je z nožem grozil kar 13 ženskam, in mu prisodil šest let zapora. Ena izmed njegovih žrtve je bila 27-letna ženska, ki jo z nogavico dušil, potem pa jo prisilil, da se je slekla in obula škornje, ki jih je poljubljala.

Neki drugi ženski se je predstavil kot prodajalec čevljev. Ženska je morala obuti čevlje, ki jih je »prodajalec« prinesel s seboj, potem pa jo je poljubil na usta. Neko 16-letnico je podrl na tla, ji sezul čevlje in zbežal z njimi.

Na sodišču se je ubogi Hay branil, češ da ni nobeni ženski storil nič hudega. »Zanimali so me samo njihovi čevlji«, je rekel v svoj zagovor. Ni ga rešil zapora.

Poplave v Španiji

ORIHUELA — Po dolgotrajnem sušnem razdobju je Španijo zajelo deževje. Mladenec, ki ga vidimo na sliki, si s kolesom utira pot čez poplavljeni trg

Jugoslovanske race bi morale same leteti na zahodnoevropsko tržišče

BRUSELJ — Namesto trgovcev bi za izvoz rac v Jugoslaviji morali uporabiti dreserje ali genetičarje, ki bi race navadili, da bi jesenine mesto na jug letele na sever in na zahod, proti državam Evropske gospodarske skupnosti, kajti kot sedaj stojijo stvari, jugoslovanske domače in divje race drugače ne bodo letele na zahodnoevropske trge, piše jugoslovanski dopisnik iz Bruslja.

Da to razmišljanje ni brez podlage, dokazuje naravnost smeh vzbujajoča šaljivka o propadlem izvozu gosi v Belgijo. Predstavnik nekega uglednega jugoslovanskega izvoznika-uvaznega podjetja v Bruslju je našel partnerja, ki bi zelo rad kupil račje meso. Po posvetovanjih z jugoslovanskim rejcem perutnine je dobil pošiljko, ki jo je bil trgovec vseeno pripravljen kupiti, čeprav je bila dražje od madžarskega

ponudnika. »Želimo kupiti vaše meso, je izjavil belgijski grosist, ker je kvalitetnejše.« Ko so o tem obvestili jugoslovanskega rejca, se je ta znašel v težavah, ker ni imel klavnice, ki bi bila registrirana za zakol in pakiranje račjega mesa; le-to stane na zahodnem tržišču po 5 dolarjev kilogram.

Predstavnik v Bruslju je nato našel velik agroindustrijski kombinat, ki je bil pripravljen plačati stroške za preureditev klavnice, ker je tudi sam videl svojo korist v tem poslu, in ni zahteval kakšnih posebnih naložb. Ko so tudi to uredili, je rejec jugoslovanskega predstavnika v Bruslju ponovno obvestil, da »iz te stvari ne bo nič«, ker »ni rac« in da so race v prvi pošiljki samo za poskus: zbrali so jih namreč na sosedskih dvoriščih. Bruselj je vztrajal, naj se povežejo z drugimi kraji v državi in »naj race pokupijo, kjer so«, saj bodo v štirih mesecih dorasle. Nič ni pomagalo. Šaljivka z racami je samo ilustracija nezainteresiranosti jugoslovanskih rejcev perutnine, in dokaz, kako obiti nasvete jugoslovanskega gospodarskega predstavnika v Bruslju, da prodajo svoje blago na tržišču Belgije in Luksemburga.

V prvih šestih mesecih letos je jugoslovanski izvoz v ti dve državi padel za 2,3 odstotka, uvoz pa narasel za 0,3 odstotka. Jugoslavija je v celokupni blagovni menjavi za državami EGS udeležena z 0,45 odstotka, v menjavi z belgijsko-luksemburško zvezo pa samo 0,1 od sto. Belgija je letos uvozila za 120 milijard dolarjev, jugoslovanska podjetja pa so med belgijskimi trgovinskimi partnerji šele na 47. mestu. Izvozijo za nekaj deset milijonov dolarjev in prav toliko uvozijo. Jugoslovanski izvozniki se v konkurenci poslužujejo čimbolj nizkih cen. Kako bi drugače mogli razložiti dejstvo, da je Jugoslavija 1983. leta za kilogram izvoženega blaga prejela 51 frankov, leta 1985 pa 38.

Velika večina jugoslovanskih gospodarskih predstavnikov je nastanjenav ZRN, Italiji, Franciji, ZDA in SZ, v Beneluxu pa jih je lahko prešteti na prstih ene roke. Jugoslovanske blaga ni na tem tržišču. Po sodbi jugoslovanskega gospodarskega predstavnika v Bruslju ima jugoslovansko blago kljub protekcionističnim ukrepom EGS lepe možnosti za prodor, če bi se le posvečali marketingu, če bi tukajšnjim firmam ponudili višje oblike sodelovanja in če bi se vključili v tukajšnje delovne programe.

Po tej poti bi od zahodnih partnerjev dobili sodobno tehnologijo. Pa tudi v sami trgovini bi se dalo marsikaj postoriti, namesto da se dejansko zapre tržišče v Belgiji, kot je to storila jugoslovanska avtomobilska industrija, češ da se je preusmerila na boljzanimivo tržišče na drugi strani oceana. Ali pa kot je primer tovarne čevljev, ki je 1985. leta sklenila lepo kupčijo za 50.000 parov čevljev, sedaj pa je zaradi slabe kakovosti na tem tržišču ni več.

V beneluških samopostrežnih trgovinah, razen nekaj konzerv, sploh ni izdelkov jugoslovanske prehrabene industrije. Hrana pa v te države prihaja iz vseh koncev sveta, v številni jugoslovanske sosedne Madžare, Bolgare in Romune. To ne sme čuditi, kajti za uvoz v Benelux, ki se meri z dvomestnim številom v milijardah, ni v Bruslju niti enega samega predstavnika jugoslovanske živilske industrije.

kratke - kratke

● SAO PAULO — Mladolentniki pod 18. letom v mestu Colatina v državi Espirito Santo po 22. uri ne smejo več iz hiše. Sodnik Moacir Rodrigues je to sklenil zato, da mladi ljudje ne bi popivali, jemali mamili, se vdajali prostituciji in zaradi nepredvidnosti povzročali prometne nesreče.

Po 22. uri oddelki za mladoletne odidejo na ulice tega mesta s 60.000 prebivalci. Kogar po 22. uri zalotijo na cesti, ga sodnik ošteje. Sodniki se jezijo, ker se večji del kinematografskih predstav zaključuje po 22. uri. V glavnem pa mladina spoštuje sodnikov odlok. Tudi starši ga podpirajo. Nezadovoljni so samo zagovorniki človečanskih pravic, ki predlagajo, naj bi policijska ura pričela veljati za 16-letnike.

● WASHINGTON — Reveži v ZDA hitreje obolevajo za rakom kot bogati; vzrok je večja uporaba cigaret in alkohola in manjša zdravniška oskrba. Do teh rezultatov se je dokopala univerza v New Yorku z raziskavo za družbo American Cancer Society.

Raziskava je nedvomno dokazala, da so socialne razmere prebivalstva (in ne rasa) neposredni krivec za možnost obolenja za rakom. Revni bolniki imajo eno petino manj možnosti za preživetje. Raziskava je pokazala, da imajo revni 60 odstotkov več možnosti kot bogati, da obolijo na vranici, 100 odstotkov več možnosti, da obolijo na želodcu, in celo 300 odstotkov več, da dobijo raka na požiralniku.

NA OLIMPIADO

MIKI MUSTER

13.

